

A SELECTION OF SADÍ'S GHAZALS

English & Persian Introduction: Dr.H. Elahi Ghomshei

Persian Calligraphy: A.A. Falsafi

Persian Paintings: A.R. Aghamiri

English Translation of the Ghazals by:

Siminokht Seyedlatah

A SELECTION OF
SADI'S GHAZALS

Persian Calligraphy: A.A. Falsafi

Persian Paintings: A.R. Aghamiri

**MIRDASHTI
FARHANGSARA**

Tel. +(9821) 6490661-2 Fax. 6491908

MASHHAD, Tel. + (9851) 8540951 Fax. 8544742

Design: M. Zafarani

A SELECTION OF
SADI'S GHAZALS

Persian Calligraphy: A.A. Falsafi

Persian Paintings: A.R. Aghamiri

**MIRDASHTI
FARHANGSARA**

Tel. +(9821) 6490661-2 Fax. 6491908

MASHHAD, Tel. + (98511) 8540951 Fax. 8544742

Design: M. Zafarani

A SELECTION OF
SADI'S GHAZALS

Persian Calligraphy: A.A. Falsafi

Persian Paintings: A.R. Aghamiri

English & Persian Introduction: Dr. H. Elahi Ghomshei

English Translation of the Ghazals by: Simindokht Seyedlofati

A Selection of Sa'di's Ghazals

Persian Calligraphy : Amir Ahmad Fakhri

Paintings : Ali Reza Aghamiri

Persian & English Introduction: Dr. Hossein Elahi Ghomeshi

Persian Introduction to English translation:

Shahar Taghizadeh , University Professor

English Translation of the Ghazals by: Simandokht Seyedfatah

Lithography: Farzand-e Gouya

Printed in: Abynesh Printing house

Designed and Pagination : Mohsen Zaighani

Publisher: Mirdashti Farhangsara

Producing Manager: Mohsen Zaighani

MIRDASHTI FARHANGSARA

Tehran - Iran Tel : +(9821) 66490661 - 2 Fax : 66491968

Mashhad - Iran Telephone : +(98511) 8544051

Fax: +(98511) 8514761

ISSN: 078-964-7141-20-8

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, the Compassionate, the Merciful

Let's begin in the name of God, the Knowledgeable,
The Creator, the Living, the Able.

The Lord of the world and of the human, the Greatest, the Grand,
Created fair face and fair character.

Through His generosity and kindness to the inferior,
Both have their portion, the bird and the fish.

Both have their lot, the benefactor and the dervish,
The mosquito and the phoenix are provided in their daily bread.

He is aware of an ant's need through confidence
While the ant is at the bottom of a pit, under the granite.

He created the creatures out of the spirit, sugar out of the cane,
Must leaves out of dry sticks and mountains out of granite.

He created sweet syrup out of the bees,
Bey palms out of the sweat of the dates.

Free from everyone and thing in all,
Hidden to the whole world and visible to all.

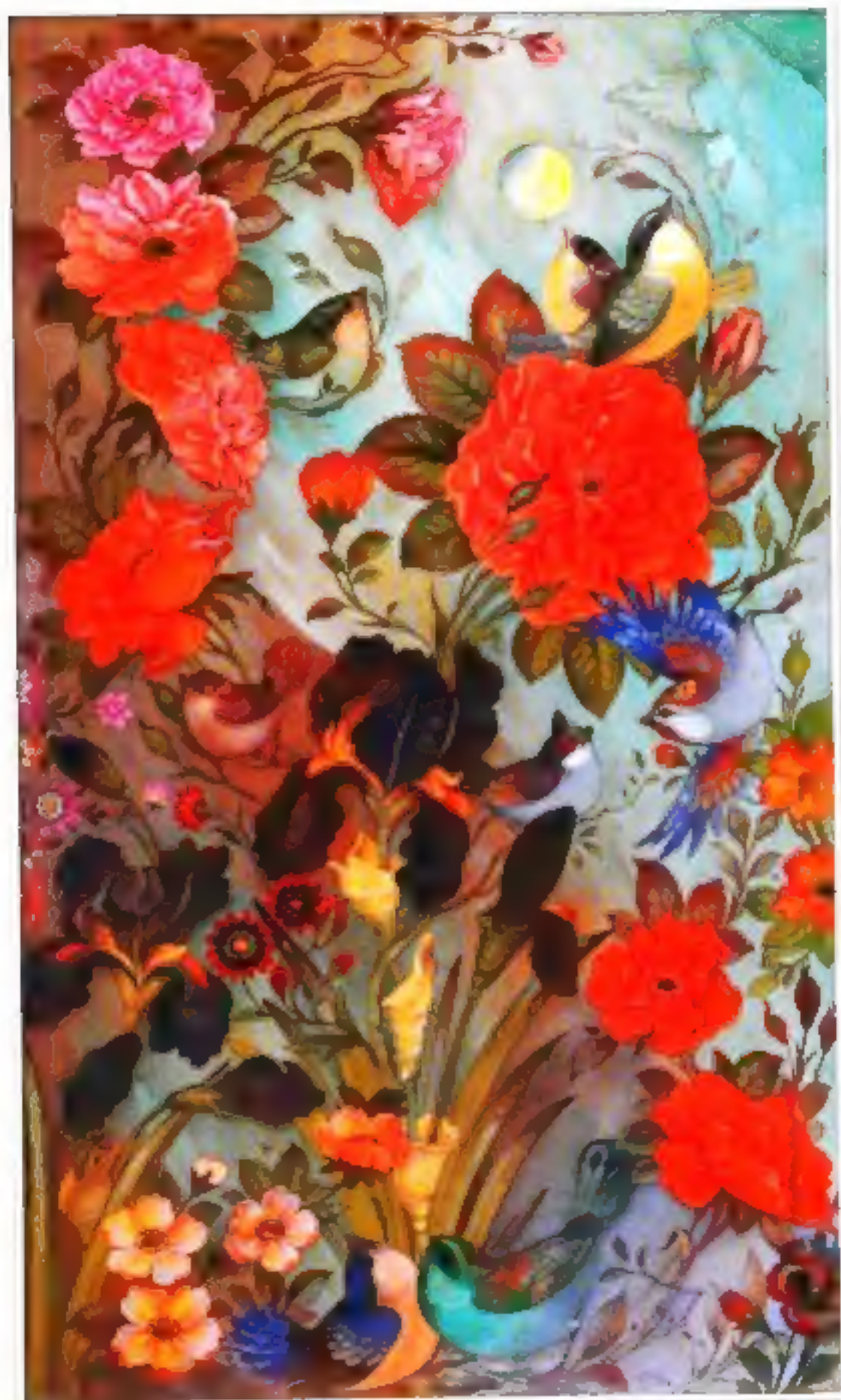
Beyond the grasp of the war men are
Gleams of His glorious court, because of their splendour.

Not only praises Him the Tongue in the mouth of the eloquent Sidi,
So does the Hair covering the organs of the body.

He who is not grateful to today's blessing
Will regret over tomorrow's portion of mercy.

O Lord! Thou art the Prudent, the Protector,
Free from all faults, clear of all errors.

We are unable to praise you truthfully
Aking with all cherubim of the upper world.
Said talks out of his own perception
Otherwise for the power of imagination
It is impossible to comprehend your perfection.

Sadi

Sadi can be considered as the Shakespeare of Persia as Rumi has been called Dante of Islam and Firdousi, Homer of Iran.

Emerson has praised Sadi as a poet who "speaks to all nations and like Homer Shakespeare, Cervantes and Montaigne is perpetually modern." Furthermore he has called the Gulistan (Rose-garden) of Sadi, one of the bibles of the world wherein the universality of moral law is gracefully portrayed.

His works, covering a wide variety of literary forms in prose and verse, have all a prophetic truth in them which is above that of history and a universal appeal beyond time and place. He has conquered the whole realm of human nature as he himself has beautifully expressed in a poem in his divan:

Oh, Sadi

Thou hast conquered the whole world with the sword of thy eloquent poetry.
But be aware that the credit all goes to the Grace of God.

Like Shakespeare he has bestowed the Persian language with thousands of popular quotations, words of worldly and heavenly wisdom inspiring maxims and aphorisms. Indeed, his complete works almost the size of the complete works of Shakespeare, can properly be entitled 'Quotations of Sadi', for almost all he has said is heard from the mouth of speakers in far different subjects to serve modern purposes. The following remarkable example is a well-known poem of Sadi on the unity of all mankind, the translation of which has been written in bold letters above the gate of the United Nations:

The sons of Adam are like the limbs of the same body.
For they share the same essence in creation.
When one limb is put to pain
The other limbs can not remain at rest
O thou who do not feel the sufferings of mankind,
Thou deservest not to be called a human being.

The most popular works of Sadi at home as well as abroad, are Gulistan (Rose-garden) and Bustan (Garden of Perfume, or Fruit Garden).

Gulistan is in melodious rhyming prose studded with pithy verses.

It is compendium of proverbial wisdom embodied in charming prose tales. Edwin Arnold has aptly described it in culinary terms as intellectual food and nectar of versatile genius. It reads human motives shrewdly and shows their wide range from the meanest personal greed to the sublimest selflessness.

Bustan (in rhyming couplets) follows similar themes in fascinating tales, fables, parables and proverbial words of wisdom. His ghazals (Lyric poetry almost in sonnet form) and odes are an important part of his work and fame, highly praised in the east and rarely appreciated in the west.

Gulistan and Bostan are both the lazier works of Sadi and show the seasoned philosopher and tolerant gentleman with excellent common sense and a twinkle in his eye over the follies of humanity.

Among the mystic and visionary Persian poets, Sadi stands out as a realist picturing the teeming life in highway and bazaar.

Professor R.A. Nicholson has thus characterized him in verse:

O full of human wisdom, happy sage,
A Persian Herodas, mangling on thy page,
Where childhood learns to read, age reads to learn,
Moral with gay and tale with truth in turn;
Which as we read, our fancy so beguile,
The matter pleases for the golden style,
A style that softly winning, simply dressed,
Endears the topic and refines the jest.

The following is a typical short tale from Gulistan which can give a taste of what Nicholson has found in Sadi. The tale is in prose, but followed by a piece of verse, emphasizing the wisdom of the story in fresh insightful images:

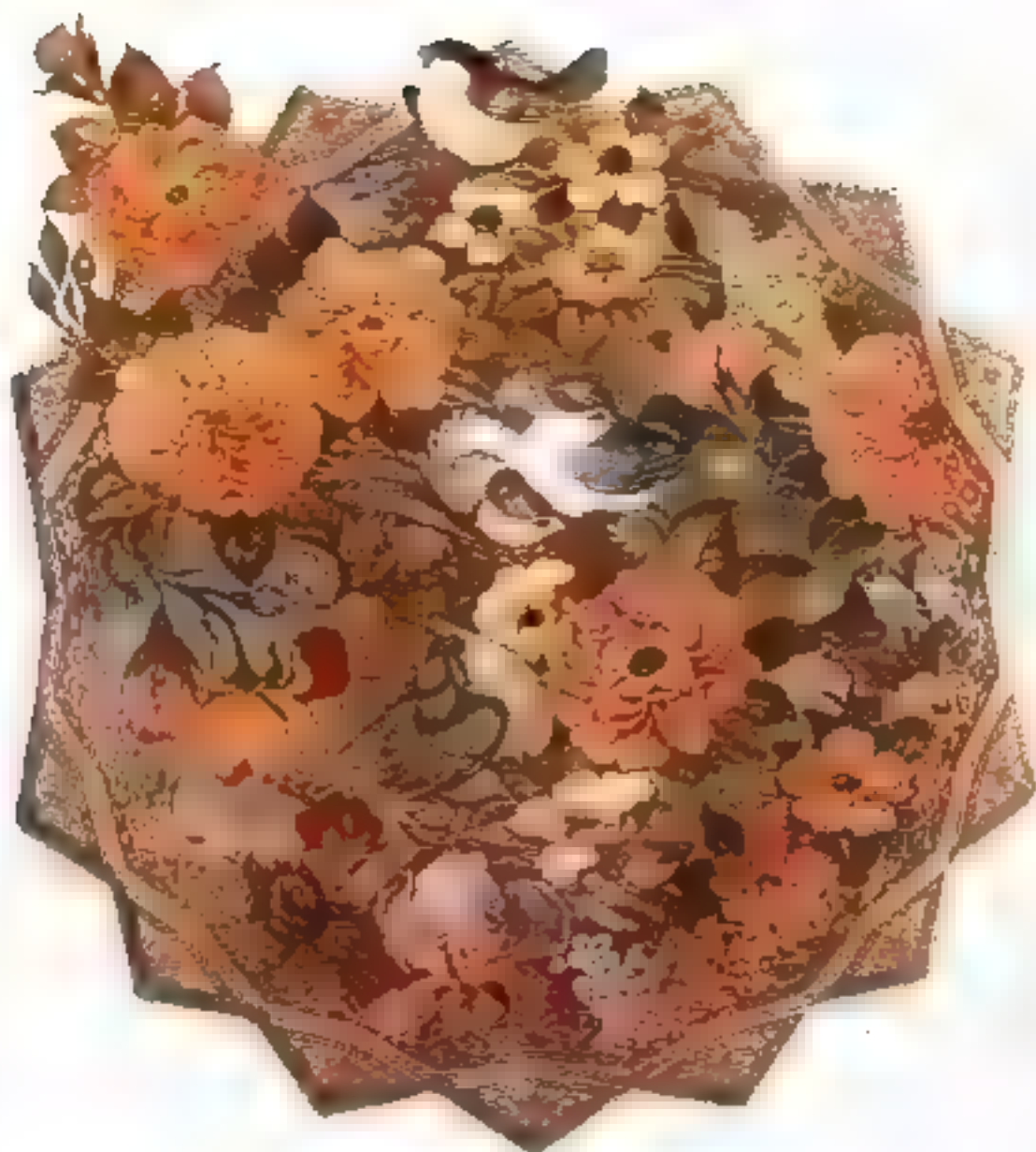
I saw an Arab sitting in a ring of jewel dealers at Basra, telling a story how once upon a time in the desert he had settled in his heart to must die. "Suddenly" said he, "I lighted upon a bag which felt to be full of grain. Never can I forget the relief and the joy of thinking that it was indeed parched corn, and then the agony and the despair in find it only a bag of pearls."

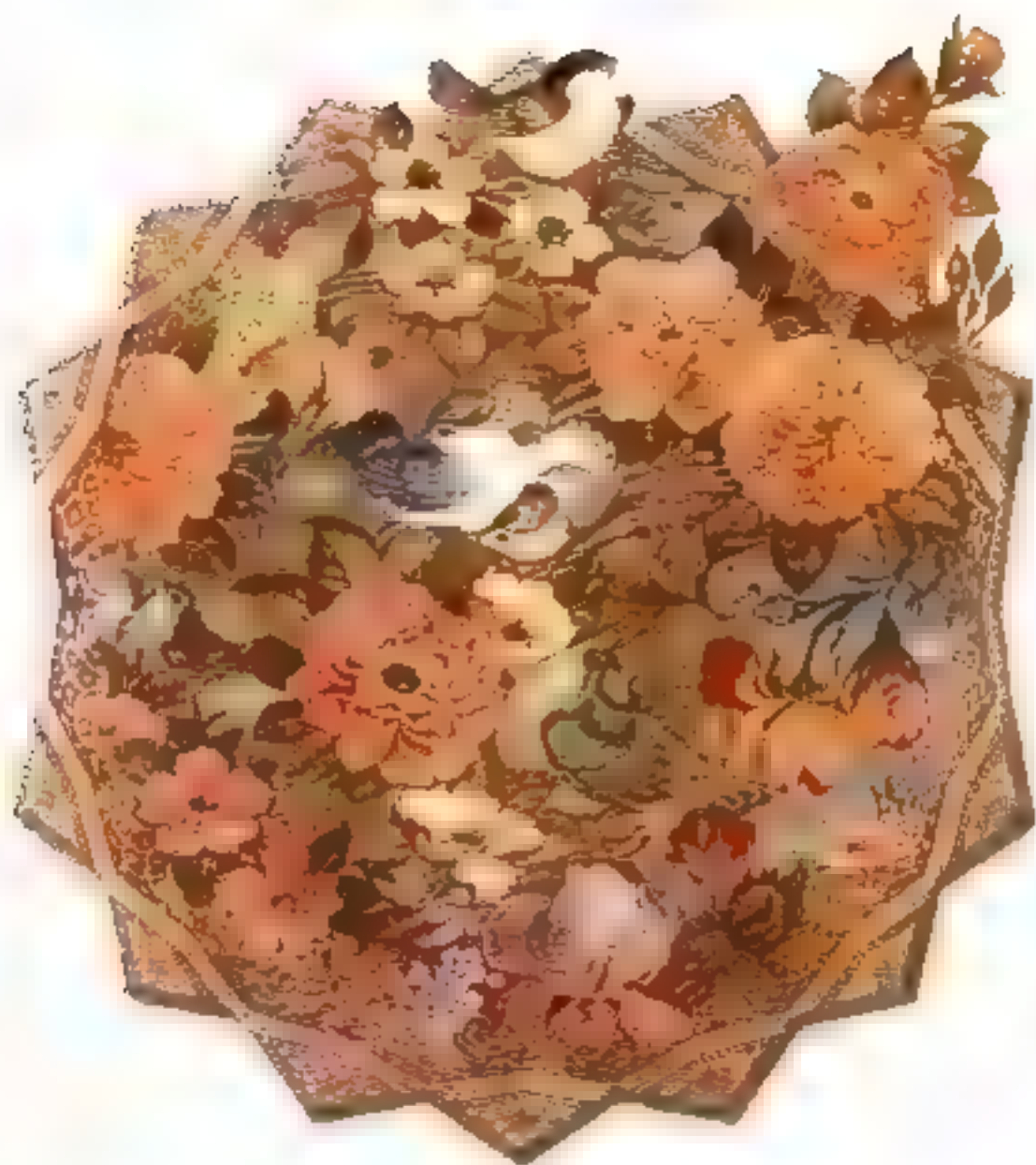
The desert traveller trod the drying sands,
Sinking with thirst - what matter if his hands
Held pearls or dust? His dried mouth cursed both!
So when a man with hunger falls to die,
What difference whether in his girdle cloth
He hideth gold or only frippery?

We hope that these few cups of the spiritual wine of Persian wisdom would stimulate English men-of-letters and literary circles to further introduce Sadi to English readers, and guide them to the Main Springs of this divine source of ecstasy and intellectual intoxication.

1st Jan. 2000

Hossein, Molyeddin Ghomahri

و نسیم بر تنه شیراز که یگم بر تو بنشینم

It is beyond my power to settle for a moment without you,
I don't wish to see anybody's face but you.

I know from the beginning that I'd be combating Splein,
That like Fathali, the sweet life I should give in.

I love you even if it turns the whole world against me;
Let 'em say there're flaws in my reason, holes in my religion.

I will throw down the shield at your feet if you unleash the
The secrets as you need not swords,
You have already killed me with your silvery forearms.

Come out O morning of lovers, as the night has prolonged
And has become a haze as the moon
And the Pleiades have come to stay long.

First I claimed that I am, later Nonexistence hit me smack
On the neck; now my only hope is to be forgiven,
So desperate I am, that speck.

What I need is a heart like candle which spares me my life
As the candle is the only one that burns at my bedside.

Your lips never come together, they laugh like a flower,
For ever and ever, is it fair
For me, the Nightingale, to settle down like a titmouse?

The rival is anxiously asking Sa'di to close his eyes,
'Don't worry,' I reply, 'O gardener, about the flower'
'As I see her, but to pick her? Never!'

تیر آمدی ای نگار سرسخت

You are late, O jolly beloved,
I won't let go of you until late.

Whatever water of thought I sprinkled
On it, the fire of your love wasn't quenched.

It is impossible to turn away from your face,
It is as hard to shut the door to your face.

Like a fish caught in a hook,
I can't turn away from your look.

The danger for the lips of the sweet-spoken mistresses
Made so many pious men break their repentances.

Ah! The tall cypresses of the gardens
Searched so low before the tree of your stature.

So desperate is he who broke up with you,
So relieved is he who got united with you.

Your ogling eyes shed my blood,
What does the drunk care about
The wrong murder he has committed?

Se'di, from the charming maidens' snare
You can't free yourself till your last day.

If you don't bow down on her threshold
What will you do? Is there any other threshold?

زنده شود هر که پیش از دست بمیرد

He is alive who dies in front of the beloved;
Gloom is the one who takes not a beloved.

He whose heart is lightened with verve, a beloved
He needs to choose to keep the candle of his heart enlightened.

Only a heart soft as wax deserves to seek love;
Never granite shall be set, shall it, with agate?

The beautiful face of Sa'di's mistress will be his murderer.
Whoever is murdered by this face will live on for ever.

آن گیسو که مرود به نضیر

Who's that who goes to search for prey
With the lovers' hearts in chains and fetters?

Babel's sister of the witches,
Kashmere's neighbour of the idols.

This is the paradise of which they say:
Turns to a youth, an old man in a day.

Because of the love of her arms' bow
The fallen is not aware of the arrows.

Once the painter sees her visage
He will drop other people's image.

Oh unfaithful, O ruthless, O tyrant,
You left and thus was I destined.

How vainly narrow-minded people blame me;
Just because I am in love they warn me and blame me.

The blood that runs into my body along with milk
Will only abandon my corpse when life abandons me.

If the sweetheart asks for my life
It is not fair to be late or to forbid.

He who wishes to grant the beloved's desires,
Tell him to renounce his own wishes and desires.

Sa'di, once you become love's captive
What will your tactic be except forswearing tactics?

وہ کہ در عشق چنان می سوزم

Oh! To what length in love I'm burning!
One flame, and I'll set on fire the lead of the living.

Candle-like before the face of the beloved who is charming
I am blazingly burning: oh! What an incessant burning!

I burn away but I dare not say
That with somebody's love I am burning.

Have mercy on me as away I am wandering;
Have pity on me as this is my soul which is burning.

With you, friends are all but blessed with pleasure;
I am guilty, that's why I am burning.

O Sa'di, lament not. Why? ■ I don't
Nobody will know that in secrecy I am burning.

ما همه چشمتیم و تو نور ای صمیم

We are all eyes and you are the light, O idol;
May the evil eye be averted from you. ■ |dol|

Don't cover your face as he who sees
Such a houri as you, will go to heaven, ■ |dol|.

I was wrong to call you houri;
That was rule of me and I wronged you, O idol.

So as not to find fault with me that I can't see
What your presence do with the people, O idol.

The cause of all notions and legends
Is you on the whole earth, O idol.

With ■ this sweetness and goodness you can't be
But a source of coquetry and pride, O idol.

A stature like yours, exalted like a cyprus, is for us
So as not to settle down, not to remain patient, O idol.

So many riots and excursions have arisen in my head
From a heart which is burning like an oven, O idol.

Once Sa'di drank out of this fountain of life
His thirst shan't ever be relieved drop by drop, ■ |dol|.

فریاد من از غرق یار است

I cry for being away from my beloved
And lament as from me, my sweetheart has parted.

Without that moon-faced beauty at my side
I feel as if my face is coloured with blood.

The tears coming out of my eyes
Are but the blood shed from my heart.

I have a headache beyond my power;
I feel restless because she's gone for ever.

Not one is aware of my sorrow,
Alack! The world shan't last for ever.

I am being tormented by my fortune,
Because of that I have a sore heart ever.

Sa'di, why do you complain about the beloved
While joy and anguish shan't last for ever?

آفرین خدای بر جانم

May God praise your spirit,
Suck sweet lips and sweet loath.

Whoever lost his Joseph of heart
Ask him to find it in your chin's pit.

No sedition in Persia will arise
Save from your seducing eyes.

Even if the Cypress comes and goes
Her display is far behind your flame.

Your night is the others' daylight
For it is sunrise in your resident.

Until when, O spiritual Orchard,
Your gardeners will you resent?

The nightingales we are, let's for a moment
Rest in your rose - garden and lament.

Be a tyrant, be cruel to me for a thousand times,
And I will love you still a thousand more times.

I tried the power of patience, it was shattered
O shattered like glass struck against the rock.

Whether you keep your promise or not
That I am not to break my word, is beyond doubt.

Even if I die of the pang of separation
You will have my reward for the joy of fruition.

O Sa'di, you will be a living mystic
If you give up the ghost over this seeking.

زنده گم نام است بر عشق پیار

To the conscious person, who is the living?
He who dies near the beloved's dwelling.

The lover, that crazy, that drunken lover
Has no use for the wise words of the adviser.

Better to offer your head as a sacrifice to the beloved
Than to wander through the country with a sound head.

■ thou ravaged my heart and burnt my soul;
Over the passion I have for you, my life was sold.

Venomous sherbet out of your hand, tastes are bitter.
Mountain is not a burden if you put it on my shoulder.

He who is bound to your affection shan't find himself, nor
Shall he who is drowned in your love ever see the shore.

Hidden agony consumed my soft heart;
At the end my love was inevitably divulged.

Think not that I am calm within me,
Expect not a wink of sleep from me.

If I am to blame then complain,
If it is your fault make reparation.

While on your feet, your apology is not accepted;
Until you settle down, the dust won't be settled.

This isn't the place to talk about money or heart;
I am but a pretender if I won't devote my heart.

Sa'di, grieve not if you are wounded;
It is an honour to be scarred by the beloved.

مبار آمد و بوی عنبر آورد

The wind blew and with it brought
The smell of ambergris; the almond blossomed.

The nightingale was so amorous that the flowers,
Despite all those thorns, blossomed.

I wish to kiss the messenger's blessed feet
Who delivered the message of the beloved.

I had only put a letter with him,
He brought a bag of fragrant musk with him.

Never have I heard of a breeze that blew
Flowers' fragrance sweeter than you.

Of an offspring nobody has ever heard
Coming into the world being as beautiful as you.

O desperate is the one who lasted
Yet another day away from you.

So 'til your bright heart like an oyster
Turned every drop of drink into a pearl.

The sweetness of your gift's daughters
Filled with admiration the connoisseurs,

So much so that they may bury their daughters alive,
Those who gave birth to them during your life.

بوی گل و بانگ مرغ برخواست

There comes the scent of the flowers and the cries of the birds,
Now is the time for mirth, for gardens and for plains.

The Furies of Autumn scattered the leaves;
The Painter of Zephyr adorned the meadows.

I am not in a mood for gardens,
Wherever you are, there, pleasure is.

Looking at the beauties, they say, is banned;
That may be, but not this look of mine.

The secret of the ineffable make of God on your face
Is as visible as the water through the glass.

I shall pluck my left eye
So as I see you but right.

He is but a granite who is not
Impressed by your soul of affection.

Some day the dry and the wet I will kindle
The fire beneath my pot of passion.

They say Sa'di's endless lamentation
I against the wise man's persuasion.

He who is at rest on the seashore
Is unaware of the abyss I am in.
چنان در قید مهرت پای بندم

I am so much bound to your love's bond
Like a deer in a snare, with it's head caught.

I sometime weep over my incurable pain,
Some other time laugh at my unsettled condition.

I have left no ears and no intelligence
To see the intelligent people's commotion.

All at once I was left in patience;
I revealed my love story to the phans.

I am no Majnoon that from the beloved take my heart away;
I man of honour, don't advise if you are wise, night and day.

No painter is able to paint such a face,
Who am I to paint a face such as this.

So many a soul and body are worn out I lovesickness for you,
I am not the only one who is left but destitute.

You, too, will come back helpless and disappointed,
In this case, I am, am I not, the most fortunate?

If you call me while asleep in the land of the dead
You will relieve my soul which is so deeply afflicted.

To the earth you tread on, is my head devoted,
Whether you comfort my soul, whether you hurt it.

And if your comfort is in Sa'di's agency
I approve of this injustice towards me.

این باد بهار پرستان است

Is this the vernal breeze of the orchard
Or is it the scum of the union with my sweetheart?

This charming writing ravishes the hearts
As if it is the sweetheart's face's lines.

O bird caught in the heart's net,
Come back, it's time you nestled.

At night, the candle and I burn together;
The difference is that my burning is hidden.

My ears are stuck on the ground, my eyes staring at the door,
Every day I have been waiting to hear from you with affection.

And if the muezzin calls for the prayer
I think the voice comes from my beloved's caravan.

You were so hostile to me; nevertheless,
Come back because that is affection.

Patience is not so strong as my cope
With the powerful love of my charming maiden.

Estrangement of the companions is identical
With separation between the body and the soul.

Sa'di's sore lamentation
Is but a reason to his affection.

She set fire to my pen and this blackness, my writing,
Which is going up in smoke, is left from that burning.

برآمد باد صبح و بوی نوروز

The morning's breeze blew and new year's soon, too;
Good luck to all friends! May they all achieve their ends!

Happy new year and the years to come!
Blessed be to you this day and the days to come!

The pomegranate blossoms have set the tree on fire;
Set not the brushier, no need to make a fire.

Fortune's eyes opened like daffodils;
Tell Envy to stick the eyes of the enemies.

This is a cheerful spring; where are you, O Rumi,
To find the Nightingale lament? Ah, how He groans!

Long before us the world was and it will be after us;
O brother, beware! Acquire nothing but a good name, thus.

Do good and you will be fortunate;
Obey not the slanderer, the evil-minded.

O Sa'di, depend not on the world, oh don't,
As this walnut will not last long on the vault.

What a shame that there's an end to pleasure!
What a shame that the deer can't pass the panther!

ما امر این شهر غریبیم و درین ملک فقیر

In this land I am but a stranger, a beggar,
Captured in your net, caught in your snare.

The horizon's gate is open but my heart's foot
Is chained to the tips of your curls in hair.

While I am alive I can't turn away from thee,
O queen of beauties, don't turn away from me.

Although in your arsenal of admirers many are worthier than me
In the whole world I don't know anybody who comes even near thee.

I was thinking of bestowing my life on thee
Some day: still I remembered that was a trinity.

I am saying this because I suffer;
The ambergris won't smell until it is set on fire.

If I say that I am not distressed,
My countenance shall reveal my heart's secret.

You are amazed in my scintillate love, amazed I not;
What kind of a youth are you who revaged an old heart?

I shan't turn my eyes away from your eyebrows, which look like two bows,
Even if they shoot me at my eyes and stitch them with arrows.

I doubt the sanity of those who advise me;
Come, come, O master, the lover doesn't take the advice of thee.

An elegant body, O Sa'di, is for people to see
Otherwise what is the use of the sighted eyes?

آنست که من دارم، و آن بار که من دارم

That beloved of mine, the one I know, a sweet mouth
She has away from my lips and away from my tooth.

I am not so fortunate as to take that gracious form in my arms,
To make her sit down and shower her with many a flower.

Ah, your darling face is a whole beauty;
What does the whole have to do with peccability?

Beware! Only a shadow is remained of me as an entity;
Even that withers away whenever I think of thee.

I persist not in the upon, neither shall I lament
Of separation, ask what you wish, I am under your command.

O better than Lesh, there is the fear that like Majnoon,
For the love of you I may wander through deserts and mountains.

In case that a sea of foes attacks me
If I turn my back on you, if you I'd be weary.

I am caught in your snare, defeated before you;
I am mesmerized by you, wondering how to describe you.

My head on my sore heart, my feet coming after you is mud;
I shall be patient with all this but with not seeing you, I shall not.

I wait away in secret and, strangely enough, lovers
Don't go to sleep because of my hidden wails.

Have you seen how fast the fire strikes charred wood?
You are hotter than fire, that's why I burn even faster.

They say, "Don't Sa'di put your life upon this passion,"
It is becoming me to die, my life depends on my heavenly maiden.

گر من و صحبت بمیرم

If I die for the love of you, of affection,
I will appeal to you on the Resurrection.

I can escape this world and the next
But I can't help being with the beloved.

O you are the savior for people in affliction;
I don't know of any other cure, you're my only satisfaction.

That poor lover who's nobody but thee
In this world and the next, it's me.

O sheriff, was that repentance from the young you wanted?
If that is it, to repent, then I can't as I am aged.

Some day I will kiss her eyebrows which look like two bows;
Tell her I shoot arrows at me from those eyebrows.

O sweet-smelling Bronze in the springtide,
Upon the feet of your elegance I almost died.

Once you passed Shiraz' earth
Say that I am a captive in some place.

I can't go to sleep as without the beloved
I can't be comfortably even on a silk bed.

O intimate of Sa'di's age and day,
You left, but never from my heart you went away.
سرمست برآمد از خرابات

Drunken he came out of the tavern
With his ruined mind in prayer.

He has thrown down on earth his robe of piety.
He has set fire on his garment of austerity.

Gaily and merrily the Butterfly fell
In love with his gathering's Candle.

Following him, Soul desperately asked,
"O Lord of the miracles' Behl,"

"What comes out of a pawn's blood?"
"Ah! While facing your rock, a thousand"
"Kings will be instantly checkmated."

If I had but a thousand lives
I'd have met you, that's true
I swear, each time I'd've been riveted.

If only my heart's eye could be patient enough
I couldn't have found anything important but love.

Let's see what will happen in the rest of my life;
Aha! It is all gone with the wind
What happened before is my life.

آمدی و به که چه مشتاق و پریشان بودم

You arrived and I was so passionate, so agitated;
No sooner had you left than I became a lifeless visage.

Lacking consciousness didn't make me not to mention you,
As I was perplexed, thinking about the qualities of you.

I went not to sleep one single night amidst the rose garden, so I didn't,
As away from you, the only place I can go is the heath desert.

The hope that I would join you kept reviving me incessantly
Otherwise, away from you, separation would make a martyr of me, undoubtedly.

While in a blaze of agony, relying upon your affection like Abraham,
I was as though amongst bunches of tulip and chrysanthemum.

Hoping that the breeze of the dawn would bring the scent of you
Every night I was waiting for the cock to crow.

"You broke your word and I kept my promise,"
Sa'di kept saying this because of the separation's distress.

من خود ای ساقی از این شوق که دارم مستم

O Sâdi, I am already drunk with this wine,
One more draught and I am lost.

As for narrow-minded people, to them, pay no attention
'Cause the fools are drunk with wine and I, with reflection.

I swear by the affection and devotion that there is between us,
I neither forsook the love I have for you nor was I fond of someone else.

Before my clay was moulded, in my heart I had your affection,
I didn't attach it in myself, I brought it with me from heaven.

I am truly your servant, your slave, yet
In your presence I can't even say that I exist.

I was constantly in the habit of weeping,
As soon as you rose, I didn't stop weeping.

You are bored and I can't stand being alone;
You were cruel to me and I didn't break my word.

O Sa'di, didn't I tell you not to go after your heart?
I won't, but only if I find it next time I go out.

مبتلا گویای عزیزت که عهد شکستم

By the dear earth you tread on, I didn't break my vow;
You renounced me and I have never been attached to anyone, anyhow.

If I can't reach the skirt of your Fruition,
Where shall I go to die on the threshold of expectation?

I am amazed at the morning of the day I bade you farewell,
How come there was no tumult when without you I did settle?

Your love is such a sedition that in Persia not one man is left who is virtuous;
I am one of them who (don't even remember how he said his prayers.

I said my prayers in such an ecstasy I knew
Not how I did it while I was thinking of you.

Religion doesn't accept the drunk's prayers;
I am drunk night and day, who would accept my prayers?

Now that the hand of your Fantasy has taken my skirt,
What would have happened if my hands would reach your skirt?

There's no comparison between you and my longing for illusion;
Although you are the water of life, with you I found my perdition.

My whole life if I ever contradicted you
It was not fine, unconsciously I wronged you.

Kill me the hardest you can 'cause Sa'di is
Not the one who before you claims that he is.

امشب مگر بوقت نمی خواند این غمخوار

Tonight how untimely the cock is crowing?
Lovers have not yet stopped kissing and hugging.

The beloved's breasts surrounded her wavy ringlets
Look like the ivory balls of polo surrounded by the ebony mallets.

Beware! Just tonight that the beloved looks like a sleeping scorpion
Don't go to sleep so as not to regret over the life gone in vain.

Until you hear them calling from the mosque for Friday morning's prayers
Or hear them beating the drum in the House of the chancellors.

It would be foolish, just because of the vain crows of the cock,
To remove your lips from her lips which look like the eyes of the cock.

بار باید که هر چه بار کند

A lover should take as his utmost petition
Whatever the beloved desires as her inclination.

Beware of those who when love - sick,
Refuge before the strangers they seek.

Bear with the beloved as he will carry a lapful of roses
Who suspects there would be thorns, who expects it not to ~~be~~ all roses.

The two's nest is in the tavern,
What does repast have to do in the haven?

~~Am~~ not a citizen of the city of desire;
A piece of bone is what the city's dog is after.

Each night being the lover ~~in~~ a new beauty
Spots your coming day of solace.

The judge of the city of lovers should inevitably
Reduce the number of the sweethearts to one only.

Se'idi's hand is the king's palace,
There hardly ever anybody passes.

مبارکتر شد و گرمترین روز

On the most cheerful day and the most blessed night
Welcomed me my lucky stars, and that, at their height.

Ask the herald to give the good news two times a day
'Cause last night was the kismet's night and today is the New Year's Day.

Is this the moon, an angel or a human?
Is this a fairy or the world - illuminating sun?

You didn't know that lying in ambush were the enemies;
You did well despite the evil - minded adversaries.

O foe, I have become united with the beloved,
If you don't like it have your eyes stitched.

I remember the nights I suffered so much from the pang of separation;
I couldn't go to sleep because of my world - incessant vociferation.

If it weren't for those horrendous nights
Se'idi couldn't appreciate the value of these days.

کلام چو زلف یار پریشان و درخاست

My situation is entangled like the beloved's tresses;
My back is arched like the beloved's eyebrows.

Sorrow drank a sherbet out of my heart's blood and said:
"To the happiness of the one who is cheerful in this world."

Am I the only one with a stone heart of times are such
That a light-hearted person is rarely seen?

My Heart is grieving in such a way that, to be fair,
It certainly deserves to be called a lord of a lover.

Do you know what your Face told me before my very eyes?
In my fantasy it said, "How come they're always wet, your eyes?"

Do you wish to know how I am doing during the day + time?
Ask the dark Night which is also a confident, an intimate.

I wish there was between my beloved and I
Such a strong connection as there is between arrow and I.

دلی که عاشق و معیار بود مگر سنگ است

Only a Heart made of rock can be both lover and patient,
There was thousand acres distance between love and patience.

Don't advise me, O comrades, since repentance for love
Is like hitting a piece of glass against the rock.

I shall sing and drink in secrecy no more
For having repulse is but a disgrace to the lovers' faith.

With my eyes on the Sáid and my ears on the lyre
How could I get trained or follow advice?

I have clatched at the skirt of the Zephyr's Breeze
In the memory of somebody, what it was only a breeze.

Who will take my message to my wretchedly departed one,
To tell her know that I have dropped the shield if it is a combat?

Kill me in whatever way you can as without you
The world is already too crowded a firm.

Reproaching Sa'ûl will not cleanse his heart from love, beware,
From the Black you can't take the colour away as they are but the colour.

انقلاب به سر کوی کسی افتادست

As it happens I've come across some maiden's quarter
Wherein have been slain many a martyr.

Let the meadow's birds know if they are sage
That their fellow singer is captured in a cage.

Tell my beloved, O dawn's breath of the breeze,
My life is bound to a breath like the breeze.

What can a captive do but be patient and cry:
It is like honey in which has fallen a fly.

Nobody will blame me for indulging myself in desires
Except the one who has once got entangled in desires.

O Sa'di, he knows the condition of the one with a memory badly distorted
Who, in his whole life like the ball in the polo game, has been hit by the mallet.

مردی است درد عشق که همیشه طیب نیست

Love's agony is such for that there's no physician;
Wonder I not at the lovesick person's lamentation.

Those crazy with love, the learned man knows,
Shan't care about the advisers' words.

He who has neither drunk the loss of agony nor the wine of love,
Has got no portion out of the terrestrial life.

Amongst all sweet odours including storwood, musk, and the like,
None is as sweet as my beloved's scent which I most like.

Odd it is not for the prey to die in the lazo
But odd it is for the prey to leap out of the lazo.

If the beloved is aware of my anxiety and affliction
I shan't be afraid of the rival's cruelty and the foe's persecution.

The foe shedded tears over my story, favours me
A stranger while the beloved turns her back to me.

The buds are so busy with themselves to open
They take no notice of the nightingale's concern.

Sa'di, to whom do you want to take your complaint about the beloved?
Rather than to expect her to be patient, better to be patient with the beloved.

انقلاب به سر کوی کسی افتادست

As it happens I've come across some maiden's quarter
Wherein have been slain many a martyr.

Let the meadow's birds know if they are sage
That their fellow singer is captured in a cage.

Tell my beloved, O dawn's breath of the breeze,
My life is bound to a breath like the breeze.

What can a captive do but be patient and cry:
It is like honey in which has fallen a fly.

Nobody will blame me for indulging myself in desires
Except the one who has once got entangled in desires.

O Sa'di, he knows the condition of the one with a memory badly distorted
Who, in his whole life like the ball in the polo game, has been hit by the mallet.

مردی است درد عشق که همیشه طیب نیست

Love's agony is such for that there's no physician;
Wonder I not at the lovesick person's lamentation.

Those crazy with love, the learned man knows,
Shan't care about the advisers' words.

He who has neither drunk the loss of agony nor the wine of love,
Has got no portion out of the terrestrial life.

Amongst all sweet odours including storwood, musk, and the like,
None is as sweet as my beloved's scent which I most like.

Odd it is not for the prey to die in the lazo
But odd it is for the prey to leap out of the lazo.

If the beloved is aware of my anxiety and affliction
I shan't be afraid of the rival's cruelty and the foe's persecution.

The foe shedded tears over my story, favours me
A stranger while the beloved turns her back to me.

The buds are so busy with themselves to open
They take no notice of the nightingale's concern.

Sa'di, to whom do you want to take your complaint about the beloved?
Rather than to expect her to be patient, better to be patient with the beloved.

گفتم مگر به خواب بیدم خیال در دست

Thought I that I may not see the beloved save in a dream;
Here is the morning and here is my beautiful beloved.

People won't believe in new year until they see the crescent moon and to me
It is the new year and here is the crescent - shaped eyebrows of the beloved.

The tall cypress draws my attention to itself no more
As I am fond of the balanced stature of the beloved.

I am unaware of myself because the sincere lover
Has no concern about himself as he is busy with the beloved.

O Sleep! Wander not around Sa'di's eyes as they are
Elsher for sleep or for the thought of the beloved.

دوش بر روی تو آتش بسوزم بر می‌شد

Last night, with your face away from me, I had fire to my head,
My eyes rained so much that the ground became wet.

For the dear life not to end up regrettably,
Every night I praised you repeatedly.

With the arrival of night everybody rested
And ran, as if the root of my jaw was being lanced.

Away from you that wasn't wine I was drinking, it was not;
Pouring off my eyes into the cup, it was my heart's blood.

Obscured by your fantasy, wherever I looked, hither and thither,
In front of me, on the doors and walls, your image I would see everywhere.

No sooner had Majnoon gone to sleep than his eyes would see Leili only;
A pretender he was if he would go to sleep and see anything but Leili.

Conscious or unconscious, you neither came into my sight
Nor did your fantasy wear out in my sight.

Sometimes like alderwood on fire burns my sore heart,
Sometimes like a censer was I, with the smoke coming out.

O Lord! Where are those mornings whose nights lasted
But a breath and soon the horizon lightened?

O Sa'di, is the Pleiades' necklace torn tonight?
Otherwise it'd hang from the horizon every night.

امشب سبکتر می زنت این طبل می شکم را

Tonight, more quickly than ever they beat the untimely drum
Or else the cock has made a mistake about the reveille time.

Was it but a night or an instant robbed out of our life?
We are still lip to lip, not enjoying fruition of love.

I feel fresh, I feel shy, I feel happy, I feel sad,
As for this boon I feel unable to show my gratitude.

Honour me with your intimacy, get your foot on top of my head,
For this favour I have nothing to offer but my head.

Now that I have my lucky star on my side
Let the ill-fated, malevolent slanderer die.

Sa'di's become notorious, all there know, the companion,
And the Sôfi, all such idols as these, I am going to be a devoted idolater.

بنا ملک شود دیست در محبت در دست

Let the lover die off the beloved's affection
As his life depends on his destruction.

It is the same to me if you are cruel or not;
Whatever you choose to do with me is just.

Your love and I, we are born to the world by the same womb,
Like two souls in one body we are, or two kernels in one shell.

Whatever happens to the freeman is but lovely, especially
When it comes from the sweetheart who is lovely, O God how lovely!

She robbed me off my heart, that cypress-slendered beauty, with her elegant looks,
As opposed to the cypresses standing at the edge of the brooks.

Last night I had a dream in which her locks
I had clutched at; my hands still smell of musk.

Around the world I rolled most heartily like a croquet
For her love; still, her love is after me like a mailer.

Some folk see only the tears outside;
They are unaware of the fire inside.

Everyone wishes the beloved to grant their desire;
Sa'di's wish is but to please her desire.

بصبر خورشید ندیدم شبی که سرغ نلم

In my whole life a night didn't pass without my heart's bird chattering
For the rose of your face, who needs the nightingale of the garden, then?

I know not if you think about me or not
But with you at my side, about the world I think not.

From the pang of love one shan't be relieved;
As for the scarred slaves, they too, can't be released.

With so many nightingales singing amorous tunes around you,
How could you pay attention to the ugly mimicry of the crow?

As the lantern can't be seen unless by the light of the lantern
To Sa'di his maiden's beauty can't be proved unless by the face of his maiden.

باز از شراب نوشتم، در سر چمنار دارم

Once again I have a hangover from the last night's wine;
From the garden of union with the beloved I have a rose at my side.

While drunk with passion if I reverse the order of heaven,
Blame me not as in my mind I have a pasture about my maiden.

Said bring me wine as I repented abstinence;
Minstrel play something for me as I scorn repentance.

Set the source of the torrent of nonexistence in my existence
As dust is settled on my heart out of the dusts of existence.

By the water of anaktoty, of all images I cleared my appearance
'Cause the image of my beloved is engraved in my heart's residence.

I am the Moses of Mount Sinai's love in the desert of desires,
Wounded by negative replies I am, and like me there are a thousand others.

You went away and took my heart, patience and knowledge away with you,
Come back as I have still left half a life in sacrifice to you.

Till when shall you make me wander like compasses around you?
I am puzzled, bewildered, but I have a steady foot.

One needs to have a fall reason for his heart to settle;
I have left neither the reason nor the heart to settle.

Until the morning of the Last Day Sa'di's a hangover
From the wine your love poured into his psyche.

نه دسترس می یابم دارم

I can neither reach the beloved
Nor am I patient enough to wait.

However cruel you be to me
I will reproach this fickle wheel.

I stock my lovesickness at heart
Whether I have a thousand or one heart.

This thread of a heart, my sore heart
Is a souvenir of your cuffs I have left.

I who have grieved over the sorrow you caused me
Despair grieving over the sorrow the world caused me.

I am drowned because of you, in tears,
Hoping for your hugs, kps and kisses.

Was that it? You ravaged my heart and withdrew?
Nay, nay, wait! I still have things to do with you.

You keep on swearing Sa'di?
It's only your two lips I see.

بلم دل از هوس بار بر نمی گهرد

My heart shan't forsake longing for the beloved,
Neither does it follow the way of the illiterate.

O Lord! Take the affliction of love away from me,
I can't do it by myself, nobody can but thee.

I keep on grinning and bearing yet patience
Won't let the secret to be divulged.

I am dropping with fatigue under the burden of destiny's oppression,
I can't possibly carry on as well with the beloved's persecution.

It's only fair for the beloved not to claim to be a friend
While she takes not the burden of sorrow away from her loved.

If only she would relieve me for once
And that's if she abandons me not all at once.

Sa'di is inflamed in separation's inferno;
Still, he does not give up the hope of your visitation, oh no.

هر که دلارام دید، ز دلش آرام رفت

Whoever saw the sweetheart, lost his tranquility,
Whoever was caught in this net couldn't retain his serenity.

Your name was mentioned and I was enamoured of you, inexperienced;
You dropped the veil and that was it, I was thoroughly finished.

The moon shines not during the day thus what's that light under the roof?
Cypress grows not on the roof thus who is that standing on the roof?

The rays of the sun of love lit a fire,
Burned the noble along with the commoner.

Behind the veil of patience, lost patience the ascetic,
Then lost his name and became a disgrace to the ascetic.

If during my whole life I spend but a moment with you,
That single moment is what I've got out of my life, the rest in bubbles blew.

He who indulges not in desires or burns not with a parting,
On the day of departure from the world he will die but green.

To get to the beloved I will run on my head,
They shall get to nowhere, those who walked and paced.

Sa'di intended really not to be enamoured;
No sooner had he swallowed the wine than his reason doled.

چنان به موی تر گشتام به بوی تر مست

I am so disturbed by your hair, so intoxicated by your scent
Who am unaware of anything happened in this world or the next.

No more can I look at the others,
My Abraham broke all other idols.

There is no chance for me to go to sleep because of whimsies
Yet it is impossible to shut the door to the acquaintances.

A captive always looks for a get-away,
Never shall I jump out of your snare.

I am a slave to him who is bound to me,
Who has freed himself from a thousand and tends to one.

I am at your command, break my heart if you wish,
I am your captive, hurt me if you wish.

He who drank wine on the Creation day
Shouldn't regain consciousness till the Doomsday.

My eyes are on you and others are busy with themselves;
The Sâfi is drunk with the Sâfi and with wine are drunk the friends.

If you, the graceful Cypress, don't repose
So many temptations will rise amongst those in repose.

O brethren and men of respect, advise me not
As I am out of control, and the arrow, out of thumb.

Avoid Sa'di's eyes when they rain
As little drops make a flood when they join.

It's good to mention your name but it's a shame
For you'll become the talk of the town.

شب دراز به امید صبح بیدارم

The night is long and the hope to see the morning keeps me vigilant.
May it be that the breeze of the morning brings me your scent!

I wonder why the love's root doesn't bear fruit
Though with a rain of enthusiasm I shower it.

I may not be admitted to the intimacy of your place:
I keep on being at the threshold of your service nevertheless.

You slew me with the sword of separation and turned back:
Immortalise me once more, come back, come back!

So many a day I fasted hoping that some night,
At last, I will have your precious being at my side.

You stopped talking to me, what did I do wrong?
You parted company with me, what have I done?

Still with all your unfaithfulness I praise you;
Still with all your unkindness I have a claim on you.

Me, stop talking about the love I have for you? Come, come,
Far from it: that's for death to strike me dumb.

My tale of separation has not yet ended
But the scroll of my life soon did.

I won't tell the story of the beloved save to Her excellency the beloved;
She is the one and only who will be fully aware of my secret.

شب عاشقان بی‌دل، چه شبی دراز باشد

The night of the restless lovers is such a prolonged night;
Come to me for the morning's gate to be open at the prime of the night.

It is a wonder if from you I can go away; where shall he go,
The dove who is a captive in the hawk's claw.

I don't want to look at your face, I love you so,
As a sincere lover is the one who risketh all.

As a gesture of care and kindness take a glance at me,
For the sufferer's prayers are but out of necessity.

A word I am not patient enough to conceal from me,
To whom shall I impart? who is that confidant? Where is he?

How can I say the prayers while your image is constantly in my mind?
See, you won't even let me say my prayers, O mistress mine!

I had never suspect I would take such a beloved, surely!
That I would praise and laud, she would act cruelly and coyly.

Next time when you see her, ❀ So'd, talk not about your heart's grief
As the night of fruition is short and the talk is everything but brief.

The step you have taken, relying upon your friends' words and vows
Would be a false step, would it not, if you fear your unlucky stars?

بار فراق دروستان، پس که شکست بر یلم

The burden of separation from companions lies so heavy on my heart
That, on its back, the camel shall not bear the litter, with me sitting inside.

Camels throw their load down when they reach a destination;
My burden still lies on my heart even if I reach many a destination.

O you who tug the bridle, wait, don't go so fast as on the one hand
You pull hard, on the other hand the shackles I am fastened with.

Cruelty stricken, succumbed to the desires, with a route ahead
And a heart behind, what a complicated event!

For those acquainted from the past, remoteness isn't an obstacle ever,
In the eyes of mind you are present though in person you are not there.

You are my utmost destination, the extreme of my desire and effort,
To the day I reach the edge of your garment I shall never forsake hope.

How could I forget thinking about you, stop mentioning your name?
The thought of you has sunk into my joints and my veins.

I am so busy with you that I am being neglectful to all;
I think so much about you that I have forgotten ill.

If you glance at me, my patience's fruit will bear;
If not, what could the root of my vain hope bear?

You won't quit, ill Sa'idi, falling in love;
How could I? It's a habit I have been born with.

With all my knowledge I am unable to cure the pain of verve;
With all my wisdom I am ignorant of the remedy of a problem called love.

دست جهان نمی رستم تا بتر بر غشایم

I can't reach my life to sacrifice it to you, to bestow it on you,
To whom can I give my heart so as to take it back from you?

It is beyond the power of my pen's tongue to express how much I love you;
Till when can I make my pen run on its head
Round the gate of the hope of reaching you?

You shall be safe from my cares even if over the two worlds they extend;
You shall be free from my lamentation even if they reach heaven.

Though the sigh of sorrow and the water from the eyes agree with me,
The blaze of my love is not such that I can blow it out

Whenever they ask me "O you, what happened to your heart?" my soul utters
"It became a mass of blood, incessantly dripping down my eyelashes."

Your hair is my life, may it grow long;
Your ruby of lips is my soul, may it reach my lips.

I didn't appreciate the value of good times;
From now on I will if I ever find such good times.

It is not within my power to hold the reins of my heart's desire;
I will give free rein to my heart if my end is not to come yet.

Your love had said, "Behold, I am Sa'idi's object of desire," ay, so she told;
"He won't give up loving me till I cause him to leap out of the world."

The foes' claws of attention wouldn't reach my blood;
As for she who kills me courteously, so forbid her I shan't.

سلسله موی دوست، حلقه دام بلاست

Tresses of the beloved's hair are the ringlets of the affliction's snare;
He who is not caught in these ringlets is free from the worries of this danger.

If in front of her, they stab me and a hundred others like me
It is worth it as to take a glance at her, this is the blood money.

If in order to get joined with my beloved I lose my life
I shan't regret as the beloved is worth more than my life.

A lover's claim is not to be explained for religion,
His pale cheek is a witness, so is his bitter lamentation.

The virtuous' source of survival is the power of patience and reason;
Reason is ensnared by love, patience despised by desire.

Bound with fascination, my soul is entrapped
With no spirit to ask about the cause of this and that.

Lord of the kingdom of existence, Judge of approval and disapproval,
Oppressors it is not, is it, if He does it? Yet it is infidelity if you complain.

Put poison in the cup, unsheathe the dagger,
You have got my approval, to me it is an honour.

Career me gracefully or crush me wrathfully,
I am at your command to suffer it but blissfully.

He who because of the rival's cruelty or the sweetheart's infidelity
Tends to forget his promise is but the unfaithful hypocrite.

Sa'di, whatever comes of the beloved's behaviour is becoming,
Ask her to curse as out of her sweet lips it all turns to a blessing.

هر شب اندیشه دیگر کنم برای دیگر

Each night I think to myself that tomorrow
I will turn away from you and to another place I'll go.

In the morning, when out of the house I step,
The intention to keep my promise keeps me from taking another step.

Every one is yearning for something or somebody,
I don't think of anything and anybody but thee.

'Cause never in the mirror of illusion, a stature
And a visage as gracious as yours one shall picture.

Once upon a time there was a Várnagh who was crazy about Anrá;
Now, here we are, the man called Várnagh, the woman called Anrá.

It is time now for the plains to get covered with the vervain;
Folk have come out, different people go in different plains.

In the morning, come out to watch the meadows
So that you shan't be left spare time for other views.

Every morning I am doomed in grief over yet another grief;
I think to myself: "That, too, I will put on top of other grieves."

Once again I will say, "It is true that the days of life won't drag for ever,"
"Sa'di, it is only today and tomorrow, put up with it and it will soon be over."

برخیز تا بکسرتهم بین ملک لوزق قام را

Arise! Let us put aside this hypocrisy,
Get rid of this polytheism, mainly pretty.

With every idolater that arrives, at every given hour, another kabbah dies;
Present us with monotheism so as to break all the idols.

I wish to drink wine with the youngsters, anyhow;
Let it be that the children run after the old drunkard.

The eyesight becomes dim out ill destination;
Balas turns into an inferior creature out of arrogation.

From this secluded corner, my mind is drawn to the fields
As from the orchards the message comes sweetly to me by dawn's breeze.

Be not heedless if you are wise, perceive the fact if you are erudite,
That you may not find times such as this twice.

Now that the cypress struts with wooden feet, why not
I make my beloved dance, that silver-bodied Cypress of a sweetheart.

My sweetheart, my favourite, my comfort, that regret,
Nay, nay, not comfort but discomfort as out of me she made a sufferer.

When lovesick, I think not of religion, patience, of reason and the world;
Where the king pitches a tent, there is no place for the commoner to flaunt.

Tears run down my cheeks, blazes of fire flare from my clouds,
Yet reveal this to those who are ripe as it shan't burn the raw ones.

Sa'di won't listen to the reproaches even if it costs him his life;
Sâfi stop reproaching me, Sââs bring me the cup of wine.

از هر چه می رود سخن دوست خوشتر است

Amongst anything else it is the best to talk about the beloved;
A familiar message is the exhilarating breath.

Have you ever heard of the present, absent existence?
I am in the company of people but my heart is somewhere else.

In the absence of the beloved tell the candle day,
In her presence it is illuminated even if there's no light.

The whole world goes in the fields and gardens;
The beloved's quarter is the gay folk's fields and gardens.

To throw my life under her step, so passionately I am willing,
Still I feel helpless as this is a worthless offering.

Wrathfully though my beloved left, I wish she would return
Peacefully, for my eager eyes are fixed on the door.

O darling, you burst my heart like alderwood on fire,
And this breathing in mine is but the smoke coming out of the crater.

Each night I spend without you in my dream looks like the tomb's night,
And if I make it in the morning without you, it would be the Donaraday

My beautiful beloved, you are needless of ornaments
As your locks have fully embraced your neck like a necklace.

Sa'di, your hope to get united with the beloved is a vain illusion;
The distress of separation killed you and union is still your intention.

Beware of this prolonged hope in your heart;
Alas! What an absurd thought there is in your mind.

ما را همه شب نمی برد خواب

Not a single night can I fall asleep,
Ah! Wake up, you who are always asleep!

Died in the desert those who craved for water,
Still, from Heflah to Kufah they carry water.

O you with your firm bows and feeble vows,
Is this how the companions keep their vows?

Without you by my side, even on a bed made of the skin of the squirrels
I feel as though I am lying on a bed made of thorns.

Ah! The lovers' eyes fixed on your hair
Like those of the believers fixed on the altar.

I have yielded to the destiny of love;
In old age I've begun to take lessons of love.

Prison out of the hand of a dear
I shall swallow like rose - water.

He who through fair women's neighbourhood frantically wanders
Will not rumple over the harassment of the gate keepers.

Sa'di shan't ever be slain
Unless he is separated from his maiden.

اگر شو فارغی از حال دوستان یارا

You care not about your friends' condition; that's true
O beloved, but for us was impossible not to care about you.

Seeing your own beautiful face in the mirror would be sufficient
For you to know what has made the impatient lover so impatient.

It is springtime, let us, you and I, leave the gardens
With the others, the gardens and the plants.

Instead of the tall cypress standing at the verge of the brook,
Why don't, at your cypress - slender beloved, you take a look?

An icon, on the description of her beautiful shape along
With her face, there's no chance of speech for the speaking tongue.

Who said it was a sin to look at a beautiful face?
Truly a sin it is, not to see the beautiful face.

By friendship that if it is poison, out of your hand I will eat,
With such enthusiasm and devotion as though it is sweetmeat.

He will blame Vamegh out of ignorance
My friend who has not seen Anis's face.

Supposing you are unaware
Of my heart's hidden fires,
See you not the visible tears?

Did I not tell you, Sa'di, that your heart will be ravaged
When you fall in love with those sweethearts your heart they wish to pillage?

Despite so much pain, there's still hope for me to recover
As there would be an end, in fact, to the longest night of winter.

آن نه عشقت که از دل به زبان می آید

That is not love that from the heart to the tongue can be translated
Nor is that the lover who is at his wit's end because of the beloved.

Tell him who weils because of the reproaches
Of the beloved, to play for safety always.

Of the ships caught in that bloodyherry gulf
I've never heard of one to go back coastways.

And of the traveller wandering in this desert either
I have not ever heard any news, his name or particular.

Once you opened your longing eyes and saw the dawn
Don't ever close them even if there comes a rain of spears.

The true lover, in an ecstasy and out of enthusiasm for dancing
Walks towards the sword of love's misfortune while he is dancing.

Heaven forbids that I ever turn away from an arrow
If I know that it comes from those arms and that how.

They see the slain one without seeing the slayer
As this arrow can not be seen by the eyes of the commander.

Deep down I am so much accustomed to thee
That the world with its inhabitants sounds a bore to me.

It is a must for the lover not to complain till the beloved yet
I am so enthusiastic to talk that I can not be silent.

O Sa'at, your crying so much is not without a cause,
There should be a blaze from which the smoke does arise.

هرگز جهد نگردم که سرِ عشق بپوشم

I made a thousand efforts to conceal the love's secret
Yet while over fire, it was impossible for me not to boil, to evaporate.

First I was alert to fall in love with no one;
You appeared and I was left neither patient, nor reason.

Your mouth murmured to my Soul's ear such a tale,
From then on, people's advice sounds no more than a tale.

Unless you cover your face and quiet the sedition
Or else to turn away my eyes from you isn't my intention.

With my sinking heart it is better for me not to go singing, is it a wonder?
'Cause if I go in on foot they ought to carry me out on their shoulder.

Why don't you stay and make it up with me tonight?
As waiting for you, I didn't have a wink of sleep last night.

You gave me away for nothing and still I am determined
Not to give away a single hair of yours for the world.

■ my wounds I will confide only to the wounded
As the healthy one would blame me had I lamented.

Don't tell me, "The way *in* love, O Sa'di, you should abandon,"
What's the use of talking while I am not to listen?

I'd rather ■ across the deserts than idling about
I shall do my best and if I attain not my end, so what?

یار با ما بی وفا بی می کند

My sweetheart is being unfaithful to me;
Despite my innocence she keeps her distance from me.

That coy mistress blew out the candle *in* my life;
Now she is illuminating another place, another love.

Towards her intimate friend she acts as if he is a stranger;
Towards the strangers she acts as if to her they're familiar.

Towards me she acts like the double-dealer,
Selling off oats for wheats, my cruel dear

My beloved is a sly, a rogue, a rascal, not at all virtuous;
Towards me she acts as if she is godly, pious, devotedly religious.

■ Mohammedalaki! Come *in* my rescue, be helpful
As to me, that person is being unfaithful.

The ship of my life is wrecked of love-sickness;
Poor me, as from me she keeps her distance.

What she does to me in the world is identical with
The bad fortune striking me from the celestial wheel.

The mellifluous Sa'di begs a kiss,
For love's sake, from her lips.

بیگفت و بلزم آتش، بر خرم سکون زد

Once again she passed me and made a blaze in the still of me;
Filled my eyes with a surge of passion, the fiery sea made me.

The ravages of her love had already affected father and father around my heart,
With yet another raid I was robbed of the innermost parts of my heart.

Seeing her was so painful as to be showered with the flowers of the Judas tree;
Listening to her was so exhilarating as to listen to an organ's melody.

Those crazy about her, she put them under her locks,
Those who remained sane, here they verbalized insane talks.

While, O Lord, of itself it takes no heed, not a dot,
Could the heart be a spot wherein affection made a hut?

My soul did hurl a tower in to the garden of angels
Wherever it struck the azure arch with a sigh's rock.

Sa'di, step out of yourself if you are a wayfarer of the way of love
'Cause only he who stepped out of himself could get to the meaning of love.

غم زمانه خورم یا فراق بار کشم

Should I suffer separation from the beloved as grievous over my fortune?
With the patience I have now, carry I should which burden?

I neither have the strength to keep away from her
Nor have I the courage to playfully embrace her.

I have neither left the patience's arms to sink into the reason's sleeves
Nor have I left the reason's feet to draw under the veracity's skirt.

It is against manhood to become fed up with friends because of their oppression;
I am but a woman if I don't tolerate the beloved's cruelty as a man.

While I can patiently suffer the foe's oppression,
Why shouldn't I be patient with the beloved's persecution?

Now that out of Saki's head I have drunk the pure wine of frustration,
It is only necessary to endure the discomfort of the aftereffects of intoxication.

If there ever is to be a rose such as your face in the meadows
The least Sa'di can do is to let his eyes touch affectionately the thorns.

دوش دور از رویت ای جان جوانم از غم تاب داشت

Last night, away from your face, O sweetheart, I was bent with sorrow;
My cloudy eyes rained down my cheeks out of the passion I have for you.

Poor Reason, deep in thought, was trampled by affection;
My Heart's eyes, frenzied with love, were sleepy, full of distraction.

Best a rapine around the land of heart separation;
Your persecutor of love had made a polo field out of my house of reflection.

My heart has turned your name - print to an altar,
Praying the essence while facing that altar.

My eyes were looking for your face but people said, "Don't, as here"
"You shan't see." Running down my cheeks like pearl beads were tears.

At first it tasted so sweet I thought I had on my side my lucky star;
How could I know affected with poison was the nectar.

Sa'di, the sea of love seems difficult in passing;
Alack! You were not patient enough from the beginning.

بر آن نفس که بمیرم بر آرزوی تو باشم

While I am dying, to my last breath, I will be longing for you;
I shall die hoping that I will be the dust of the neighbourhood of you.

The morning of Doomsday when I have risen from the tomb
I shall rise to talk to you, I will be seeking you.

In an assembly, wherein appear the beauties of the world and the best
I shall be looking at you, I will be your servant.

A thousand years after I have been laid to rest in the land of the dead,
By the scent of your hair I shall be aware of that thousand year old death.

I shan't talk about heaven, nor shall I smell heavenly flowers;
I shan't be seeking hours of paradise, I will be running after my mistress.

I won't be drinking heavenly wine out of the hand of heaven's Sâdi;
What do I need wine for as I am already drunk with your beauty?

It is easy to travel across a thousand deserts when one has you by his side;
And if I do otherwise, O Sa'di, I will still be coping towards my sweetheart.

پیش رویت مگر آن صورت بر دیوارند

Others are but a painting on the wall, compared to you,
None has such a face and nature as you.

As soon as I saw your face of a rose, all roses became but thorns;
As soon as I took you as my beloved, all others became but strangers.

What they call the night of a lifetime
Is none but the night spent with the charm.

What a shame it is to get hold of the skirt of eternal Pleasure
And the collar of Hope and to let go of them both, ever.

Wounded by your beautiful arm I am but it is not only me,
Slain like me with the sword of your grief are many.

I am surprised as your eyes which fall asleep
Leveling night while a whole city is awake
Because of their love-sickness for your sake.

This is a strange event and a complicated pain;
It can neither be covered nor can it be mentioned.

God knows I am only a shadow of me,
That, too, is rather an illusion they fancy.

O Se'idi, there is no limit to the sweetness of your words:
The garden of your gift is full of melodious birds.

Once in the garden of your heart the rose of spirit opens
The nightingales sound like bitterness: at you they are amazed

شور و غی به بلبلان سحر یافتند

The nightingales' outburst of warble is at dawn
Yet a sleeping person is aware of notice.

The shower of arrows of love by the charming sweetheart
Is shielded with the frenzied lover's heart.

A martyr in the beloved is the lover,
Whoever is alive is in danger.

The whole world mirrors her grace;
Whether anyone sees it, it depends.

Anybody I know is fond of my mistress
Except the ones who are sightless.

A man who has never had a thorn in his feet
Is not a man but a rare beast.

Tell her to be bad - tempered, sharp - tongued,
'Cause poison turns to sugar when it comes to the sweet - lipped beloved.

Wise men avoid disaster,
The lovers' religion is yet another.

Sa'di has no feet to separate;
The lovebird is clipped - winged.

تا حال منت خیر نیاند

You may only take notice of me
When you hear about my misery.

I was patient to the last drop,
What can I do now that I've fallen flop?

Has not anybody heard of such manners
As loyalty and kindness in your place?

They say, "Why didn't you watch out?"
"See if there is danger around?"

Come, come, O master? Don't you know that however one tries,
A man can not shield himself from the stars' darts?

The passion in my head will only be off
When my head is but cut off.

Where can he go, your poor prisoner?
There is no way out of your snare.

A face such as yours, so pleasant
And charming, has no likes on the earth.

Never in Persia have I tasted salt as salty as this,
Nor in Egypt have I tasted sugar as sweet as this.

If you wish to sentence Sa'di to death
My life is not dearer than your breath.

مرا شود یا تو چیزی در میان هست

There should be something between us , you and me, or else
Beautiful face is not a rare thing in the universe.

My whole existence is burning with your love;
I am gone now and what remains of me is your love.

So long as my bones are left on the terrain
The passion I have for you will remain.

If you wish to stay with me , my heart will be your residence
Yet there shall be traces of you left on my heart to come
I am to suffer your absence.

I have no words to express your beauty and yet
So long as there is a tongue in my mouth I won't keep silent.

That balanced stature of yours I can only compare with a cypress;
Still, I wonder if anybody has come across
Such a thing as a walking cypress.

That much I can tell that you are moonry
Yet I wonder if the moon can be so sweet as honey.

I wish not to rest my head save beside yours
And if there is no bed, there still is that threshold of yours.

Come, come , Sa'di! The avenue to the union with the beloved
Is not a bazaar wherein the value of life they appreciate.

سر مست ز گلشانه بگلزار برآمد

Drunken from her haven she stepped into the gardens,
At once there was an uproar amidst the egglantions.

Howling and talking the Nightingales I saw,
Watching such a Blossom springing up in the meadow.

Of the rose of her face water was pictured,
Turned to a flame the blossoms all prostrate.

The prostrains who loved her to distortion
Was heard of , later, in the house of tavern.

The hermit, when he saw the miracles of the idol of her face,
From Mohummedanism he changed into Christian faith.

She made them crazy, drove them to extremities,
To whomsoever she appeared like bewitching faeries.

I fell destitute from the day out of heavens
Your beauty's brocade appeared in places.

My wish was to sacrifice my life to you ;
That wish came true and I offered my life to you.

Sa'd's grass of youth was ravaged in autumn when
Smell of the sweetheart his heart's garden.

از در بر آمدی و من از خود بدر شدم

You walked in and I went into raptures
As if from this world I went to the other.

I was conscious to hear news of my mistress,
She arrived and I was once again unconscious.

I had fallen over before the sun like the dew;
I died all love and to Capella stars I flew.

I thought to myself, "Let me see her and the pang of enthusiasm would settle,"
I saw her and the pang of enthusiasm became even sharper.

I didn't have the strength to go to my beloved;
I sometimes went in her on foot, sometimes on head.

So as to see her walking and to hear her talking,
From top to toe I was all eyes and ears.

How can I take my eyes away from her?
I first became sighted when I saw her.

The day you find me calm and happy
I will hate your being faithful to me.

She had caught me and of that she was aware;
I myself was charmed by the look of her.

They ask me, "What made your face look yellow after that rosy colour?"
By the alchemy of love I turned into gold from the metal of copper.

نولت جان پرور است، صبحیت آمیزگار

Life - refreshing is the friend's company, seclusion with
No pretender around, the food being served with no wait.

The night comes to an end, here comes the morning!
O companions, cheer up, you have to last a second morning.

If you show up at night with your sun - like beauty, the day
Won't be far when people shall mistake night for day.

Light up a torch, raise a tumult
For my head to get rid of the hangover and the sleep.

Rise and make the most of the blown breeze of the spring,
Of the melodious notes of the birds, and the sweet scent of the tulip plants.

The leaves of the green trees to the god of perspicience,
Each one of them is a book representing God's intelligence.

It is springtime, rise, let's go watching,
Nobody knows if another spring will be coming.

Remember you gave your word to spend one night with me? Was it not a promise?
Many a day passed and many a night but you never kept your promise.

Pasied are the sweet days of youth, aye, they are, turned in grey in my hair,
The Yemen's lightning was but an instant, nothing but dust remained of the rider.

Cleanse your mind of all other thoughts, repeat what Sa'di says,
Bring forward a basket of pearls, shower them down on the friends.

بر من که سبوحی زدهام خرقه حرام است

I am forbidden to get into the dervish's robe now that I have taken
The morning draught; O companions, which way does go to the tavern?

Every one has their own way to become happy; as for me
O fairy - faced moon, suffering from your love is sufficient.

Arise, come and sit beside me in the shade of a cypress as where you sit,
For the Cypress to stand in respect, it is an obligation.

The connoisseurs are enraptured in your curls, tell me,
The mole behind your ear, is that the snare's grain?

With such a partner, in such a place and such a time,
If I drink, it would be a heavenly drink, thus, not forbidden.

Inform the city's sheriff to ~~be~~ aware
Not to throw a stone at our gathering
As there are glasses wherein.

I shan't, out of excessive zeal, tell who killed me
Because nobody should know the name of my lovely.

Alack! I am done of this hidden burning.
He who is now is unaware of the fire I have within.

Sa'di, afraid ~~be~~ not even if you are in the whale's mouth
For if the beloved cares for you, your wish has come true.

روز و سلم قرار دهن نیست

The day I am to join my beloved I have no rest,
Nor can I ~~go~~ to sleep the night from her I am to separate.

For my head to be cut off I shan't complain,
What is beyond my power is ~~as~~ cut off from my maiden.

The minstrel is at his wit's end with me
For I have no patience with his melody.

Out of inability to give up his life, he who is desperate
Has no choice other than to rip off his minstrel.

I am already poor, already ill - lured,
You need not to spread out a net.

Your hands are stained with the lovers' blood,
You need not, do you, to draw a sword?

I have come across a goddess
Who nourishes her slave the lam.

I said, "O spiritual Garden, to watch fruit"
"Is not the same as to bite fruit."

Answered she, "Sa'di, indulge not yourself in vain intentions,"
"The silvery apple is not ~~for~~ you to pick, have no such illusions."

هر که تازگ بود تن یارش

Whom his mistress has a tender body,
Ask him in tender her delicate beauty.

Anyone who is in love with a rose
Lies if he says he can't stand the thorns.

O the benevolent one, set me alight
But don't advise me to leave her alone.

I wish I had a thousand lives
To sacrifice to her each time she would rue.

Call him not a true lover he who is offended
By the scurses and reproaches of the beloved.

Unless they surrender their life,
Nobody can win the hands of my sweetheart.

Here is the house of the hard - hearted beloved:
Everyone strikes the walls with their head.

Worthy of being shed
Is my blood for the beloved.

So'd, if she seeks for your life,
To soothe her, part with your life.

زمن مهر من که در دست او دلت چوین است

Ask me not how my heart is doing while trapped in her hands;
Ask her with her blood - stained hands.

And how could he know, if I relate the healthy one,
What with the injured is going on?

The one who runs after crazy Majnoon
Sees not the beautiful Leila, looking like the moon.

Every body has the vision of someone's face in their visualization.
As for me, it is the vision of someone beyond imagination.

His day is blessed whom to his place you step in
As to see you first thing in the morning, and good noon.

With a balanced shape and stature such as yours,
Becoming it is not ill a balanced temper to abandon the love of yours.

While others, because of her reproached remarks, may turn away from their beloved,
For whatever she tells me I shall become more devoted to my beloved.

Come, my sweetheart, as the king declared not drinking wine to be forbidden;
Come with your lips that are coloured like wine and your eyes that are drunken.

Since the day you abandoned him, Sa'di has been shedding so much tears
As though his two cheeks are but the shores of two rivers.

شکست عهد مروت نگار دلبردم

My idol, the one I love most, broke her oath of amity,
Forsook my faithful beloved, love, longing and loyalty.

By the earth the dear ones step upon, for the love of the beloved,
I abandoned the love I have for this world and the next.

The way you violated our friendship was such a no-no,
I won't approve of that even to my blood thinnest foe.

Although you renounced my love and broke the oath,
I am destined to keep my promise, my vow, my oath.

Bring that cup of love's wine, O drunken Sâdi,
Give it to me despite the adviser who advises me.

I am not he who listens to the learned men, I am not the one;
Let the father know that I am the undisciplined son.

By the earth you step upon and by the life of the illuminate
That I yearn, oh I do, to die upon your dear feet.

Come, come, O idol that I am so distracted,
To nothing but your curls I am to be attracted.

Said she, laughing, "Sa'di, escape such a comment,"
Where do I go, I am a captive in love's confinement.

روی بهوش ای شرخاکی

Veil your face, O lovely moon,
So as for Reason not I become a loon.

Closed the wonders of your fantasy
The eyes of Wisdom and Sagacity.

Without thee, by what dignity should I be?
Or by what mantinea should I flee?

With you I wish to associate,
To others I wish to be a stranger full of horror.

One night candle-like raze the veil
So that like butterflies we all burn.

Either fantasy would run Sa'di's house
Or the sweetheart would take him in her house.

بگذار تا بگرییم چون این در بهاران

Let's weep bitter tears like the clouds in springtide
As the stone bursts into tears on the farewell day of the stars.

Whoever's once tasted the wine of separation
Knows how bitter it tastes to renounce expectation.

Let the camelcar know about my rainy eyes
As nobody ties a letter to the camel in rainy times.

They left us with our eyes bristful of the water of desire,
Tearful like those of the sinful men on the Day of Judgement.

I mourning of wretched folk, like the evening of those who fast,
You stayed so long that patience I lost.

Although out of the story of your love I enumerated many an event
I said nought about the grief of my heart but a few out of a lot.

On your heart, O Sa'di, the love of a lifetime has settled,
You can't send it out unless you're dead.

For how long to you should I recount?
This much description is sufficient.
The rest I shan't say but I'm my confidant.

وقتی دل سویدایی می رفت به بیستانها

When full of melancholy I walked in to the gardens and orchards
The scent of the flowers and of the breeze set me in raptures.

Sometimes the nightingale hewed,
Sometimes the flower in garments ripped,
I thought of you and all others I did forget.

Ah! Lips are sealed with your kiss, your affection is everybody's heart;
Everybody has a passion for you and your mystery is in their heart.

As soon as I vowed to be loyal to you, I broke my vow to all others;
After you it is only fair to break all vows I made to the others.

As long as I have your love's thorn hanging from my garments,
I would be offending you if I ever step into the road - gardens.

He who is collapsed with these agonies
Ought to give up all remedies.

If in wanting you I am to suffer, it is only fair,
Where love is a heaven, it is easy to wander across the barren.

If my sore heart is to be a target of the fate's arrows
I would be only one victim amongst all others.

Anyone who yearns for the sweetheart with two bows for her eyebrows
Has no choice other than to become a shield against the arrows.

They say, "So 'til don't talk so much about that love of yours,"
Still I do and after me they will talk about that for years.

ای پیگ ہیں جنہیں کہ داری نشان دوست

O blessed messenger who carry news from my beloved,
Talk not to me about anything but the beloved.

How pleasant it is to listen to the beloved
Or to listen to the one who listened to the beloved.

O companion, where is the caravan's banner so that I can bow down
In deference before the head of the caravan of my beloved

While people of the world offer gold to their beloved
I devote my head to the one who brings a message from the beloved.

Alas! Oh me! I have no control over myself.
Nor have I any control over my beloved.

I am in such an agony because of this love that anyone who sees me
Feels pity towards me save the unkind Heart of the beloved.

I am to surrender and she is to command
Whether I am to be killed or nourished by the beloved.

My head belongs to her for ever and ever after
If only I can get hold of the sleeves of the beloved.

Nobody will die without having regretted something or other save for the one
Who is a martyr of love, slain by the arrows from the bow of the beloved.

After you, Sa'di! who can't be impressed by anyone, why,
Who in the world can take the place of the beloved?

برخیزد که مهرود زمستان

Winter's going away, run!
Open the gate of the world of the orchards.

Set on the tray the pomegranates and the sour oranges,
Put in the vault the trapezes.

And ask this Pundah peremptorily,
To spare the balcony the trouble abruptly.

Rise as the breeze of the New Year's sunrise
Scatters the flowers on the flowerbeds.

The silence of the nightingales who're eager
Is impossible in the season of flowers.

The sound of the kettle-drum shan't stay covert
Under the tapestry nor shall the love that's not overt.

Frenzied by the scent of the flowers on New Year's Day
And the sweet sound of the nightingale,

Many a man have sold their clothes and turbans,
So many stores and houses to ashes have burnt down.

I have my dear beloved's head beside me;
Let the adversary hammer his head on the anvil.

Once to the loved gaze the eyes of the lovers
They won't close even when showered with arrows.

When you can reach the fruit, O Sa'idi,
To bear with the gardener's cruelty's easy.

یسین فتنه سید قاج در ترجمه این مشتمل بر زبان نجیب از به کار گرفتن در
 ادبیات انگلیس قدیمی و دوری بسته زبانی امر دزدی به کار گرفته است از زمینه
 وزن قافیه آنجا که وزن قافیه ای بطور طبیعی و خودجوش ترجمه ظهور می کرد
 از آئین ساده بسته است.

در طایفه اصلی کار داد جهان ساوکی سپید بختی ترجمه
 و سه نسخه با ارائه ترجمه ای زیبا و نزدیک به متن
 نوشته است اثری که خاص مشتمل بر ایامی در زبان نجیب
 زحمات و شکار فزادان
 و حاصل کار داد و این امر بزرگ است و آن

می باشد

سدهی در مسندل دیش پسنه و نوی و موسس نذکی تو به شیری آشته است
و در دایلی که او در قزل دیشین کاری بره طوری است
تلفه و او ای آست و قزل بیار آسان.

سدهی در قزل مس کحات عربی می آوره و بسم از زبان کوپت بازار نوی
و ایستار طوری به کاری بره که خواننده اصلا احساس یکاکی نکند
بین خست سینه قلع و قمریم قلمسای سدهی

در این کتاب بعد از این نکات رانه نظر آشته است پیش از آغاز ترجمه مسندل
در مورد ویژگی های آثار سدهی و به ویژه قزل دیش پر بهش های فراوان که
و باره زوخت ای باریک قزل آتشنا شده است

از بیشتر از همه به جهان سادگی و روانی و سپهر استکی قزل دایره بهشته است
از این به حسیتم گرفته است که
این مسندل دارد باز بانی ساده و پیراسته به تجلی کرد.

به ویژه در منسل های قرن سده کی و سیه استی زبان

بسیاری از آثار سده کی و سیه در منسل های زبان های تازه دنیا از جمله
انجمن ترجمه است اما منسل های دوران کنونی زبان انجمن ترجمه نگار
نمک و کی منسل به منسل های آثار نخستین و به زبان انجمن سیکس و دیباچه
برگردانده شده و همچنین به منسل های از منسل های و به انجمن نیانده
و این امر منتهی به انکار است

شاید همین سده کی یا سده متع بودن زبان ترجمه مانع اصلی کار بوده است
شاید به سده ترجمه منسل و به زبان و سبب از انجمن موجب شده تا مترجمان
باین کار رغبت چندانی نشان ندهند شاید ترجمه و سبب از مانع دیگر
باشد و کیفیت منسل های سده کی و سده کی منسل

شاید نایب کمال منسل های منسل

فقط از راه ترجمه سده و دوران و سیه است امکان پذیر باشد

سده یازدهم در شعر و ادب و فن آثار گرانگیزی آفریده است در میان شاعران و
در پروراندن و گسترش دادن زبان فارسی بیشترین سهم را دارا تا این عصر است
تفاوت های زیادی وجود دارد.

سده یازدهم به عنوان زبان فارسی است و مهارتش در تخیل و کلام هفتاد
باز زبان به کارگیری امکانات نثری در حد کمال است و حافظه در سینه نثری
به احتمال زیاد از هزار و سیصد و هشتاد و یک کلام است. نثر سده یازدهم به گونه ای
شفاف و سبکی ترین و آرایه های زبانی است. وقتی مجلس به شعر می نویسد یا
پایان نومی مشکری به وقت و ریزه کاری فنی و مستطیع به می بیند و این است
و در هستی و اجازت نثر سده یازدهم به چشم می آید و حسره کا و غم به دست می آید
همین که به شعر می رسد ناکسان از کسوت یک استاد و مشکری زبان جدا می شود
حال او اشک که کوفی می یابد و بیانی سنا و و پس پر است و نثرم و نثر
و از ویژگی های برجسته نثری است

دانشنامه‌های چون حافظ و مولوی و سعدی می‌تواند بخت نامادریست

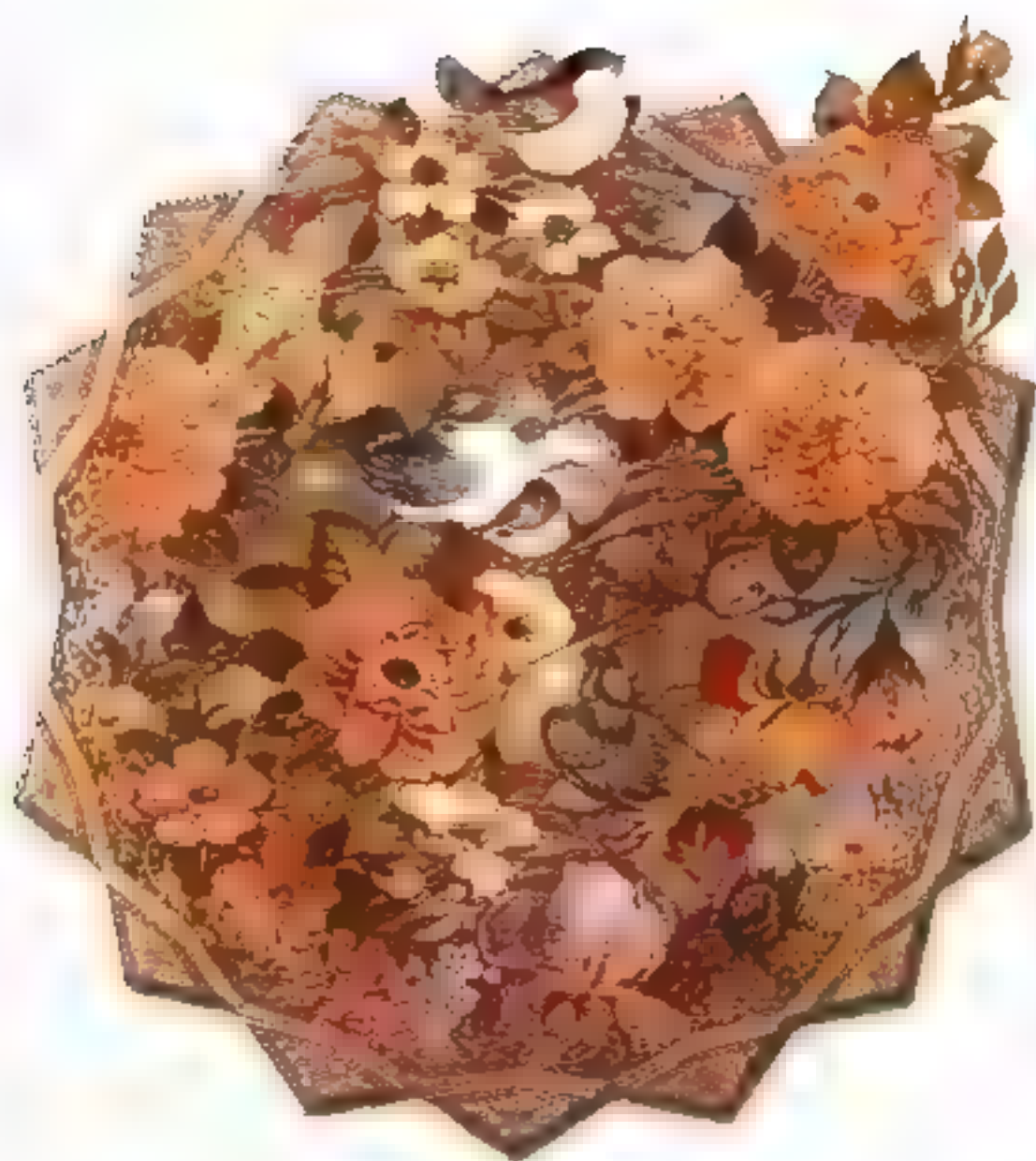
قرصهای سعدی حال بهای محسوستری دارد

سعدی یکی از بزرگترین شاعران جهان است

کسی از قدما سرساخت ندانیم که در زبان فارسی به روانی و سادگی کشتیابی سعدی
گفته باشد. نقل می‌آید که در دوران خودمانی است هفتی سال به محسوس
و تقریباً در آنجا به کار رفت است چنانکه ای سعدی با حافظ و خیابانی
در بیانی زندگی روزمره در ارتباط است می‌توان آن را به آسانی در کتاب
سعدی فهمید و متنی انسانی و محسوس است باز بانی راحت روان و مستقیم
در مثنوی و الابیان می‌شود. آدمی از خواندن این مثل نفس کشیدن بر پا
پاک نشاء می‌کند. این مثنوی را هر چند مربوط به هفتصد سال پیش اند باز بانی که
ما امروز سخن می‌گوییم مطالبه است از زندگی و نیازهای نیست کسی آنها را برای معنی
انکار و در شاعران زبان ادبیات معاصر ایران هم

غزل های مسک زبانی

در میان مستزاد شعر مسک کباب کم حجم و گران بیای است
شامه آن که یک بهر سر زبانی همیشه در ذبک است در اقلای ذبک آن چین
هنری نو را سازند و بهشت
یکی از سده اول ترین مسک ترین شعر در جهان شعر لیریک یا شعر غنایی است
شعر لیریک بیشتر با دلفانی از محبت عشق و احساس شور و گیسو سازد
و نغمه خالص معنوی برای آزادی درونی و شکست غمناکی است
در ادبیات فارسی غالب غزل که قدیمی مسک رساله دارد نزدیک ترین شعر
به شعر لیریک است چون غالباً احساس عاطفی و شور و عشق و بیان می کند
محبوب ترین شکل شعری در ایران است با وج زیبایی و شکوه غزل فارسی

دو چشم مست تو که خواب صبح بر تریزه	بزدل قلم به هر گوشه ای بر کنیسه
چگونه از من کنیسه با تو آو میانی	که از لطف غوی تو و مشن نگرینه
چنانکه در رخ خوابان حال نیست نظر	حال نیست که از تو نظر بر تریزه
نجوم آن سست پام که از لطف تو کن	به سر نراست که پیش پای بر کنیسه
تو که ز خویششانی زور و مندایی	که اشتیاق حالت چه شکست می نه
قرار عقل بر فتن و مجال مسخر نه	که چشم زلف تو از حد بدن لایق
مرا کوی نیست که پارسای می نه	و د خفنه که با یکدگر نیایسته

رضا به حکم خدا نیست ارکن سحر

که شرط نیست که باز در دست تریزه

شورش ببلان جسته باشد	نخه از صبح بخیر باشد
تیر باران مشتق خوبان	دل شوریدگان سپهر باشد
عاشقان کشتگان شوقند	بر که نده دست در خطر باشد
بر عالم جمال طفت است	تا که در چشم این نظر باشد
کس ندانم که دل به چویند	گذاختن کربلی صبر باشد
آدمی را که حس را کی دریا	زود در صفت جانور باشد
کوثر شیری با شوق غن	ز بر شیرین جان شکری باشد
عاقبت از بلا سپهر نبرد	درب عاقبتان کربا

پای رقص منانه سعدی

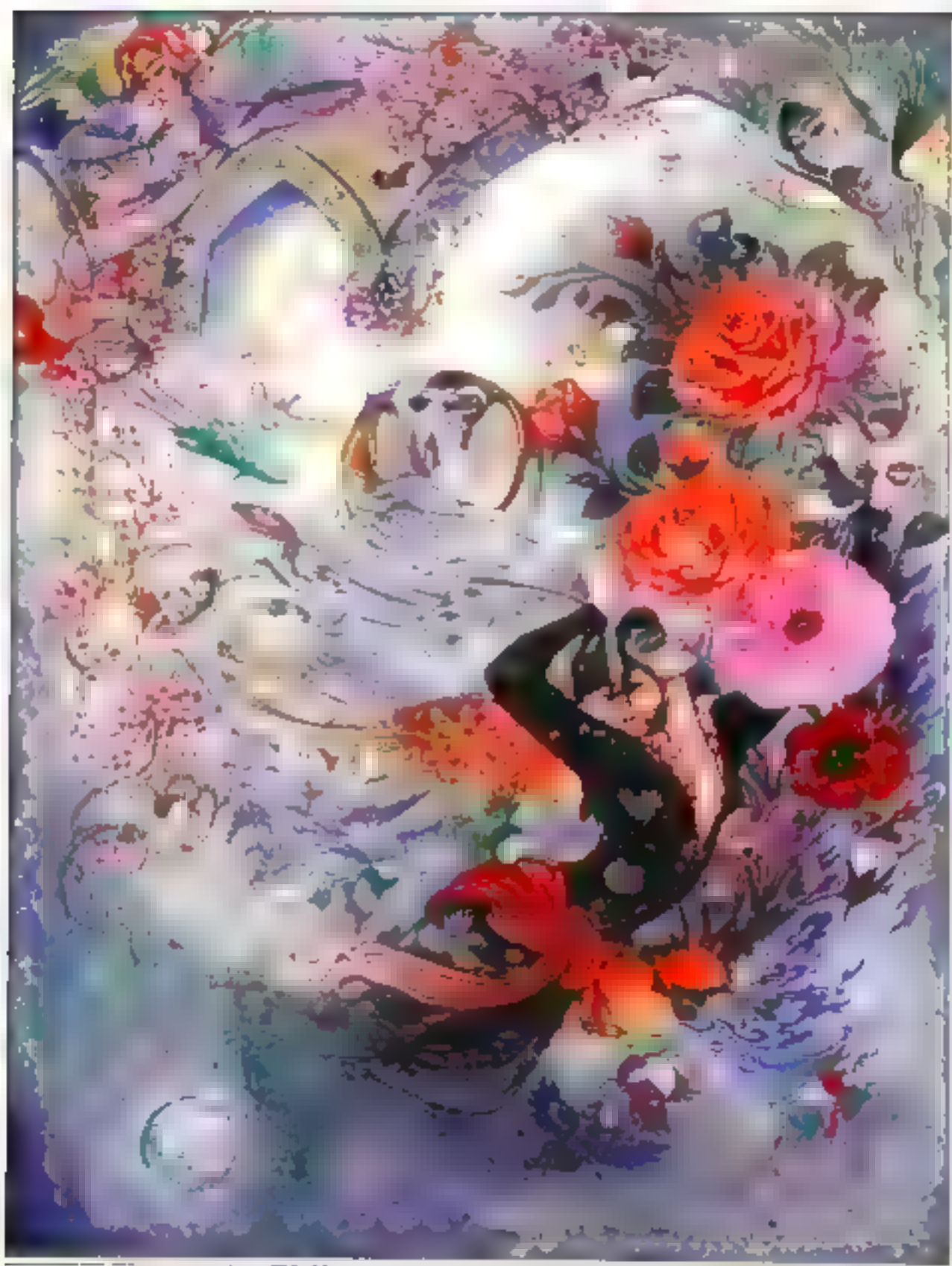
منع عاشق بزی پر باشد

شب در آرزو بنیاد صبح بیدارم	کمر که بوی تو آرد نسیم اسرارم
عجب که یخ محبت نمی دهد بادم	که بروی بنیاد باران شوق میبارم
از آستانه خدمت نمی توانم رفت	اگر پشسترل قربت نمی دهم بادم
بر تیغ جگر کشتی مرا و بر کشتی	بیاد زنده حساب وید کن و گریه بادم
چه روز با شب آورده ام دین نمی	که با وجود عزیزت شش بی روز آرم
چه جرم رفت که با ناخن میسکوی	چسبه که دادم که به چهره این تو نشود آرم
بنزد با بسده به حدیث دعا گویم	بنزد با بسده بی حریت طلبگارم
من از حکایت عشق تو بس کنم بیجا	کمر و جل که بسته زبان گفتارم
بنزد خنده جبران و آستانه زلف	بسر زلفت و بی پایان سید طوفا م
اگر تو مسرور دین مرا کنی سده	حدیث عشق بی پایان سده بنسند آرم

حدیث دست گویم مگر محضرت است

یکی مقام بود طبع بر بسده

سباز کمر شب خرم ترین روز به استقبال آه بخت پیروز
 و بزم کوه و نوبت زن بهار که دوشم قدر بود از خود
 راست بین یا کف آید میرزا پری یا آفتاب عالم درو
 نه انستی که خندان گیسو نگو که دس علی رغم به آمو
 مرا بادوست ای دشمن است ترا که دل خواست دید بزو
 شبان دانه که از در و جنبه یی نیا سو دم ز سر باد جانو

کر آن شبای بادشت نی بو
 نیه نست سدی تهر این بو

هر که دلا را می یازد و شش آرام یافت
 چشم ندارد و خاص مسکه درین یافت
 یاد تو میرفت و با عاقلی بیدار می
 پرده برانده مستی کار به تمام یافت
 تا تا بدید در جیب که در خانه یافت
 سر و زوید به نام بکست که بر نام یافت
 شطرای بر خردت چه تو خوشی یافت
 فرین خامان بر وقت خاک یافت
 عارف جمیع را در پس دیوار میر
 عاقل میرش بود ننگ شد یافت
 که بر سر خویش با تو برآرد می
 حامل قرآن دست باقی یافت
 هر که جوانی یافت یا به سنه اتی یافت
 آخر عزار حسان چون بود یافت
 تا قدم از سر کیم در طلب آستان
 راه به جایی نبرد مسکه یافت

بنت سعدی چمن سیل کردی

ی چمنه شد بکام قتل با کام یافت

که نم است سانی در کزلی	محبت بر محبت می خدایی
پشمشیر از تو بیک کمان کزدا	که هست زویر که باز نشانی
بد مرغان چندان از بند	من از قیدت نخواهم خدایی
توبت هیچ از آن ثواب نیست	بر آنم میرست کجا بدایی
اگر یکا کمان تشریف بخند	بنوازد و دستان خوش کزلی
سرم جان و جانی بر لب شوق	بد که بوسه ای اری زلی
کسانی عیب بهینند گویند	که روح سانی نمانند از بدایی
جمع پارسایان گویند	که سدی تو بر کرد از پاری

چنان از غم و زاری نماند

می ترسم که از بد بدایی

بند دام کر بخت می خوانی	حاکمی که بخت می خوانی
کس نشاید که بر تو بگزیند	که تو صورت کس بینی
ندبیت به سر که در عالم	در نوادر هیچ ندانی
کفتم این در عشق پستان	بگویم که هم تو دهانی
باز کفتم چه حاجت بقول	که تو خود در دلی دانی
غنای اهل تربیت می کرد	که غنیمت خان جردانی
مشق دانی چه گفت تهرانی	چوبه با ما کن که توانی
چه منبر دار از حقیقت عشق	پای بند بولس نشانی
خود پرستان غنچه چمن کند	پاک بینان به من رسانی
شب قدری بود که باشد	مارخان اسرار دانی
رض و قیامت باشد	کاستین ذو عالم انسانی
قدش عشق را نهایت نیست	مهر پید او در دستان
سعدا که برین حدیث کوی تا گویند قدر می خوانی	

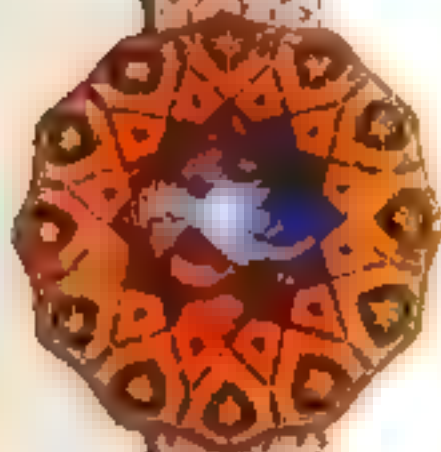
ای ساربان بسته و کار نامم میرد دانی که بانو دشت را با دست کم میرد
 من نامم مجور از وی چو زنجیر گوئی که نیکی در از و دست نامم میرد
 گفتیم به نیکوخت خون چنان کم پیش رفت چنان می ماند که خون آستانم می آید
 محل یاری ساربان تنه می کن با کوفت که عشق آن ساربان کوئی رواست میرد
 او میرد و من گشتان من به تنه ای چنان دیگر پرس از من نشان کز دل نشام میرد
 برکت یار سر کشم بگذشت می نامم چون مجری پرانتم کز سر نامم میرد
 با آهسته بیدار اوین حدی بسیار در سینه دارم یاد او با بر نامم میرد
 باز آید و بر چشم نشین ای دستان زین کاشوب و منس را از زمین بر آسمان میرد
 شب تا صبح می نغمم و اندر کس نشستم دین نامم قاصد میزم که گفت نامم میرد
 گفتیم بگویم تا ابل چون خوشه ماند گل دین نیست تو نامم که دل با کار نامم میرد
 صبر از وصال یارین بر کشتن زود آمد که چه نباشد کار من جسم کار نامم میرد
 در رفتن جان از بدن گویند حسرتی سخن من و به چشم خوشی نامم که جانم میرد
 سدی فغان از دست ما توین با می جویا طاقت نمی آرم جانکار از دست نامم میرد

من از ستم زان دل که تو مجسمه دانی
 عدما بستن آزار که بسند فی نمای
 دوستان عیب کتدم که چاره دل تو بود
 بیدار دل تو گفتن که چنین چه سپیدی
 ای که گشتی مردانه دلی خوابانما
 ما کجا سیم درین محبت نگر تو کجایی
 آن غایت ز نمان سر زلف پریشان
 کرد دل اهل نظر بر که سریت خدایی
 پرده بردار که بسبک از غویان بکشید
 تو بزرگی و در آینه کو چاک نمای
 علقه بر در تو نامزدان دوست یحیی
 این تو نام که بسیاریم به محبت به کدایی
 شوق در پیش انگشت نمایی و عادت
 به سلاست تحمل نخسرم بار جدایی
 روز صبر و صامت و لب جوی تا شام
 در بر شمس دل نیست که دیگر برایی
 کتدم بودم چو بیانی منسل با تو کجور
 چه کجوریم که منم از دل و چون تو بیاد
 شمع را باید ازین صفا زید بر کنشمن
 تا به عیب نگویم که تو در صفا زایی
 صدی آن نیست که هرگز نکند کجور
 که بدست که در بند تو خوشتر که درایی
 خلق کویند بر دل جوی و گریه
 غنم خاص و انعام تا مکتب و جوی

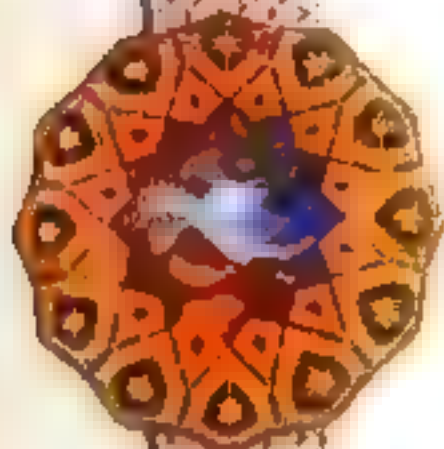
آن دست که من ارم آن را که من
شیرین بستی زده زرب دادم
بخت این کند با من گن مثل خنجر
نیشم دشت نم یک بر سرش افش
ای روی دلایت محبت زیباست
مجن چه مستم از دامن که پریش
دریاب که نفسی ماند از طبع و چون
چون یاد تو می آرم خوا هیچ نمی
با وصل می چسبم در جبرنی نام
عکم آنچه تو هستی بی من بند فنام
ای خوبرو از بلی می است که چون برون
من تو بگرداند که در بسیار نام
یک پشت زمین دشمن کردی تن
از روی تو بسته ام کردی برون
در دلم تو جو رسم در دست تو خنجر
دش زلفت دل پای زیت سنگ
در خنده می نام دین طبع که در عالم
بمی که چه گرم تشن در سوخته می کرد
مشتاق می شبند ز نام و سپ نام
تو که مستی ز آتش می خنجر تر نام
گویند کن سده ای جان در سیرین بود
کر جان برونشاید من ز جیب نام

زنده که دم است بر بوشیا	آنکه بیهوش بر سر کوی یا
عاشق دیوانه مرست	پند خردمند سیاه به کلاه
سر که بکشتن بنی پیش دشت	به که به کشتن بنی در دایه
ای که دلم بر وی جان نخت	در سهر سوای تو شد باز کا
شریت ز بار تو دی نیست نخت	کوه احد که تو نیست با
بندی مر تو نیست به جنگ	فرست عشق تو نیست کنا
در دهن منی دل نکم نیست	لا حسرم عشق بر د آنگاه
در دلم آرام تصور کن	وز مژده ام خواب تو فتح دنا
که کلاه از دست نکایت بوی	در کن از توست فرات بیا
بر سر پا خد ز نایب قول	تا نشینی نشیند مشا
دل به محل ارادینا هست	در میم گر نکم حسان نشا
سدهی که ز چشم خوری فرو	فر تو بدایغ مندا و نکا

چو نشت حال بستان ای باد نوبهاری کز میدان برآمد منته با بسترهای
 ای کج خوشه را و بختگان تنگن هر چه بدست ما و هر چه در دست دیگران
 به سلقی بر آرد یا بر نفس فروبل در نه شکل شیرین را از جهان بگری
 هر ساعت از لطیفی ویت عرق برآ چون برنگو خداید با رانج حسابی
 دوست نیرد امن یا کل در تنهت یا شکست و گریبان نهانی با دریا
 گل نسبتی ندارد با روی نقرهت تو در میان کجا چون گل میان خاک
 دقنی کند زلفت و یکرگانی بی این یکشد با تو هم آن یکشد بگری
 در قید میکشایی و میخی نمی گزید در بند خویشی آن نشسته که رنگی
 ز نازل غافرو می سپند کندال بودی چون مرغت کردم ستادی با
 عمری و کربساید بعد از فراقی را کاین عمر صرف کردیم نه از امید و آرزی
 ترسم نماز صوفی با بخت غیالت باطل بود که صوفی بر بقع مسنگی
 هر دو و اگر بینی دران چارهای است دران رومندی با دست سارهای

چنان بوی تو آشتی نمود بوی گشت
 که خاتم حسرت زهر چو درد عالم است
 و گریه وی گم آید و بر غمی باشد
 خلیل من بر بستی از رنگی است
 مجال خواب نمی باشد نه است خیال
 در سزای شاید بر آشنایان است
 در حق عیب حسد کجا گرفتاریست
 من از گشت تو آزند نامم محاسن است
 غلام دولت نام که پای بندگیست
 به جانی متعلق شد از حسنه در پست
 طبع امر تو ام کردم خوابی گشت
 ایبر مسکم تو ام که تم خوابی گشت
 ناز شام قیامت بهوش باز آید
 کسی که خور و بود و می ز باد آید
 نگاه من بود و دیگران بود بشنود
 معاش من ز می عارفان باشی
 اگر تو سر دست زمان پای نشینی
 به قدر که بخیر و میان باشی
 برادران و بزرگان نیستم کنید
 که اختیار من از دست افتد بتراشی
 خد که کنید ز باران آید و سدی
 که قطره میل شود چون بکجه گریشی
 خوش است نام تو بر من ای این بود
 درین سخن که نخواهند دست بپاشی

آمد که آنکه هست گوزار	منوخ کند کعبه طهار
خواب از سر خفگان به در بر	بیداری جبین اسرار
ما که ز عهد بر گرفتیم	نخاوه کردی بر دینت
یک گشت شویم تا نباشد	این فرد ستر پوش زنا
بر خیز که پیش پای مست	قدرت و نه ز قند بید
دقی منسی دی رجب	تو منق ربودای بیکار
یا خا طر نوشتن باد	یا خا طر باز دست بگذا
نزد آمدن روی بودن	مشورت حول ما گرفتار
هم زخم توبه چو غم چشم	هم بار توبه چو می کشم بار
من پیش من امانم که در دین	بر گردم و بر نگردم ازین
کردنی و آخرت بیاری	کاین بر تو بگیرد دست بگذا
ما یوسف خود نمی فروشیم	تو سیم سیاه خود کند

مستزین خدای بر جانت	که چشیرین بست دانت
بر که کم شدت یوسف دل	کوین در مپ زخمت
نقد در پارس برنی قیزد	که از چشمهای غمت
سر که نینزه آمدی و شدی	نرسیدی به که دجوت
شب تو روز دیگران باشد	کافق است و شبانت
تاکی ای بوستان آما	که از دست بوستانانت
بله بنیم یک نفس بگذا	تا بنایم در کلمات
که بزارم جفا و جو رکنی	دست دارم هزار چندان
آز خودیم زور بازوی هر	و بگنیت پیش سندان
تو دنا کر کنی و کر کنی	ما به حسن بریم چایان
مژد از من شان شاد و سیل	که میرم به در و جبهان
صد یازده مسافرانی بمانا که برآید درین طلب جانت	

ناله ایان غیل سحرانم	شر سبند بوی جانم
بند در اندام نوشین تو	بر چه در القاب بند آورم
گر برانند و گر بخت آیند	در چه جای اگر سینه بزم
چون دلارام سینه نه مشیر	سر بسازیم در رخ کز آفر
دستان در بوی محبت	ز قشانه دایم سینه افشایم
مرغ دانه عقل در نشن	بیب ما کو کن کار و بزم
هر کی نوکر در محبت آید	با بختن مندر در شایم
تک چشمان نظر بر بر مکن	تا شایگان بشایم
تو بسبای شخص میروی	با در آید منع میریم
بر چه کتیم جز حکایت است	در چه مندر از آن شایم
سعدیانی در دو محبت یا	بر محاسن بیسیج شایم
ترک جان مندر بر تو بخت ترک یار عزیز توایم	

بر چشیم تا برون آری	بر کوشیم تا چه فریای
تو ز آن صورتی که بی ریش	تصور شود مشکبایی
من دست تو نوشتم کج	تا تو دست من بخون نایابی
گفته بودی قیاسم بنید	این کردی محبت دانی
و یغین می دستان که ترا	خود قیامت بود که بنایی
بانت شاکان کوتیست	تو درخت بلند بالایی
سرمه آستان حدت	که برانی در بخشایی
جان بشکند دهن از غنا	که با نصاب با میان آبی
مثل باید که با صلابت من	نمکد چه محبت تو انایی
تو چه دانی که بر تو کف نیست	شب بجزان روز تنایی

روشت کرد این چشم پرده

که چه سدی شمس بیایی

گر کنم در سر و خات سری	سل باشد زبان منقری
ای که قصد خاک من آری	مهر کن تا نیست نظری
نه حرام است در رخ تو نظر	که حرام است چشم بگری
دوست دارم که خاک پایت نه	تا مگر بر سرم کنی گدازی
مغیر نه در محال تو ام	صل دارم بقدر خود دوستی
حیرتم در صفات چون است	کاین کمال آفرید در شهری
هری بوش طاق تن در	کز تر آه کنی بسام آری
حق به دست رقیب ناست	پیش خسر ایستاده چون سپی
ز آنکه آیینهای بدین خوبی	حیف باشد بدست بی مبری
آه صدی اثر کند در کوه	نکند در تو سنگدل داری

سنگ سخت گشتی بسند

نابودیم ز سنگ سخت تری

درخت فخر برآورد و مبدلان شدند جهان جوان شد و یاران میباشند
 حریف مجلس با خود همیشه دل می برد علی انجموس که پسر یاری برآورد
 کسان که در رمضان چنگ می کشند نیم کل بشنیدند و تو می کشند
 بهار سبزه که کوب شد بپای شا زبک عارف و حامی برقص میزند
 دو دوست قدر شناسند صحبت را که ذوقی بسبزه زد و باز پویستند
 به در سینه از خاک کوی بشیاء که پیش خنجر کوی که صوفی استند
 یکی درخت کن در فضای خلوت است که سروهای من پیش قاشق استند
 اگر جهان بر دشمن شود و دولت آید خبر ندارم از ایشان که در جهان استند
 مثال اکبر ریاست حال کشش به ترک بار بختند و خویشش استند
 به سر و گفت کسی میوه های نیازی جواب داد که آزادگان می کشند

به راه قتل برنفتند صد یاسیاء

که در بهر عالم دیوانگان نداشتند

اگر تو خاوری از حال وستان یار / فراغت از تو میسر نمی شود یار
 ترا در آینه دیدن جمال طعنت خویش / بیان کند که چه بودست نایب یار
 بیا که وقت بهارست تا من تو بهم / به دیگران بگذاریم باغ محبت یار
 بجای سرو بلند ایستاد و بلبل بجای / چراغش نمی یار سرو دالدار
 شایلی که در او صاف من ترکیش / جمال خلق من اند زبان گو یار
 که گفت در رخ زیا نظر خطا باشد / خطا بود که میبندونی بسیار
 به دوستی که اگر زهر باشد از پشت / چنان ذوق را دوت خور که صدف
 کسی طاعت و حق کند بنا دانی / عزیز من که نه بدست دوی خدایار
 که فتم آتش چمنان خبر نمی داری / نگاه می کنی آب شمر سپیدار
 محنت که بهینار دولت معدی / چو دل به مشت دوی و سبزه نثار

بنزد بایسته دردمید درین آت

که آخری بود آخر شبان یدار

معلد نوی دست حلقه دامن پست	هر که درین حلقه نیست غایغ ازین پست
کز بستند هم تیغ و زنگش بی تیغ	دیدن او یک نظر صد چرخش و غنایت
که برود و جان در طلب دل دوست	میفت نباشد که دست و دست از جان
دمی عشاق را شمع تنواید بیات	که ناز و دل و میل ناله زارش گوشت
فایه پر نیز کار قوت مهرت وصل	صل گرفت از عشق مهر زبون چو پست
دشمنه پای بند کردن جان در کند	زیر و گفتار نه کین چه سبب آن چو پست
مالک ملک و جود حاکم روز و شب	هر چه کند جو نیست و رتوبانی جاست
تیغ برآورد از نیام ز مسر بر کفن جام	کز قبل باستبول و از طرف اشارت
که بنوازی بلفظ دور بکده نازی قبر	کلمه تو بر من و آن رسیده بر من دوست
بر که به جور و قیاب به حبسای سب	عهد فراموش کند ندی بی وفاست

صدی از اخلاق است هر چه برآید تو

کو به دشنام که کز لب شیرین ماست

چشم خدا بر نوازی برین مشای	یار من و شمع مع و شاد و قایل
جلوه گشتان میردی باز میانی	سروند به هم برین صفت تایل
هر صفتی را در سیل سر فنی است	روی تو بر قدرت خدای قایل
قصه سیلی خوان و قصه بسون	عه تو غوغا کرد ذکر اوایل
نام تو میرفت و عارفان بشینه	بر او به ارض آید مساح تایل
پرده باشد میان عاشق و شوق	نه سکنه و نه مانع است از عایل
کوهر چشمم نکند گشته بسینه	دست در آغوش یاکر و جایل
دور به آخر رسیده و هر پایان	شوق تو ساکن گشت و هر تو زایل
کوهر براسی کنم شمع نباشد	رو به تو و نام و کبر و بیچ و سایل
با که نکتم حکایت غم گفت	اینکه گشتیم و حل گشت سایل

سده ی ازین پنن ماقصت ازینیا

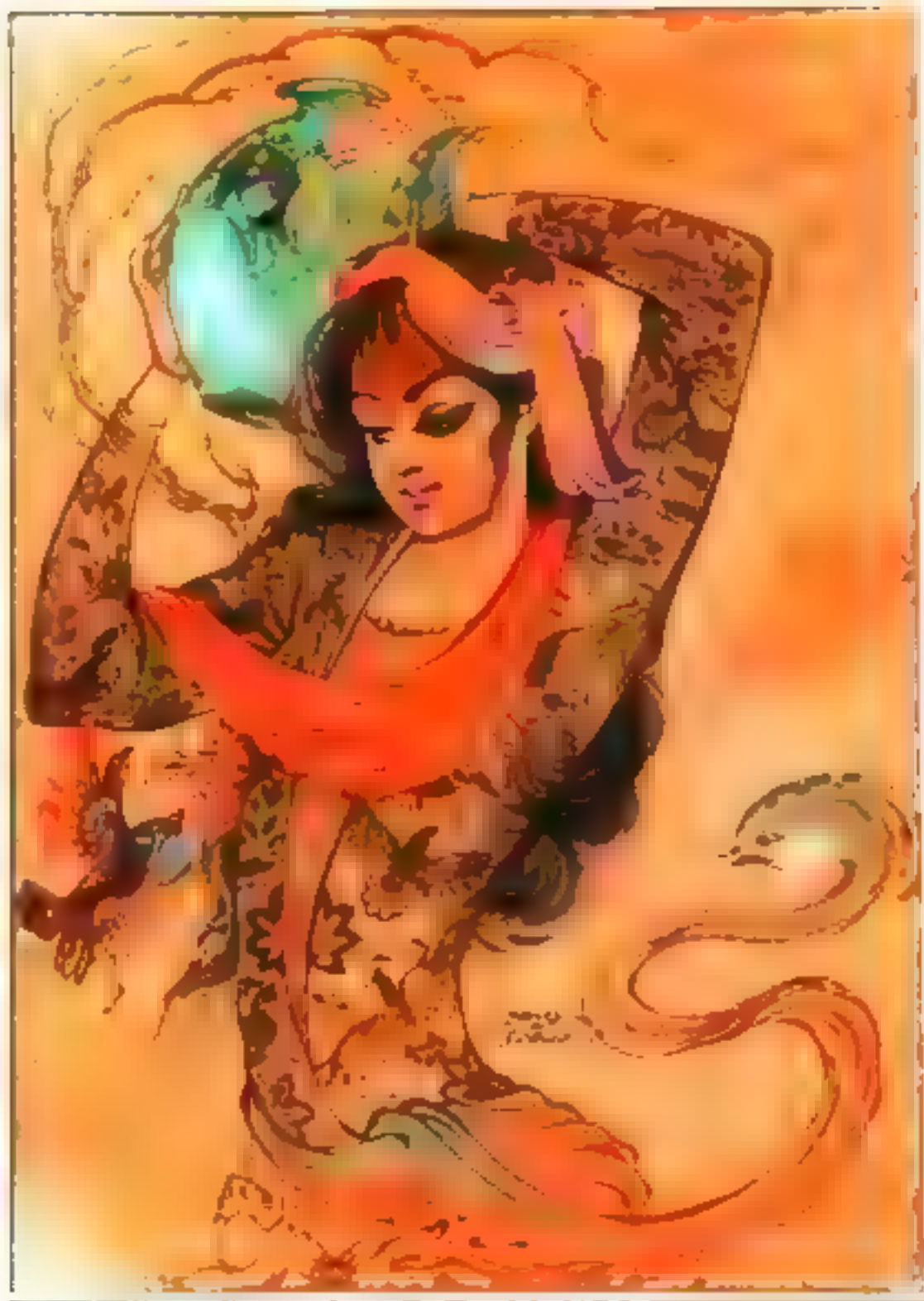
عشق بحسبید بر سنون ضیال

بر خیز تا یکو منسیر این قی ازرق خام	جز باد قلاش و بسیم این شرک تنوی نام
بر سافت از تو قلدای بابت پرتی میرد	تو حیدر با هر مننه کن تا بشنیم مننه نام
می با جوانان خور و نم بازی منهای کند	تا کو دکان در پی فتنه این پرور آشام
از نایب پارکی ظمیر مردم می شود	ما غویبای منری سکت میکند بعام نام
زین تنگنای خلوتم خاطر چه سهر می کشد	کز بوتان با چه سر خوش می به پیام نام
غافل مباش از ماضی و دیاب اگر حاصل	بایشد که توان یافتن دیگر چنین نام
جایی که سر و بستان با پای چوین می چید	مانیز در رض آوریم آن سر کاسیم نام
و بجهنم تن چنان کس نشد چشم آرم نام	نی لی دلا در شش خوان کردل می آرم نام
دنیا وین مبر قتل زمین برفت اندر من	جایی که سلطان حسنه و غوغا نام نام
باران انکم میسر و دوزخ بر آتش صید	بخشکان کوی این سخن شویش نشد نام

سده ی هاست نشو در جان این سیر

صوفی که انجانی بسب ساقی بیا در جان

ی بر زنده مشرق شمع حیات زبانه
 ای ماتی صبر می در دهی شبانه
 قلم بر دهنی سپید اختیار نشین
 بو شمر یز زمانی تا کی منم زبانه
 که سبک نقد بار و ذوق نشین بر کن
 در تیر طشت آید جان خوش نشانه
 کرمی بجان بندست بتنا که پیشان
 ز آب حیات بتر خاک شسته زبانه
 آن کوزه بر کفتم کتاب حیات ز
 هم طعم ناز دار و جسم کف زبانه
 صوفی مشک ز کرا و کر و شرب میانی
 کجاست راه نموده قفا در آشیانه
 دیوانگان ترسند از صوت نیایش
 بکلیه اسب چوین ازین آفرینانه

صوفی و کج خلوت سعدی عرفی

صاحب بنر کسبه و بر بی بنر جان

ای چشم تو دلفریب جادو	در چشم تو خیر و چشم آمو
در چشم منی و غایب چشم	زان چشم بی کنم بهر
صد چشم ز چشم من کنایه	چون چشم بر بکنم آنگ
چشم بستی به زلف بینه	هر چشم بر دی به چشم جادو
هر شب چو چشمت چشم دانا	تا چشم من و چشمت من کو
این چشم دانا کردن گوشت	چشم مرا دشت بازو
هر که چه به چشم خلق زیباست	تو نو بسته ای چشم ابرو
باینده چشم زنگی شب	چشم من تراست بند

صدی به چشم تو که دانا

چشمتی دهنده ار دانا

به خاک پای عزیزت که نه شکستم زمین برید و با بیکس نه پستم
 کجا روم که بسیرم بر آستان مه اگر به دامن ولست میرسد و نه
 شکفت ماند نام از یاد دوزخانی که بر تخت غیامت چونی نشستم
 بجای شق تو گدازشت پارسا و پیا یکی مستم که نه نام غار چون بستم
 غار کردم و از جو دی نه استم که در خیال تو حد سن از چون بستم
 ناز مست شربت دامن دار غار من که پذیرا که روز و شبستم
 چنین که دست خیالت گشت این چه بودی از بر سیدی بدقت تمام
 من از کجا و تنهای من تو ز کجا اگر چنانچه جانی جاک خودم
 اگر خلاف تو بودت در دلم بهر نه نیک رفت خاک روم نه استم

بخش چنانکه توانی که سدی بخش

که با وجود تو دوی کند که منم

از هر چه پیسته سخن دست غشاست	پیغام آشنای من روح پرور است
بر کز وجود حاضر غایب شنیدی	من در میان جبع زنده جای ای کز
شاید که در میان خواب شمع کوبی	چون بست اگر چراغ باشد خور است
ای نای روزگار بچشم روز و شب	مهر و باغ زنده دانه کوی اله است
جان سپردم که در قه مرده ز من نماند	در دانه نام سپردم که ز من نماند
کاش آن چشم زده داشتی کنان	باز آمدی که دیدم شتاق پرور است
جانم در چو بر آتش جیستی	وین نام که میزنم زلفت او و جگر است
شبهای بی تو آمد شب که رست ز خیال	در بی تو باده او کنم ز عمر است
کیست صبر نه کردن تمام بود	مشوق خود بودی چه محتاج زیور است
صدای خیال بید بستی امید اصل	جرات بحث اصل بنزات مصور است

ز غمار این امید و ازلت که دور است

بیست ازین خیال محال که در است

آن عشق است که از دل بدین می آید و آن ز عاشق که از مشوق می آید
 کو برود و پس از نوبی ملاست مشین آنکه از دست دست بختان می آید
 کشتی هر که درین دریا غرقوارفت نشنیدیم که دیگر به کران می آید
 یا سافر که درین باویر سرگردان شد دیگر از وی منبر نام و نشان می آید
 چشم رفت که به دیدار کسی کردی باز بریم شد از تیر و سنان می آید
 عاشق است که بی عشق از ذوق جان پیش مشیر به رقص کنان می آید
 عاشق که من ز بسته بگردانم روی که بدانم که از آن است و گمان می آید
 کشته بینه دست آبی نشانده کویت کاین خد کنان از نظر خلق نمان می آید
 اندرون تو چنان پس کردت مرا که عالم بهر عشق حسان می آید
 شرط عشق است که از دست بگنج لیکن از شوق حکایت بمان می آید

سعد یا ایند فتنه از توبی در دلی نیست

آتش بست که در دایره آن می آید

ما این شهر فرسیر و دین کلیم	با کند تو کشتار و دیام واسه
در طاق کثافت و لیکن پشت	از سر زلف تو پای ال باغیر
من غلبه از کز حق تو ام بسد	از من ای خضره و بان و غلبه بکر
که چه در فعل تو بسیار باز ما باشد	تا در بسد عالم نشانییم ظفر
در دلم بود که جان تو فشانم روی	باز در خاطر آمد که قشایست صبر
این حدیث از سر و دینت کن میگویم	تا بر آتش نمی بوی میاید میر
که گویم که مرا حال پریشانی نیست	دکد رضا و حسبری با از سر میر
شوق پیس از سر از من محبت می آید	چه جوانی تو که از دست پریشانی
من این بزرگ لغت از بروی خوا	بر کسیه هم و کرم هم بد و زند شیر
عجب از فعل کسای که مره پسندیدند	بر روی خواب که عاشق بوندند

صد یا پیکر طبع بر ای نظر است

که نیستی چه بود غایب چشم میر

کر یکی از مشق برآر چشمت	بر تر تشنگ غمیت جوش
پیر بسنی کر به در اشتیاق	و من غمش بکس برپوش
بوی گل آلود نسیم صبا	بیل بیدل نشیند خوش
مطرب اگر چه دازین دانه	باز سینه جریحان برش
ساقی اگر باد دازین سیم	فرقه صوفی بسطی خوش
زیر بیاور که ز جسته می من	با کف برآید یار و کوش
از تو نیم رسنه در ازای شب	تا کس از ده که تخت است پیش
میض بود مردن بی عاشق	تا نفس دارم نفسی خوش
سرگز در پای مستیزان و	بار گرفت کشیدن به پیش
سعدی اگر خاک شود محبت	ناله زاریه نشناید به کوش

هر که دلی دارد از دست

می شنود تا به قیامت خوش

تا حال نت خبر نباشد	در کارنت نظر نباشد
تا قوت میرود کردیم	دیگر چه کنیم اگر نباشد
توین دعا و مسد بانی	در شکست شاکر نباشد
گویند غنچه چو آبستی	تا شند و خطه نباشد
ای خواب بر آن که جدا نماند	با سینه قضا پیر نباشد
این شور که در سرست دارد	و قی برود که سر نباشد
بجای و کعبه رود گرفتار	کز کوسه توده بار نباشد
چون وی تو دلفریب بینی	در روی زمین و کرب نباشد
در پارس چنین گفتیم	در مصر چنین شکر نباشد

گر حکم کنی به جان مستی

جان از تو منم زیر نباشد

بار خاق وستان بس که نشسته ایم	می دور و سینه و انداز میسیر
بار بیکه شتر چون برسد پشته ای	بار دل است بچنان به پشته نیر
ای که ماری کشی صبر کن بیکه	کز حسرتی نوی کشی زهرنی سلام
بار کشیده جفا پرده دریده بود	بار پیش دل ز پس افتاد است بکمر
معرفت قدیم اند حجاب کی شود	کر چه بخش نایب و غنچه می تمام
آخر صدمین تویی غایت جدا آرد	تا رسم زده انت دست بید بکشم
اگر تو از زبان من بگو تو از زبان من	چون بگو که رفتی ای در کجای من
شغل تو ام چنان که بر پیر غایم	من فکر تو ام چنان که بر منسل غایم
که نظری کنی کند گشته صبر من با من	در کنی صبر بر دینج امید با من
سنت عشق سبب یارک نمیده بی با	کی ز دلم بدرد و دوی سرشته بکم

داروی در دوشق ابا بسد علم ما

چاره کار عشق ابا بسد قل جام

در پایندی چون منبر و میوان افش	بوی باران بهالای میل شیرین نش
هر روز غافلگی با خودی باز پرس	گیرند مردم درستان بهر جان محبت
تو خواب میکنی بر شتر تا بگفت میدارد چرخ	معمول پیش آفتاب از من کجای باران
او با دین محبتان دوست میاید گیس	شیرین به صفت بر کس چند آنکه ندانند
که بستم این بار از قفس بیدار باشم این کس	چند فراموشی که چنانکه کنی به خفته
من با کسی افتادم که زدی چندان کج	که دوستی آید بر هر تیغ و شمشیر سر
چون صبح بی غم شدیم از دل غمش	با هر که نشینم دی از یاد او غافل شوم
آنکه داشت مطرب را بر دم چند آنکه بستاند	من غمسم از کار و دن که مگر خوابی کن
ایوانه سر خواهد گفت و آنکه نند از سر جویا	که سپید خوابی به بار بندی خوابی

فریاد صدی در جهان آنکه ندی ای از غم
چندین منبر و آوری باری بهر و شمس

سر آن زاده شب که بر آید آقایی چه حینال آنکه ز کرد و کرد ز کردی
 به چه ابراندی ای صبح که صبحان بر آید بر آن که دود و دگر دود و دگر دود
 نفس منم و من گرفت که نوبتی بخوانم به لبستان بر دانه و نماند منم
 نجات صبح وانی ز پند وی دستم که به روی دوست ماند که بر آنند
 سرم از خدای خواهم که به پیش منم که در آب مرد و بستر که در آن روی
 دل منم و آن است که با منم برچ کسی که با تو اند که به منم
 نه چنان که با منم که به منم تو به دست خویش منم که به منم
 دل چو پخت ای دست آب منم عجب است که کرد و کرد که به منم

برای که ای سکین دوی که عجب کن

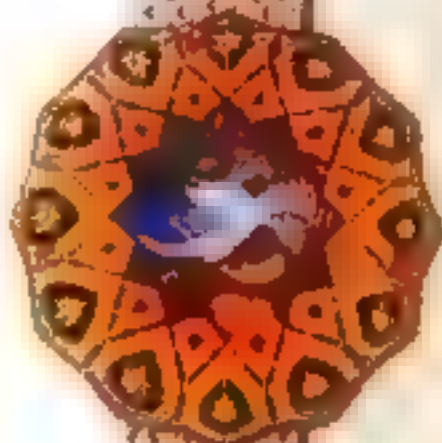
که منم از بار کشتی و نیادت جوای

بر خستیز کو میرزا رستان	بگشای درسندی بستان
نارنج و انجش بر طبق نه	نقل بگذار در بستان
دین پرده بکوی نایبیا	زحمت پرده پیش ایوان
بر خستیز که با مبعس نور	در باغی که کدو فشان
غاموشی بستان شتاق	در موسم گل نه در دهان
آواز دل نشان مساند	در زیر کیم و عشق بستان
بوسه گل با باد نور	آواز خوش نواز دستان
بس جاده فرقه قدرت و شتا	بر خاست که نو قدرت و دکان
دارا سر دوست بر خاست	آفت سر دشمنان بستان
پیشی که بدوست بر کند دشت	بر موسم ننداز خستیز بستان

سده ی چوبه میر سده دشت

سل است بجای بوستان

در دست درد عشق که پیش میبست
 که در دست عشق بنامه غریبست
 دانند عاشقان که محبت این عشق را
 پروای قول نامح و سپه ادیبست
 هر که شراب عشق نخورد دست دارد
 آن است که حیات جانفش نیست
 در شنگ و حصار و مشال طیبست
 خوشتر ز بوی دوست که ریغ نیست
 صید از کند اگر بجد و محب بود
 در نه چو در کند میر و حبیبست
 که دوست واقف است که برین چه میرد
 پاک از حبس ای دشمن چه رقیبست
 بگریست چشم دشمن بر بدین
 فضل از غریب است و فاد و غیبست
 از خنده گل چنان به قضا و قادیان
 که در مشرب دشمنه غریبست

سدهی ز دست دست نکات کجای

هم میر و حبیب که میر از میبست

زمین پرین که در است او است چنان است از و پرین که انکشتش در خون است
 و که حدیث کفر تندرست را چه خبر که اندرون جرات بسیدگان پناه
 به من صفت یلی نگاه می کنند قنار دینی عیب راهی که مجنون است
 خیال وی کسی در سرست بهر کن مرا صیال کسی که خیال بیرون است
 نخته و زگی که درش تو باز آید که باد او پای تو فال بیرون است
 بهین مشایل موزون قد خوش که هست به ترک مشق تو نخستین طبع موزون است
 اگر کسی به عادت از مشق به کرد مرا به هر چه تو گوئی از دست افزون است
 ز پادشاه من و منی دست می خور بیا که چشمه انان توست و یکون است

کنار مسجدی از آن روز که تو در دنیا

از آباید تو گوئی کنایه چون است

بسیار حسنه باید تا بخت شوخای صوفی نشو و صبانی تا در کشف باشد
 که پیر خاجات است از رند خرابانی هر کس حق بخت بر وی بر سر آید
 فردا که مستلایق را دیوان بجز باشد هر کس علی دارد من گوشن آید
 ای میل اگر نالی من با تو حسم آید تو عشق سکس داری من عشق کف آید
 سروی بسبب می گویند چه خوش باشد آنان که ندیدند سزای باب آید
 روزی تن من نمی فستردن سر کوش دین میدانی باشد و لا بهر آید
 ای دال ریش من بر تنم پروان تن آهسته زدها کوئی یاد آور باشد
 باشد که تو خود وازی از ما سبزی بی در ذکر بود بیست از ما تو پیش آید
 که چه شب شستاقان با یکم بودان نوید میاید بود از روشنی آید

سوی بسبب و یاد دانه کجی یابی

در کام نسلگان و کرمی طبعی کج

خبر از عیشش دارد که نثار و دیداری	دل نخواهند که صیدش کند دیداری
جان دیدار تو یکست و زلف تو ابرو کرد	تا اگر بر نخستم دید و چه بسازداری
بهر آنکه که من از دست غفلت جانم	تو به از من بهتر از من کجی بسیاری
غم عشق تو و مصای و کز پاکیز	سازنی باید که پای برآورد غازی
می مرام هست لیکن تو بهین نگرش	گذاری که از پشت بر دویش بسیاری
میروی غم و غمشان و کجی نگرش	که کجی که از هر طرفت غمزاری
خبرت هست که غمش ز غمت نگیرد	حال فت و داند که ایستد باری
سر و آرد و به بالای تو می ماند رشت	کیفش با تو نیست نه دشت و غشتی
می نماید که کسمه عریه و دوار و شست	ست خواشش نبرد تا کند آزاری

سده یاد است بخشی و به پیش نری

که آنوقت که خود را زنی هستی

تباهاک شود دست در محبت دست	که زنده گانی او در پاک بودن است
مرا حبسا و دغای تو پیش یکسان است	که بر چه دست پند به جای دست است
مرا دشمن تو گیتی بیک شکم زادت	و روح در بدنی چون و منفرد یک پند
هر که پند بر سر آرد کان و در زیادت	علی الخصوص که از دست یازد زیادت
و لم ز دست در بند کس و بالاسی	خلاف عادت آن مهر که بر لب است
به خواب و دشمن چنان یاری که نفسش	گرفته بودم و در هر بسوز غایب است
چو کوی در همه عالم به جان بگردم	ز دست عشق و دوگان بنوازی گوشت
جماعتی به عین آب چشم سیه زنی	نظر کنند ز آینه کاشم در توست

ز دوست هر که تو بینی غم از خود خواه

مرا و خاطر مسدی مرا و خاطر است

شب عاشقان بیدل پیشی دارند
 تو بیکزاد دل شب در صبح باز باشد
 محبت است اگر تو نام که نه کنم ز دست
 به کجا رود که تو تر که اسیر باز باشد
 ز محبت نخواهم که غم نه کنم به حیت
 که محب صادق آن است که پاک باز باشد
 به کشته غایت نمی به سوی مان
 که دغای در دستان ز سر نیاز باشد
 غمی که نیست عاقبت که ز خوشین پیشم
 به که ام دوست گویم که محل از باشد
 به نماز باشد آنرا که تو در میان باشی
 تو ضم می کند اری که مرا نماز باشد
 به چنین قیاس که در چو تو دوست غم
 که شاد و مد گویم و بخا و نماز باشد
 در کشش پازینی منم دل کمی کن
 که شب وصال کوتا و غم باز باشد

قدیمی که بر گشتی و خا و عیداران

اگر از جاسته ی قدم مجاز باشد

دق دل سوزانی سیرفت بهستانها بی نوشتنم کردی بوی گل بهستانها
 که نغمه نوازی بسیل که جامه زیدی گلی باید و توانا هم از یاد ویرفت آستانها
 ای سر تو در دلمای محبت خورشیدها دی شور تو در سحر دی سر تو در جانها
 تا عهد تو در بستم عهد به شکسته بعد از تو راه باشد نقش مست چرخها
 تا خاتم وقت آید در دهن که بخت سیری باشد رقص بختها
 آنرا که چنین در وی از پای داند باید که فرو شود دست از مهر در جانها
 که در طلبت رنجی مارا برده شای چون عشق حرم باشد سل است بیابانها
 بر تبر که در گیش است گردن شای مایه کی باشیم از جلد مسته بانها
 بر کو نشیری دارد دیار کان باید که سپهر باشد پیش به پیکانها

کویند کوسه دی چیدن سخن از شمشیر

می گویم و بعد از من کویند به در شمشیر

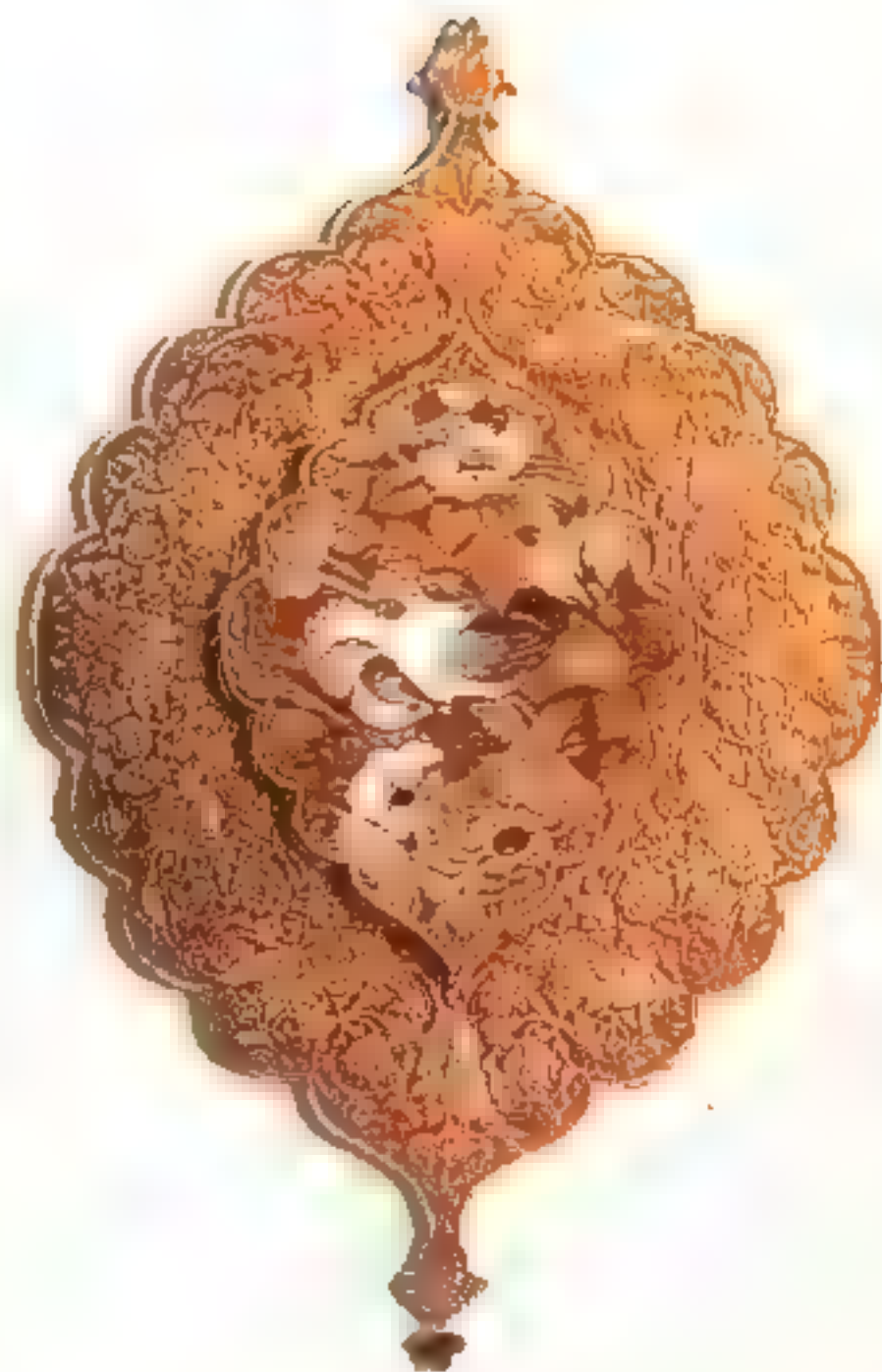

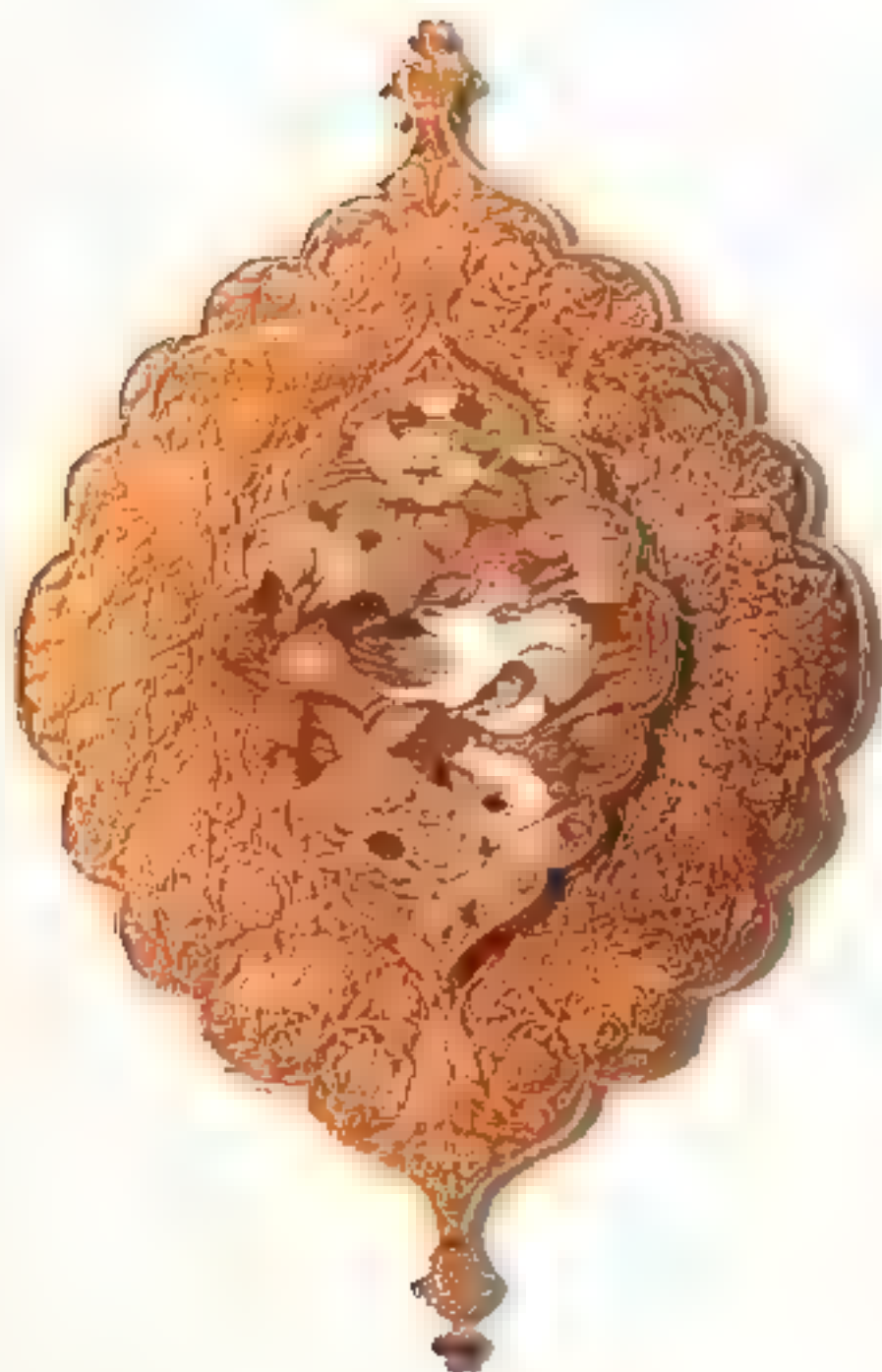
دوش بلی روی تو آتش بر سر میشد	دلی از دید سپاه که دین میشد
ناله افروختهس بپایین زرد منسرخیز	بر شب ذکر تو می رفت و گذر میشد
چون شب آمد بر داوید بیاراده کن	گفتی اندر بن حویم سس نشتر میشد
آن زمی بود که در از غمت میزد	خون دل بود که از دید به من میشد
از خیال تو چسبید که نظری کرد	پیش چشمم که دیوار سوز میشد
بشم محبتون چو تخی بر سیلی دید	ذمی بود اگر کش خواب بگری میشد
بوش می آمد و میرفت ندید ترا	می دیدم ز منبالم ز بار می میشد
کاه چون بود بر نشال نگر می خست	کاه چون محبت نام ده دایم میشد
کوی آن میج که رفت کشتبانی	تشی میسنده آفتاق میزد میشد

سعدی گفته دریا کمر شب بخت

وزن بر شب به گریبان آفتی میشد

گهی که روی تو دیدم ست حال مرا
 که مسه که دل تو پر دشت مهر تو را
 که تو روی پسته و گریه کنی نیست
 که آوی که تو بسینه نظر جویش نه
 بر آفرید که چشم بر آن جمال قفا
 دلش پیچیده در جانت آفرین خوا
 اگر دست کند باغبان چنین مری
 چه جای چرخ که بر مشسات نشاند
 چه روز با شب آورد جان فراق
 بجز میلش در منتهای دگر
 بخا و سلطنت می رسد ولی منند
 به دست رحمت از خاک استخوان
 چه حاجت است به شیر قتل عاشق
 حدیث دست بگویش که جان افشا

پیام اهل است این منبر که صدی را
 نیمه که کوشش کند منی سخن را

پیش ویت اگران سوت بزیوان	نه چنین صورت هستی که تو داری نه
تا گل روی تو دیدم همه کفایت	تا آریا که زخم همه یار افیاض
آنکه گویند به منبری شب قدری شام	مگر آن است که بادوست پایشان
و این دولت جاوید و گریبان	میست باشد که بکسیدند و در کجاست
نه من از دست بخارین تو هر دم بپا	که به شمشیرت کشته چون بسیار
جب از چشم تو دارم که شبانشان	خواب می گیر و شری زلفت بیدار
و واجب است که ای باشد و شکر روی	که نه پوشیده توان است نه گفتن
عظم است که حسینی زخم پیش خانه	بگو آن نیز خیالی است که می پند
سعدی اندازد از دگر که پیشین نمی	باغ طبعست بر در خان شکر گنار

تایه بتان غیرت گل نمی شکفت

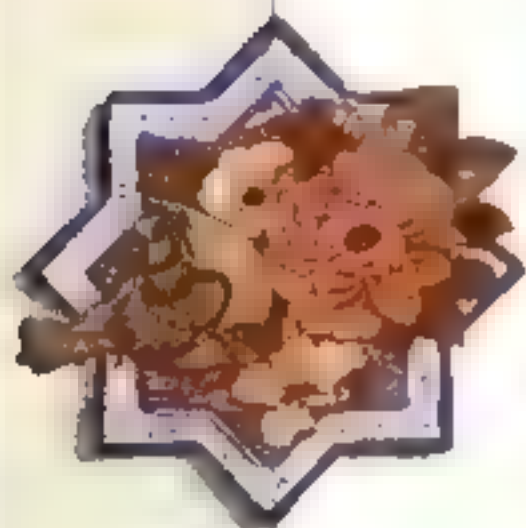
بیان از تو حسد داند چه بوستان

دست بجان غیرسد تا تو بر بخشش بر که توان ست ازل از تو بخشش
 قوت شرح عشق تو نیست زبان طرا کرد در امید تو چند پرست و بخشش
 این ایمنش از من که بجان افتد غارتی از حقان من که بگفت بخشش
 آه دیرخ و آب چشم از چه موافق نشد آتش عشق آتشان نیست که بخشش
 بر که پرده اعلان حال است چو کبود خون شده و به هم بسی از تو بخشش
 معرفت زلف تو بود که در از بخشش جان خست مل تو بود که ب بخشش
 لذت و قنای خوشی ز لذت پرین کس پس ازین می سپان نیم بخشش
 نیست نام کام دل از کف امتیاز کن کز بل مسته از سدین بدو بخشش
 عشق تو گفت به آن سوی آرزوی من بس مکنه ز عاشقی از صبان بخشش

پنجصد و شصت و نهمین

دین که بگفت می کشد رخ می بخشش

دل پیش تو دید و بجای اگر تم	تا خشم ندانم که ترای نگوتم
روزی بدویم من ازین پادشاه	هر جا که بی چون تو بسیم هر چه
دانه که دم مسید می شد	کز خورده من منسای پاکند بر تم
آن محبت که گشت کنم مرد و شمشیر	بگفتی دین بر سر پان تنم
تا ذوق در دلم منبری میداد	از عهد دشمن جدا اگر خبرستم
بخواست چکشی و این خدمت	جان نیک خبرت نامم چه دهم

چون نیکش بدیدم نگذاری سرحد
برخت بخت دیدم بر خود بگشتم

بگذارد آفتاب روی تو بگذرد	دزدید و در شبیل خوب تو بگذرد
شوق است در جیانی و جز است در	هم جور به که طاقت شوق نیاید
روی از روی مانگی حکم از این	باز اگر روی در خدانت بگشاید
مار است بانو که کز خلق در کا	دشمن شاد و مسرور و دهر بر آن می
کفتی ز خاک بیشتر ز ابل عشق من	از خاک بیشتر نه که از خاک کمتر
با با تو ایتم با تو نه ایتم بوجوب	در عهده ایتم با تو چون حسد برد
نه بوی صری شنویم ز تو ای صیب	نه روی آنکه حسد اگر کس نه بدیم
از دشمنان بر نه شکایت به دستان	چون دست دشمنان شکایت کجیم
ماند و میرویم و آن از غنای کس	آن میبرد که با بکند وی ندیم

سده ی تو گیتی که دین مقلد کند

پند آن قاصد و آنکه مایه فرم

کرم ز محبت بپریم	و این به قیامت بگیریم
از دینی و آخرت کزیر است	در محبت دوست ناکزیر است
ای مرصع شین در دهن	درمان و کفر نسیب بپریم
آن کس که بیز و کسوف از	در مصداق جان من آن فقیر است
ای غیب از جوان چه شنیده	من تو به غنی کنم که پریم
یک روز گمان ابرو داشت	می بوسم و کو بزن به تیر است
ای باد بهار منسیرین می	در پای لطافت تو سیر است
چون میگذری بجا کثیر است	کوهن بهشت ازین سیر است
در خواب نیر و م که بی دوست	پهلوی خوش است بر سیر است

ای بوسش از کار سحر است

درستی و زرقی از منسیر است

به تو شغل و با تو بکسرام
 دزد تو بنمایش تو می خواهم
 بر بسیکا خان چنین اند
 کشت آشای دگر کام
 ترسم ای یون درخت بلند
 که نیایی به دست کوتاهم
 نام از تو آسکے دادند
 به وجودت که از خود آگام
 به در غور درای دقت خویش
 از تو خواهند و من ترا خواهم
 بیل بهستان حسن تو را
 چون بخت من در خواهم
 می کشندم که ترک عشق بگو
 می زنندم که بیهوش کام
 در به صد پارام کنی زین بکن
 بگو م که ببندم کام
 صد یا در غنای دوستی
 چه کنم می بر دگر کام

بیل ازین جانب اختیار می آید

کسب بار را بگو که من کام

آهنه نمکی به سوی ما کن	در دی یار او سینه دو ما کن
بسیار خلاف حد کردی	آهنه به غلامی که وفا کن
مار آتو بحث طری بسیار	یک روز تو سینه یار ما کن
این مقامه خلاف بگذا	دین خوی سعادته ما کن
بر غیره در سسای در بند	نشین دستبای بند ما کن
آن را که چاک می پسندی	روزی دو بخت بهشت ما کن
چون اسن گرفت و مر پست	بازش بهمنه اوق جلا کن
سعدی چو حریف ناکزیرست	تن در دو و چشم درضا کن
شمیر که سینه ته پر مایش	دشنام کی و بجا کن

زیبا بود شکایت از دوست

زیبا بود روز کو جفا کن

ای دی تو زمت دل من	چشم تو چراغ منندل من
آبی است جنت تو کو بی	کایخت اند با گل من
شاهم به تو مر حساب داد	ای جنت سید من
با تو بس بر کما میاست	بی تو بس هیچ مال من
کوی که نشستی شب روز	هر جا که تویی مستان
گفتم که کمرستان بماند	تا وقتی از منم توست بزرگ
بعد از تو هزار نوبت نخوس	بر دور حیات باطل من
هر جا که مسکاتی و می	بنگاهت در ضل من
گریخت زنده دست سین	تا خون چکه از من مال من

کس از دست من نمیبرد

کز من عمل است تا دل من

گفتم آهین دلی گنسم چندی	ندمسم دل بریجی و بندگی
و آنکه را دیده در دمان رفت	برگزشت کوش نشسته و بندی
خاصه را که در ازل بود	با تو آمیخته شنی و پیوندی
به دلت که دست بدختم	نعت تر زین عواد بگفتی
یکدم آهسته حجاب کیو	تا بر آساید آرزو بندی
پنهان پریت مادر و سر	که بیاد در چون تو نشستی
ریش منسه با دهنر که می بو	کز بشیرین نمک پراکنی
کاشکی خاک بودی در آ	تا که سایه بر من بگفتی
چه کند بنده ای که از ازل جان	کنده خدمت خداوندی

سده یاد در یخسای رفت

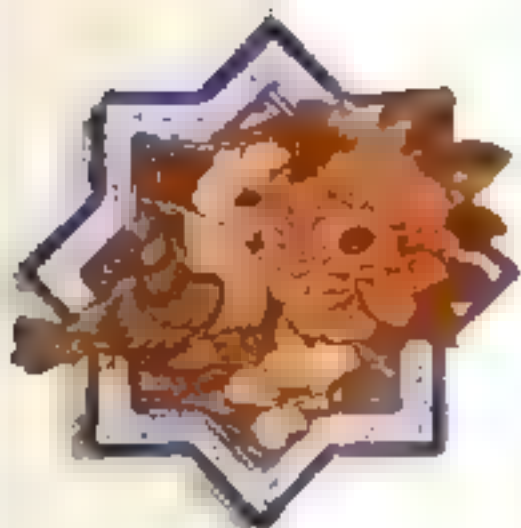
نوبت عاشقی است بچندی

ای پیک پل خفته که داری نشان دوش	ایا کلو بجه رخ و نشان دوش
حال از دوان دست شنیدم خوش	یاز دوان آتشید از دوان دوش
ای یار آتشنا علم کاروان کجاست	تا سر منیم بر قدم ساریان دوش
که ز رخساری دست کند ابل و کاک	ما سر خدای پای سالت سان دوش
در او صرنا که خانم ز دست رفت	و تم غیره که مجسمه هم خان دوش
رنج و رفق دوست خانم که هر که	رحمت کند که دل به مجسمه دوش
که دوست بنده که بکشد یا سپرد	تسلیم زان بند و دوان زان دوش
که آتشین دست بیتی دست من	چند آتش زنده هم سر من آستان دوش
بی صرنا از جهان زود بکلیس در	آتشید عشق بینه از کمان دوش

بعد از همیشه در دل سدی که کرا

دان کیست در جهان که کبر و مکان

دولت جانِ پُرسِ صحتِ نیرِ کا غلوتِ بی‌خودی سحرِ بویِ آفتاب
 آخرِ عهدِ شبِ استِ اولِ صبحِ ای‌ترکا صبحِ دومِ بایده‌ت سرزِ کربانِ آفتاب
 دورِ شبِ شده‌ که غفلتِ روزِ تو کینست که بنیایی به شبِ طغیانت غورِ شیدا
 شد ای برهنه‌ ز شعله‌ ای‌ پیکر تا بسبزه‌ از سرمه‌ زحمتِ غایتِ نما
 خیرِ نیستِ شمارِ بیشِ باو بیت نازِ عازونِ مرغِ بویِ خوشِ لاله‌ زار
 بر که در قافانِ سپهرِ پیشِ خدا نه‌ چو بر دورتی و فقریتِ معرفتِ کردگار
 روزِ بهارِ استِ خیرِ تا به‌ قشایِ دیم بکجه‌ بر ایامِ نیستِ تا و کز آید صبا
 و عهدِ که گشتی شبی با تو به‌ روزِ دیم شبِ بگذشت از حسابِ برفتِ آفتاب
 در جوانی‌ گذشتی می‌ به‌ پر کینست برقِ میانی‌ صحتِ کرد و با ناز و سوا

دگر عزت بشوی گفتِ صدی بوی

دامن کو بر بایر بر سرِ مجلسِ بیا

از در و آمدی و من از خود پر شدم	کنش گزین محبان جهان گز شدم
کو شتم بر آتش که منبری از بد دوست	صاحب خبر باید و من جیسر شدم
چون شبیسم افتاد بدم پیش خجاست	مهرم بجان رسید به غرق شد
کنتم بنیش کرم درد اشتیاق	ساکن شود بیدم مشتاق شدم
دستم از دقت رفیق به پیشاید	چندی پای رستم چندی بر شدم
تا ز قش بیستم و کنش بشنوم	از پای تا پسر بر سب و بر شدم
من چشم از دیکو نه توانم گذاشت	کاذب غشبه دیدن و آید و ر شدم
بیزارم از دغای تو که ز دیکو نه	مجموع اگر شتم و خرسند اگر شدم
اورا خود لغات بپوشش بیدین	من خویشتن بپوشش نظر شدم

گویند روی سخن تو سعدی پندار
اکسیر عشق بر مسافت از شدم

هزار جگرده که سست عشق بچشم	نبرد بر سر آتش میهم که بچشم
بوشش بدم از ازل که دل کین نیام	شمال تو دیدم میسبب از دین بچشم
کجایی زوالت بوشش جان من	در نصیحت مردم کجاست بچشم
مگر تو روی پرستی وقت باز نشانی	که من مستم از دلم که دید از تو بچشم
من رسیدم آن که در صانع نیام	که کربای در آیم در بر بند بچشم
بیای صبح من امروز در کنار من	که دیدم غیب کرد دست از تظار تو بچشم
مرکب هیچ یادنی و من بسنو بچشم	که از وجود تو میری صبا علی بچشم
باز تو خورده کجاست کم زلت جرات	که تندرست حالت کند چو من بچشم
مرا کوی که سده ی مسرتی عشق بچشم	من چه غایب بگشاید چندی تو بچشم

به راه بادیه رستن باز نشستی بچشم
 و اگر مراد منم بهم بقدر روح بچشم

بد عمر جزا دم سس ازین غمناستی	که بسنوز من بودم که تو در شستی
تو ز مثل آفتابی که خورشید افتاده	و گران دند دایند و تو چنان گدا
چه حکایت از غزوات که نه اتم لیکن	تو چو روسه باز کردنی با جریستی
نظری به دوستان کن که نه از آفاق	که تخمستی نویسی و مسیری دوستی
دل در دند مار که مسیر روشنی	به دو سال سرستی چو به آفتابستی
نیجیب که قلب دشمن شکنی به دریا	تو که قلب دوستان و بنا دشتستی
بر دای خضیه انا به خدای بخشش را	تو از بد پر سایی من عاشق شستی
دل جو شند باید که به بسیری سنا	که چو جدایت باشد باز کن خود پرستی
چو ز نام نعت دولت بدست جده شد	چه گفته اگر ز بونی گفتند زیر پرستی

کوار سنه ای ایران بجای دگران
 نه طریق است سعدی کم خویش گریستی

دانی چه گشت مرآت منبیل سری	تو خود چه آدیمی که عشق جیسری
اشتر به شعر عرب در حالت است غری	که ز دق نیست ترا که طبع جانوری
من حسد که از تو نظر باویشتم نغم	بیتد تن نه چه حسد که بی بی صبری
از بس که در غنیمت من خوبه تادی منا	هر جا که سینک هم کوی که از نظری
دیگر که نغمه باده ی سحر چمن	دیگر صفت نغمه ز قمار بگفت زری
بگفت یغنین نزد سر و یغنین نغم	طاف و من اندر سپیش تو جلوه کری
بر که که میگذری من در توئی کرا	کز من تاست خود با کس نمی گری
از بس که قند شوم بر وقت یغیب	بر خوشی تو ز ما صد بار فتنه زری
باری چه سکرم بر حال ما بکن	کافه که بار و کبر خاکت با کزری

سده ی جور و جناس مر از تو بکنند

من خاکت پی تو ام و غم من بگری

خانه‌ها مستخران میری	پرده پر مسیّر کنان میری
که تو پر کسبه نه پوئی کتاب	توبه صوفی به زبان آوری
این چه وجود است نداشت	آدبے یا کُلّی یا پری
که بر سستایه زبان می‌کند	بود و دیدن آن شته‌ی
نمود این وی به نقاشی	تا بکشد توبه ز صور زکری
با بخت حاجت شریفیت	حدی آری دل سیری
که تو در آینه تامل کنی	صورت خود باز با نگر
خسرو اگر مد تو در نیستی	دل تو دای که و شیرین
که ادی از خلق سیند تم بیا	بر تو منبندم که بخاطر دی

سده‌ی اگر گشته شود در وقت

زنده شود چون بهر شش کجای

باد آمد و بوی مسنبر آورد	باد آمد شکوفه پر سر آورد
شاخ گل از اغراب میل	بآن حسه خار مرز آورد
تپای سباز کش بوسم	قاصد که پیام دلسبر آورد
مانند بهر دستپرده بودیم	او نماند شکفتن از غر آورد
برگز نشیند دام که بادی	بوی گلی از تو خوشتر آورد
کسی مثل تو خوب روی منم	نشیند که بسیج دارد آورد
بیچاره کسی که در خوف	روزی بهمن از کوه آورد
سدهی دل داشت مدتها	هر عطسه که نور و گوشت آورد
شیرینی دختران طبع	شور از تینستان بر آورد

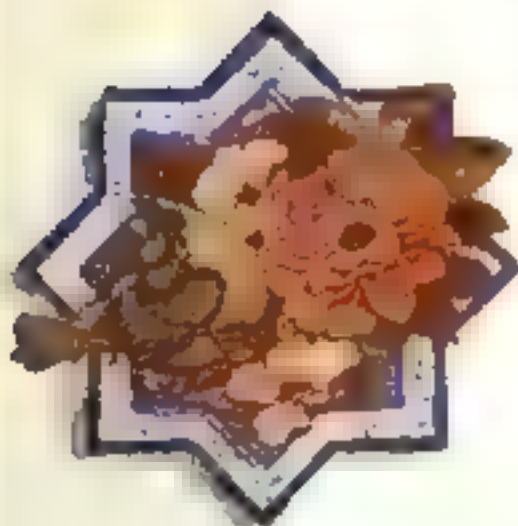
شاید که کند بزند در کوا
در عهد و مسر که دختر آورد

رفیق و یمنان بحیال من ندی کوئی که در برابر چشم مندی
 مکرّم به منتهای جرات نرسد که هر چه در حسیال من نه کنوی
 سه بر زمین زلفت پری دید و برنگد تا من بر کم که روی تو بایستد یار
 تو خود فرشته ای ز این کل قشنگ که خلق از آب خاک تو زشت کنی
 مادر شایقی ز تو که هست بهم نیست که تو به دیگران توان برادری
 بادوست کج فرشت است بوشا بی دوست خاک بر سر طرد تو اگری
 تا دوست در کنار نباشد کج نمل از هیچ نعمتی توانی که بدوری
 که چشم در سرت کنم از گریه بکنم زیرا که تو عزیز تر از چشم دوسری
 چنانکه محبت بود و دیدم در لب که شش به چون کند بخت یاری

سعدی به دل دوست چه دست نرسد

باری بیاد دوست نهانی بربری

ندامت به حقیقت که در جهان بگردانی	جهان هر چه دوست صوفیه خوانی
به پای خوشتر آید عاشقان بخت	که حسه که دانا بگیرد خوشتر بخت
هر چه پس کی پانی به بر منت که تو خواهی	هر آنکه که چه نای به بر لب که تو خواهی
چنان بپسند آید دل رخص می بر دل	که بازی تواند گرفت غصه و دانی
تو پرده پیش گرفتی در اشتیاق پست	ز پرده ناپدید رفت در ازای سنگ
بر آتش تو نشستم در دود و شوق بره	تو ساقی نشستی که آتش بنشانی
چو پیش خاطر آید خیال موت بخت	ندامت که چه گویم از اختلاف معانی
هر آنکه ناپاشد غصه روی جهان	که پرده اند مستدار روزگار جوانی
ترا که دیده خواب و رخسار باز باشد	ریاضت من شب سحر نشسته چو دانی
من می بسازم در غنم بگوئی و شغل	تو میروی سلامت سلام من برسانی

سراز کند تو سعدی به هیچ روی تاه

ایر ز خویش گرفتگی بکش چنانکه تو دانی

آن کیست که میزد بخیر	پای دل است آن بخیر
بیشتر حبا و آن دل	بستایه بستان کثیر
ایست بهشت اگر کشیدی	کز دیدن آن جوان شو چه
از عشق کان است باز نماند	اقتاده حسنه ندارد تیر
نقاشی که صورتش بینید	از دست بیکند صفا
ای غمت بجای است پیر	رفتی و چنین رفت تیر
کو نه نظران طاعت از عشق	بی فایده ای کنند تیر
با حسان من از جد برآید	خونی که فرود شدست تیر
که جان طبعه حبیب شاق	نسخه روا بود تیر
آن که مراد دوست باید	کو ترک مراد خوشتر تیر

سده چو اسیر عشق بازی

تدبیر تو هست ترک تیر

مرا خود با تو چسبیری در میان است	و که نه روی زیبا در محبان است
وجودی دارم از صرست که در آن	وجودم رفت و صرست چنان است
بیرنگن که سرم سودای مفت	رود تا بر زمینم استخوان است
اگر پیشم نشینی دل نشانی	و که غایب شوی در دل نشان است
بگفتن راست نایه شرح صحت	و لیکن گفتن خواهم از زبان است
ندامت قامت است آن یاقوت	که می گوید چنین سر روان است
توان گفتن بر اسننه ولی ماه	نقدارم چنین شیرین زبان است
بجز پیشت نخواهم سر نهادن	اگر باین باشد آستان است

برو معدی که کوی وصل جان

نه باز دریت کا نه جانت در جان

دیر آمد سس ای نگار سرست	ز دوست ندیدیم و این اندوشت
بر آتش شعلت آب تدبیر	چندان که زدیم باز نشست
از روی تو سرخی توان رفت	وز روی تو دشتیسان بست
از پیش تو راه در قلم نیست	چون مایه اوقاد در شست
سودای لب شکر و لعلان	بس تو بزم سالکان در نشست
ای سحر و جادوستانی	در پیش درخت قاصد بست
بیچاره کسی که از تو نبینم	آسوده هستی که با تو نبست
هشت بکر شمر خون من غشیت	وز قتل خطا چه منم خوار بست
صدی ز گمشد خبر بدیان	تا حبان داری نیز ان بست

در سده ننی در آستانش

دیگر چه کنی دری و گریست

مراد لی است کرتقار عشق و لدا

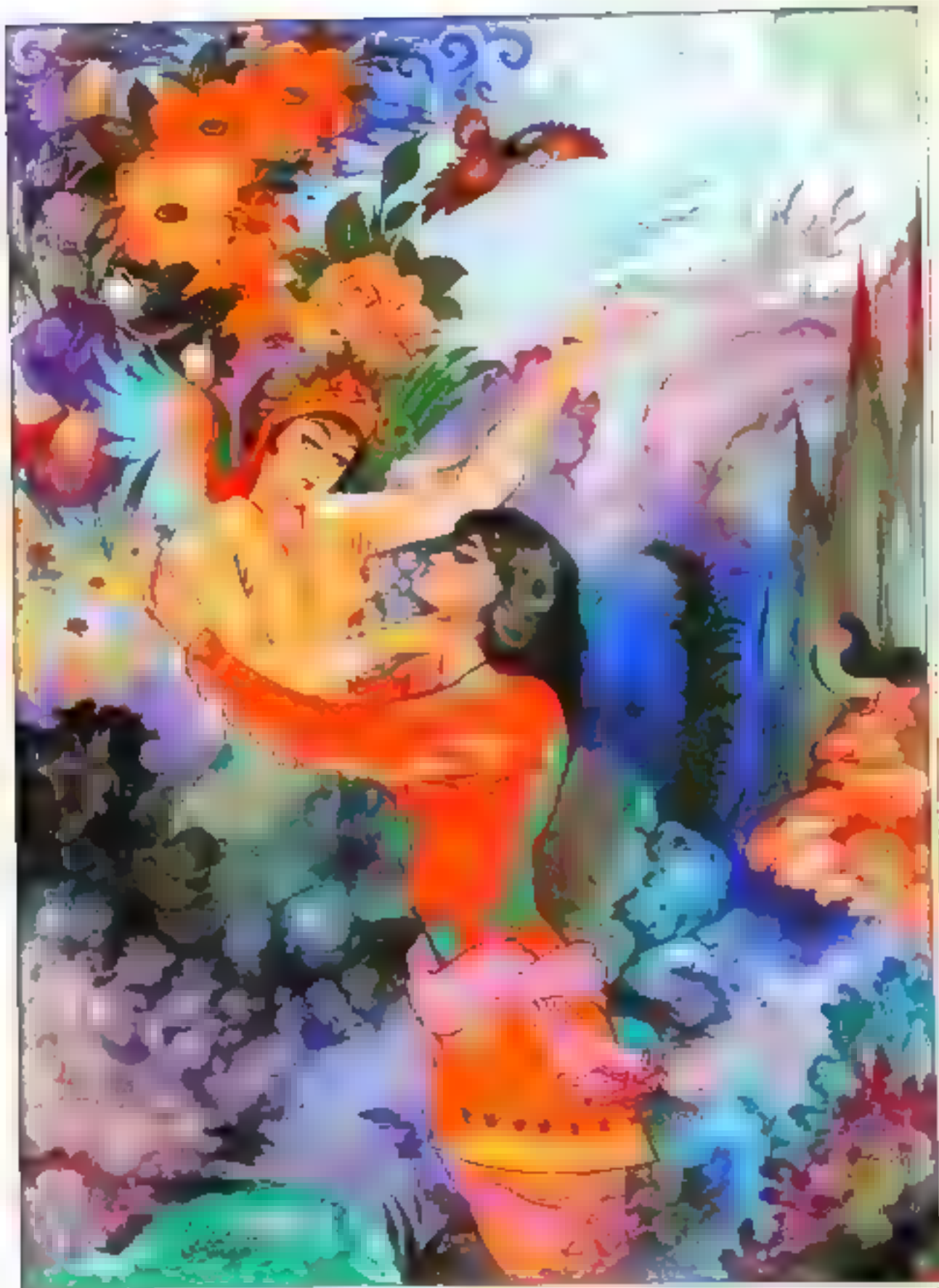
کار
صنای
سمن بای می

دلم بمنتر جادو بود و دور کردا کون بسا دم لی او چو تشن و یو

مراولی است گزقارفتن دودی	سمن بری منی کلرخی جت کاردی
نگری شفی خستندای آل ثوبی	بنزودی میی طغردی بکر خودی
بتش زلفی نسیم بری سنیایی	که مادر ابرخشش ناند بازی
باجندی عاوس من غوغی	به گاه بسله کرمی چوقه روتی
دلم به منتر جادو بود دودی کلا	کنون باند مری او نقش دیوایی
ز هسل او چو کنری طبع نیدام	کناره کردم راضی شده به دیدی
زهر چوبت گزیت اکریرا دیت	چه چاره سازد در دام آل گزقاری
در اشتیاق جانش چنان می نام	چو مبللی که باند میان کلرادی

حدیث سدی در قشاد چوبیده است

تزدومی چو تدار زبان گفتاری

بوی گل پاکت مرغ برخت	بکام نشاء در دوز محبت
خزائن منیران در قیامت	تغاش صبا چمن بیدار است
مار اسیر باغ و بوستان است	هر جا که تویی مستیج آب است
کویند غنچه بر روی خوابان	نمی است ز این نظر که مار است
در روی تو سر منیع عین	چون آب در آینه پدید است
چشم چپ خوشن برآدم	تا چشم نبیندت بجز دست
هر آدمی که محسوس است	در وی گرفت ملک خاست
روزی تر و خشک من بهر جا	آتش که بزیرو یکت سودا
نالدین بی حساب سودی	کویند خلافت رای دانا

از دود طبع ما منبر ندارد

آسوده که برکت از دست

دور و مسلم آردیدن نیست	شب جسد آردیدن نیست
علاقه سر بریدنم باشد	در جسیم سر زدن نیست
مطرب از دست من بجان آید	که در عاقبت شنیدن نیست
است بیچاره چون بجان نبرد	چاره در پیس بریدن نیست
با خود افتادگان میکنیم	عاجت دام کتریدن نیست
است در خون عاشقان آری	عاجت تیغ بر کشیدن نیست
با حسد او نه کاری نیست	کشتن سر نه پروردیدن نیست
گفتم ای بوستان دانی	دیدن میوه چون گزیدن نیست

گفت سدی بیال غیره

سبب سین برای چیدن نیست

بر من که بسوی زبدم خرقه درآمده	ای مجلسیان! از خوابت که بستم
بر کس جهان خرمی پیش گرفته	در دست ای ماه پر بجزه تمام
بر خیز که در سایه سیاه نشینم	کاشاکه تو نشینی بر سر قیام است
دام دل صابخرات نم گیمت	دون خال بنا گوشش کرد از دست
با چن تو مرغی چنین جایی دینت	که با ده تو دم منم شتی ز درام است
بغیب محشمه بگوید که ز منم	در مجلس با سنگ بنداز که جام است
غیرت که در دگر گویم که مرگشت	تا خلق نه زنند که مشوقه پندام است
در داک غنیمت دین سوز خانی	وان خبر از آتش نیست که خام است

سعدی بزرگدیش که در کام زنگ

چون در نظر دست نشینی بر کام است

باز از شراب و شیشه در سر خازم در باغ و مسل جانان کنی رنایم
 سرمه است اگر چه سودا بر هم زخم جگر میم کن که در سه سوئی یارم
 ساقی بیار حبای که ز جود بگردم سرب بزن خوانی که توبه عازم
 سیلاب نیستی را سحر و جود کن که خاکدان هستی بر دل منبازم
 ششم به آب غیرت تشنگان خازم کاذب رسیده دل تشنگانم
 موسی طور ششم در دوا دمی جود من توفیق چون بهشت دارم
 رفیق و در رکابش دل غم بهشت بازگو نیم جانی صبر شمارم
 چندم به سوادانی پر کار و کرد سرگشته ام و بسکن ای ستارم
 عقلی تمام باید تا دل مستور گیرد عقل از کجا و دل کویا بهشت دارم

زبان می که در غمت شمع کام جانم

تا باید او مشعر در سر منارم

ما در خلوت به روی خلق میسیم	از بس باز آیدیم و میرویم
هر چه نه پند یار بود بریدیم	و آنچه نه بیان است نوشتیم
مردم بشمار ازین مسافران	شاید اگر عیب ما کنند که میسم
ما که خود را همیشه خسته کردیم	کلبه پری پیکری شدیم و میسم
شاگردی به هر طریق که بودیم	و ای دولت به هر مقام که میسم
در بر پیشی مستیز و تزلزل خودیم	در چه عالم بند و پیش تو میسم
ای بت صاحبان مشاهداتی	تا تو ببینیم و خوشتر میسم
دیدن که داشتیم تا ز دولت	بایست خیاری از کس میسم
تا تو اجازت دهی که در قدم	جان کرامی نهاد و برکت میسم

دوستی آنست که یار باشد

مهر و خاتم برین مستزار گشتیم

بر کی روان گفت که سبقت	مقبازی اگر نفس پرستی در است
زهر آن چشم که بند سیاه است سپید	یا سپیدی رسیمای بنامه صبر است
بر که در آتش شمعش بود طاقت	کوینزد یک مرد کافت پروانه است
کر من ز دوست بنام خشم ضاوت	خبر از دوست دارد که ز خود باخبر است
آدمی صفت اگر دفع کند شورشش	آدمی خوی شود ز بهمان جانور است
شربت از دست لاله ام شیرین تیغ	به نایه دست که شستی از آن شده است
من خود از حق بستم غم سخن می کنم	چون از آن خسته ام که تو بجویی مگر است
در تنبسم زنی با تو مرا خشمی نیست	خشم آنم که میان من و توست هر است
من ازین بند تو هستم و آزاد بودم	بند پایی که به دست تو بود باج سر است

دست سدی به خاکم که از او میشد

ترک نوزد توان گفت که در باختر است

بر شب لذت و کز کیم و رای کر که من از دست تو فردا بروم پای کر
 باد و آن که یون می خشم از تنزل پای من عدم گذار و کس خشم پای کر
 بر کسی امر سپیری و خدای کسی است ما بسیر از تو نداریم تنهای کر
 زانکه حسد کز به جمال تو در آید به متعذر نشو صورت بهالای کر
 و امنی بود که دیوانه کند زبانی بود شمر مرز قوی و حق حسد زبانی کر
 وقت آنست که سواک و نعل کبره خلق بسیران شد هر قوم به مهر پای کر
 باد و آن به شای چمن بسیران پای تا فراغ از تو نماند به تماشای کر
 بر مسبای منی از دوزخان شایم کویم این تیر خشم به سر عنای کر

باز گویم که دوران حیات نیست

صدی امر و نعل کن و خشم پای کر

سرست در آمد از خرابات	با قس غراب در سناجات
بر خاک کفنه حسن تو زدم	و آتش زده در لباس طاعت
دل بر دوشع مجلس او	پره از شب دای سعادت
جان در راه به بحر نکشت	کای مالک مرصه کرات
از خون پایده ای چنین	ای بر زنج تو هزار شهادت
خا و بجانست از توان کرد	با تو چه حسنه در جان طاعت
که چشم دلم به مهر روی	فر عشق ندیده سے مانا
تا باقی مسر بر چه آید	بر باد شد آنچه رفت برینا

معانی پوشیده در هر سطر

زین پس من از روی خرابات

در اوج شب نخی بر دخت	ای خشت روزگار دریا
در یادیه تشنگان بر دخت	در عذب کوزه میسره دخت
ای خشت کمان ست پیا	این بود و فانی عذب صفا
غارت به زیر سپلوا	بی روی تو خاک به سبب صفا
ای دیده عاشقان بر دخت	چون ای عبادان بر دخت
من تن به قفسای عشق دخت	پیرایه سهر آدم به کتاب
زهر از کف دست نازنین	در علق چنان دگر بکتاب
دیوانه گوسه خوبرویان	در کشتن کند جنای با دخت

سده ی نوا ن بسیج کشتن

الای سترق روی اجاب

هر کس بقاشای رقت و محبتی	مارا که تو مغربی غایتی
یا چشم نمی بیند یاراه می داند	مسکویه وجود خود را تو پرانی
دیوانه شفت را جانی نظر افاست	کاشا تواند رفت اندیشه و تانی
امید تو ببردن دازد دل بسته می	سودای تو خالی که دازد سر بسته می
زیبا نماید سر اندر نغمه خورش	بگلشن نغمه می باشد باغامت زیبا
گویند رشتی نام در عشق چه سزای	گویم که سری دارم رشتی پزی
ز هزارانی خواهم که کشتن نامم د	تا سیرت بر منیم کیمت خطه لای
در پادشاهی تا دوست از دلو که است	بیست که بر خیزد از من تو خالی
من است نخواهم برد لایه سریت	کرده شری باشد یکم دوزخیانی

گویند تنای از دوست بکن می
جز دوست نخواهم کرد از دوستیانی

روزه گان طسریق از جان پریش	کز ننگان رادست به چو گریز
امیداران دست طلب از دین داشت	اگر سحر و کسالت در کار آید
مکر توروی پریشی و گریختن نیست	که اهل معرفت از تو طسیر پریش
نشان من بپس کوی غیر نشان	من از کجا و کسائی که اهل پریش
گیر جادو صوفی بسیار جام پریش	که نیکبختی و نسی بسم نیایش
رضای دست دوست با کبریا	بزارد قدر به منم باشد از بهر پریش
مرا که با تو که مستودای شستی قبا	رو است که به عالم بیکت پریش
به خونهای منت کس محاببت نکند	علاا باشد غوغائی که دوستان پریش

طریق ماسر حضرت بهستان صفا
 که از تو صبر نباشد که با تو تنبیه

یار با ما بے وفایی می کند	بی گناه از من جدا می کند
شمع جانم را بجشت آن بویا	جای دیگر روشنایی می کند
می کند با خویش و بیگانی	با من ریختن آشنایی می کند
جو فروزش است آن کار سزل	با من او کند مفاصل می کند
یار من او باش تا شایسته	بر من او خود پارسایی می کند
ای مسلمانان پسندیدم سید	کان منمائی بی وفایی می کند
گشتی منم شکست از غش	از من میکنم سببایی می کند
آنجای من می کند اند زمان	آفت و در سببایی می کند

سده ی شیرین سخن در ره عشق

از لبش بوی کدایی می کند

باد دست باش که بر تاقی نشیند کوه هست اگر دگران نشینند
 ای سوزنی که پیش تو زبان درگاه چون علم پای نجات بهینند
 یک باد آید اگر بخوابی به بستان بنی که سر از لب جوی بکنند
 تخت پیش عایندی جو روی از عقد شکر شکری پر کنند
 ای ستمگر ابله ای دیدار بد کاینسان بال بودن را مبیند
 یار پودی چشم نامی خود کند یاد دل به که پر از کارت بکنند
 جانم در رخ نیست و لیکن دل ضعیف صدق نرست نخواهم که بشکند
 من توانا دست درین عهد بشنم من چشم بر تو و بجان کوشم

گوئی جان دست که بنید چاکش

افلاک راه وید و سدی نظر کند

فراق هستانش با و یارن	که دارد و کرد و دستارن
دل در بند تنای بیستاره	چو میل در عشق و زبهارن
چاک با پنهان میل گرفت	که قتل مور در پس خارن
بغیل مسکه کی آیم بیست	فی نیم بخت ز نثار خوارن
ندانستم که در پایان محبت	چنین باشد و غای مشکزارن
به کج شایگان افت و دردم	ندانستم که برگزیده مارن
دلا که دوستی داری بنایا	بیاید بر دست جو در هزارن
خلاف شرط یاران است که	که هر که دزد و دستگیر یارن

به خوش باشد سری دلی یاری

با غلام ارادت جان سپارن

دابر چشم تو نورای منم	چشم باز روی تو دورای منم
روی پوشان که بهشتی بود	بر که بسیند چو تو دورای منم
و خط کفتم اگر نوازمت	ترک ادب رفت و قصای منم
ناباکرم خرد انگیزی کن	غایم از ذوق حضور ای منم
روی تو بر پشت زمین غرق را	موجب قدرت و قوای منم
این جسد و بندی و خوبی را	وضع نازت و خورای منم
سروانی خاسته پن تاخت	ناخشیتم بهر دورای منم
این همه طوفان به سرم برآ	از جگر بی سپهر توای منم

سده ای ازین چشمه جوان کوفه

سیر نکرده بهر دورای منم

من آن سیم که دل از مهر دست دارم و گز کینه دشمن بجان رسد گاه
 ز روی رقیم از خاک آستانه دست نه احتمال نشستن پای بستان
 بکار و دم که دم پیمید هر کس است سر کشید و یقین که من گرفتارم
 نه او چشم از اوست نظریه جانب می کند که من از غصه پا بیدارم
 اگر هزار گفت کنی و هست زنی من این طریق محبت ز دست بگذارم
 مرا به غصه خوابان اگر نباشد میل در دست شد به حقیقت که نقش میارم
 در آن خنجر که با ما به صبح باشد دست اگر جهان بر دشمن شود چرخم دارم
 به عشق می تو هستم ز می کند سدا بر محبتان در آیند که به انکارم

کجا توانست انکار و دلی کرد

که آب دیده گواهی بده به دستم

هی باد صبح دم حسرتستان بگویی	وصف حال آن بت نامزدان بگویی
بگذر مشک و بوی سر زلف و بیا	باد شکر کفن حسنی زان مان بگویی
بستم به عشق سوی سبانش گرم بود	که وقت بینی این سخن اندر بیان بگویی
با بسببان ساقی بال صیبرین	پیام آن دو طوطی شکرستان بگویی
دوغم که باز بر سه کویش گذر کنی	که بشنو حدیث عشق در زبان بگویی
کای دل بود از برین حکم زان تنه	که نیز گویم به مثل ترکستان بگویی
هر طعنه اند دل جدم بر سه زبان	دل می عهد که مهر شد در زبان بگویی
سز دل از زبان نشو مهر گزاشکا	که دل سوخت کند کای زبان بگویی

هی باد صبح دشمن مهدی مرادیا

نزدیکت وستان یی این تابان

شکت همه عزت نگار دیندم	برید مهر و غایار نشت پویندم
بر خاک پای منیران که از محبت آید	دل از محبت دنیا و آخرت کندم
تلاوی که تو کردی به دوستی بمن	من آن دشمن تو تو از دشمنی منم
اگر چه محرم بریدی و عهد شکستی	بنور بر سر پیمان عهد سوگندم
بیار ساقی سرست جامه از عشق	بدو به رسم شامع گوی به بندم
من آن سینه که پذیرم ضیعت خلا	پدر گوی که من جیاسب فرزندم
بناکبای تو سوگند جان نه دلا	که من بسپای تو در مردن آرزوم
بیایا مرا که رسم پریشانی	نماند جز سوزن تو به سیج پانچا

به خنده گفت که سعدی ازین سخن بگریز

کجا روم که به زندان عشق درینم

بشارت کے باید کہ عشق پہ نہیز دین طبع کو من اور مقل کیا نہیز
 ہمکنس کو دلی دارد آہستہ سنی کر برد و حسان باشد پای کی نہیز
 کر یل قاصد آید شورید و فید شد در سیمہ با باد و دیہان سپہ نہیز
 آہستہ زخم تمنا در باد و دیہان عشق لب شیرینت بس شور و گہیز
 بی بخت چه سخن سازم تا بر غورم آید بی باد و دیہان باشد ہر چند کہ بستیز
 فضل است اگر مغانی نہ لست بگرانی قدر تو ندانم آن کو ز صبر تو بگریز
 تامل تو پویستم و باد و دیہان جانی کو تو نشینی بس قدر تو بگریز

سہی نظر از رویست کو تیر کند بگریز

در روی بگردانی در و است آید

ز دستم برنی نیرد که یکدم بی تو شوم	بجز رویت نخواهم که روی بسجاسم
من فانی و زودانستم که با شیرین آقا	که چون فراد باید دست از جان بچام
ترا من دست میدادم خلاف هر که در عالم	اگر طاعت در محکم و در زلفت در دلم
و که تشنه برگیری سپهر پست بیدارم	که بی تشنه خود گشتی به ساهای بنجم
برای ای معشوقان که زود بیکدم	که گرفت این شب بیدار لال از ما و پر دلم
ز اول بستی آوردم قفسی نغمه دارم	کنون امید بخشایش می دارم که گنجم
ولی چون شمع سیاه که بر جانم خیزد	که جسته ای کس نمی بینم که میزد
تو سپهر گل خندان لب تابم می خیزد	روا داری که من بیل چو تو بخار بزم

دقیب انکشت به نهایه که سعدی چشم بر رخ

مترن می با نسیان از کل که می نیم بچم

پیغام وصل جان پوید روح دا

کچھ ہے
از نشانی
دوام
از
کے

دیر بار غایب الی پر فوق
برسی کہ در میان بر نشانی
سودای عشق بخت مستم نمی بیند
و آن وصل برون شکر میند
بشد که خود بر تیرست یا آید
که نام فامید پیغام ناگرای
هرم جو کشتند از دوست یارین
بر دل خوش است از شمشیر آید
لی حاصل است سعدی اوقات زندگان
الا دے کہ یار ہے مامد چہ بر

این باو بهار بوستان است یابوی وصال وستان است
 دل سیر این خطه نازین کوئی ظروی وستان است
 ای مرغ به دام دل گرفتار بازای که وقت آستان است
 بهاسن و شمع می گذاریم ایست که سوز من نهان است
 کوشم به دوزاخ افتاد بر راه دهنه بر آستان است
 در باغک فتوفی بایده گویم که درای کاروان است
 بآن همه دشمنی که کردی بازای که دوستی جان است
 باغست بازوان مشت سر جنبه میر تا توان است
 بیزاری و دستان همت تفریق میان ممل جان است
 نالیدن در دناک مدی بر روی دوستی بیان است

آتش به فی قلم در آید

وین صبر کسیده و خان

سرست ز کاشانه بکند آردم	فضل ز گل و لاله بکشد آردم
مرغان چمن خسته زمان دیدم گویا	زین غنچه که از طرف چمن آردم
آب از گل رخساره او گلشن چیت	آتش بر مشهور کشت آردم
سجاده نشینی که مرید منم او شد	آواز او از من از غنچه آردم
زاده چو کرامت بت عارض او شد	از چله میان بسته باز آردم
بر خاک چو من بیدار و یار نشاید	اند رخنه هر که پر و پا آردم
من غفل از آن فرشته که در غیب	دیبای جمال تو بباز آردم
کام و تم آن بود که جان برفشتم	آن کام میسر شد این کار آردم

بعدی چمن آن در بت ایوان خرق

کز باغ و شش بوی گل آردم

تو باین لطف طبع دارایی
 چنین کلین ال سرکش سپیدی
 بیکبار از جهان ال درو بستم
 ندانستم که پیمانم پایی
 شب تاریک چراغم نبرد
 یکی از درویشی و دشمنایی
 سری دارم بسیار کف دست
 که در پایش فشانم چون آبی
 خدای من باشد با کشف
 حدیث من خوان غلغلی
 کناری خفت مجری و طبع
 و لیکن ست مرد و یونانی
 و لا که عاشق دیم بران باش
 که خنق بیستی و جور آزادی

و که طاقت نداری جور محذور

بر دمی که خدمت انشایی

دلی که عاشق صابر بود و گریه نکشت
 ز عشق تا به صبوحی هزار درنگ نکشت
 برادران طریقت ختم عینید
 که توبه در ره عشق بگنید برنگ نکشت
 اگر چه خسیه می باید هم شربت طبع
 که نجیبی در دین عاشقان نکشت
 چه تربیت شوم یا چه صحت نیم
 مرا که چشم به ساقی و کوشش بیک نکشت
 بیاد کار کسی دامن نسیم صبا
 که تو ایم و در عین که باد چنگ نکشت
 به ختم رفته مارا که می برد پیام
 بیا که مسپر اند خیم اگر چنگ نکشت
 بکش چنانکه توانی که بی شاد نه
 فراغی محبان بود و انگ نکشت

حاست از دل سدی و زنده شدن

سیاهی از میش چون و در که نو انگشت

هر که نازک بودن باریش	که دل نازنین که دواش
عاشق کی دروغ میگوید	که تخیل نمی کند غاش
نیکنوار آتش بگذارد	دین نصیحت کن که بگذاردش
کاشش بادل هزار جان بوی	تا فتنه اگر دی بدیدش
عاشق صادق از دست ندهد	که بر نهد به دوست شش
کس با آرام جان نرسد	که نه اول بجان رسد کاش
خانه یار نسک دل نیست	هر که سه میزند بدوش
خون ما خود گل آن دارد	که بود پیش دست غداش

سعد یا که بجان خطاب کند

ترک جان کی دل بستش

یار باید که مسرور یار کند	بر مرد، خود اختیار کند
زینهار از کسی که در غم دود	پیش بسکانه زینهار کند
بار یاران یکشکر و امن کل	آن بر دلاست ال غار کند
غاز عشق در خوابات است	بخای در او چه کار کند
شر بنده برای غنم مباحش	سگت شهر استخوان نگار کند
بر شبی یار شادی بودن	روز بشاریت غار کند
قاصد شرمناختن باید	که به یک شاد افتاد کند

سرمدی سسری نشت

نادر و محب کسی که در کند

ساقی به آن شراب مگر کند طرب بر آن نوا می کند
کز مد ندید نام فستوری تا کی ز تم آجینه بر سنگ
خون شد دل من یه و کای الا که برفت نام با ننگ
مثنی آمد و قتل سپهر باد رفت از بر من هزار و ننگ
ای زاه مننه تو پوش تا کی با عاشق منته دل کنی چنگ
گردد و جهان بکشته عاشق زامه بگذشت چنگ
من غرق کنند نام زشت باشد که به وصل تو زوم چنگ

حدی بس در عشق سینا

تا در دو جهان شوی بیک گشت

نه دستری بیار دارم	نه طاقت آفتن دارم
بر جو که از تو بر من آید	از کر و شش و زکار دارم
در دل غم تو کنم خرنه	که یک دل اگر حسنه دارم
این مستیام چو مری باریک	از زلف تو یادگار دارم
من گانده تو کشیده باشم	از دود زبانه خوار دارم
در آب دودید از تو غرقم	و امید لب و کنار دارم
دل بروی دین دگر سپردم	من با تو بی مشاوار دارم

دشنام می دبی بس

من با دلب تو کار دارم

کمر شیم همه بوی یار من دارد که راحت دل نرسد و آرم من دارد
 بجای سرود در افتد دانه لاری که ششای قند کفار من دارد
 نشان آه سلامت ز من پرس گشت ز نام خالصه بی اختیار من دارد
 کلاه تازم ببار توئی که عارضه عروقت گل و بوی مبار من دارد
 و کمر من باین عاقبت نیست بدین جوس که سر خاکسار من دارد
 چسبند در سر او ز کار کردم فراغت از من از روز کار من دارد
 کمر به دو دلی بازمانده نام یار که نام دامن حقت خیار من دارد

باز یار تو محسوس می چو نریگی نشانی

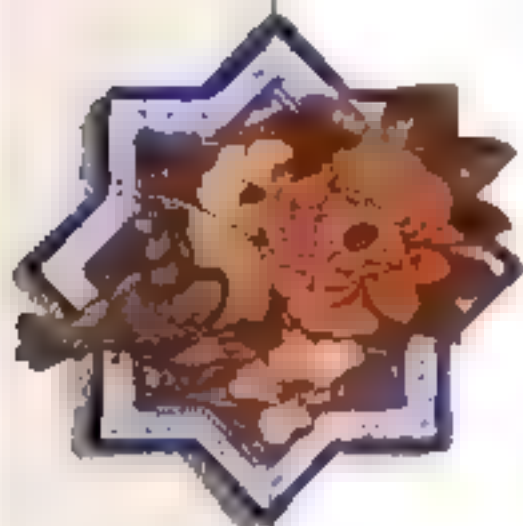
دلت نوزد که چپ رود بار من دارد

من ذی ساقی ازین شوق که دارم تم تو یک جرعه دیگر بسری از دستم
 هر چه گفته اند برایشان پای که حریفان زلی و منی ناکلتم
 بمن مژده نایی که سیان نیست که مراد تو بریدم نه یکس پوستم
 پیش از آب و گل من در دل من مژده با خود آوردم از کعبه بهر دستم
 من مستم تمام ز روی حقیقت یکن با وجودت توان گفت که من خودستم
 و انما عادت من گوشه نشینی بودی تا تو بر خاسته ای از طبعت نشستم
 تو طوی و مرا طاعت تنهایی نیست تو جفا کردی و من مدد و خاکستم

سدید با تو نخست که مژده پیال
 ز دم باز کرد این بار که رفتم بستم

من این مع کنم که تو کام بگیرم که سببیت از دور کام بگیرم
 من این حال بندم که زاری برم میان اینده شیشم ام بگیرم
 ستاد ام به غلامی که مستبر کنی و که خواست به کنش غلام بگیرم
 مرا دست تو که منشی و که غلام که زلفت که دل زین تمام بگیرم
 ز غلامی پریشان بار دانی که بر دل است نه نام که کام بگیرم
 گرم هزارتشت کنی و غلام زنی من آن نیم که ده انتقام بگیرم
 گرم جواز نباشد به بار کا قبول و که محال نباشد که کام بگیرم
 ازین قد ز گزیرم که بوی ازینت
 اگر محال نباشد مستم بگیرم

بگذر از ما بگویم چو بر در بهاران کز سگت که پخته‌ای ز دوزخ یاران
 هر که شراب فرقت و دزدی چشیده باشد دانه که سخت باشد طبع امیدواران
 بسا در بان بگوید احوال آید بهیم تا بر شتر بنده و عمل به دوزخ یاران
 بگذر از ما در دیده تاب صرمت که یان چو در قیامت چشم کنایان
 ای صبح شب نشینان جانم طاقت از بس که دیر ماندی چو شام دوزخ یاران
 چندین که بر شترم ز ما برای مشت اندوه دل بختم افکند از سر دوزخ یاران
 سدی به دوزخ کاران مری نشسته دل بیرون نیستون کرد افلا به دوزخ یاران

چندت کنم حکایت شرح ایستد رکاب

باقی نمی توان گفت افلا به دوزخ یاران

تا یکم آفتاب در سناری
وقت نامه کردی بخاری
اگرم زنده باز خوابی
رنج شو پیشتر پرانای
مهر کوته ترست از آنکه تو نیز
در درازی و مدد همنساری
از تو کی بر خورم که در صفت
پری گشت حمد برای
نرسیدیم در تو در زند
یج جیب را به شکیبایی
بسر زابت آورم بر لب
دیدای در دواغ بنیابی
روز من شب شود شمع چنان
چون میزدی نقاب بختابی
برین سدی از خیال دشمن
زرگری بود و سیم پایی

کر خسته روزگار گویم	بس خسته بی شاد گویم
یک عمر منتهی سال باد	تا من یکی از منتهی گویم
چشم بزبان حال کوا	سنه آنگه به اختیار گویم
بر من دل بهمن بهوز	کر در منتهی یار گویم
در منان چمن قحان برون	کر ذقت نو بار گویم
یاران صبریم کجایند	تا در دول منار گویم
کس نیست که دل سوی آید	تا خسته روزگار گویم

در دول همیشه از مدی

مسم بادل بیتزار گویم

غم زمانه غم را با مستحق یاد کنم به طاعتی که ندارم کدام بگویم
 نه قوی که توانم کن را به تنم نه قدرتی که به خویشم دکن را بگویم
 نه دست مبر که در آستین من بماند نه پای من که در دامن مستی بماند
 نه دوستان بخیر که در غایت من نه خای دوستی که در غایت من بماند
 چو می توان به سبوری کشید چو رعد چرا سبوری نیاشم که چو رعد بماند
 شراب خور و فانی را به جام من ضرورت است که در دست من بماند

کلی چو روی تو که در چسبند به تن
 بکنند وید و به پیش من خاکنم

در آن غنّ که بسیم در آرزوی تو باشم بد آن مید و مسمّان که خاک کوی تو باشم
 به وقت صبح قیامت که سر ز خاک بزرگم به گفت و گوی تو خیرم به مستوی تو باشم
 به جمعی که در آیند شاهد آن مصلحتم نظر بوی تو دارم مصلحتم وی تو باشم
 به خوابگاه مدام که حسنه از سان خنجم ز خواب عافیت که به بوی موی تو باشم
 حدیث و حدّ نکویم کلّی بشت نبویم جمال و درنجویم دوان بوی تو باشم
 می بشت تو شتم ز دست ساقی دشویم مراد باد چه حاجت که مست وی تو باشم
 هزار بادیه سلّ است یابود و نشتن
 اگر خلاف کنم به یابوی تو باشم

آمدی ده که پرستان پریشان بودم تا برقی ز بزم صورت بجان بودم
 ز فراوسیم از ذکر تو خاموش نشاند که در اندیشه و صاف تو میران بودم
 بی تو در دامن گلزار خشم یک شب که ز در بادیه خار صنیان بودم
 زنده بس که در ادمیدم نیند مال و ز دور از نظرت کشته حیران بودم
 بتو فای تو در آتش محنت چو غل گوید در چسب و در بچیان بودم
 تا که یکت قسم بوی تو زد و من سج بر لب قطره من محسوسان بودم

سدهی ز جور خرافت برادران گیت

مه یکبختی دمن بر سپهر پان بودم

دو که جدا نشد و نقش از خیال من تا چه شود به عاقبت در طلب حال من
 ناز زیز زار من از دست هر زان بکجای جبهه می به عشق تو کمال من
 نورستارگان سدا می چون عاقبت دستهای خلق شد قامت چون طالع من
 پر تو نور دی تو مسه غمی بهر کسی میرسد و میسندد نوبت انصاف من
 خامه تو به خون من بخت اگر چنین هم به مراد دل شد خاطر بهسکال من
 بگره زنی و شکری بازگر که بگذرد قهر من و غمی تو جور تو و حال من

هرچ می شنید نامم گفت حال بی

گاه تو تیر می کند آینه حال من

بگذشت بازدم آتش در غم سکن
 در پایی آتشیم در دیده موج خون
 خود که بود غارتش جنتش عالی
 بازدم بیک شیون بر ملک اندون
 دیدار و نذرانشن پایم از غم سخت
 مختار جانفرایشن که شوم از غم خون
 دیوانخان خود را می بست در سگال
 هر جا که عاقبت بود اینجامم زینب
 یار سبلی که در وی پردی خود گنج
 دست بخت آنجا منم که شوق چون
 غفلت کند در جسم در کشن ملک
 هر که که سنگ آبی بر حلقه بگون

سعی ز خود بدون شوکر در مشتی

کائنات رسید در وی که خودم چون

دلم دل از جوس یار بر نمی گسید طریق مرهم بشیاد بر نمی گسید
 جایی عشق خدایا زبان ما بر نمی گسید کرم جان من دل از این کار بر نمی گسید
 بجای که از دم وی سازم و یکبارگی که پرده از سر اسرار بر نمی گسید
 وجود مستند من زیر بار جو نکند جنای یار به سر بر نمی گسید
 رواست که خنند یار دوحی یاری چو بار مستم دل یار بر نمی گسید
 چه باشد آری به دعا دست گیر و مکن با کرم ز دست یکبار بر نمی گسید

بسخت سدی در و تیغ فراقی در

طبع زومده دیدار بر نمی گسید

چو تو آمدی مرا بس که حدیث خویش گفتی	چو تو ایستاده باشی آب که من مستیتم
تو که چنین لطیف زهر بوستان آیی	گل مرغ شرم دارد که چسبدهی گلختم
چو بخت سار صد گل بر آید قرار میل	بر خلق را منبر شد نم دل که می خنتم
بامیه آنکه جای قندی نهادی	بر خاکهای شیشه زبیدی کان خنتم
دوست باید و دیگر که نسیم گل بر آید	بسته ز هزارستان بشد منراق خنتم
تشنه های که مندره چلو ز سگ تنق	نه چو سگ آستان که آب دیدم خنتم
نه جب شب را زدم که دایه باز باشد	به خیالات ای عکس مجبات اگر خنتم

ز حسن از خون صدی بجلد بند گشت

تو کجوی تا بریزند و بگو که من خنتم

ستان عشق را

سیرالریسیلی و محبوبون بران شیراز

شمال معدی عود است تانیه زانی. جاست نقش امید مین ساینده

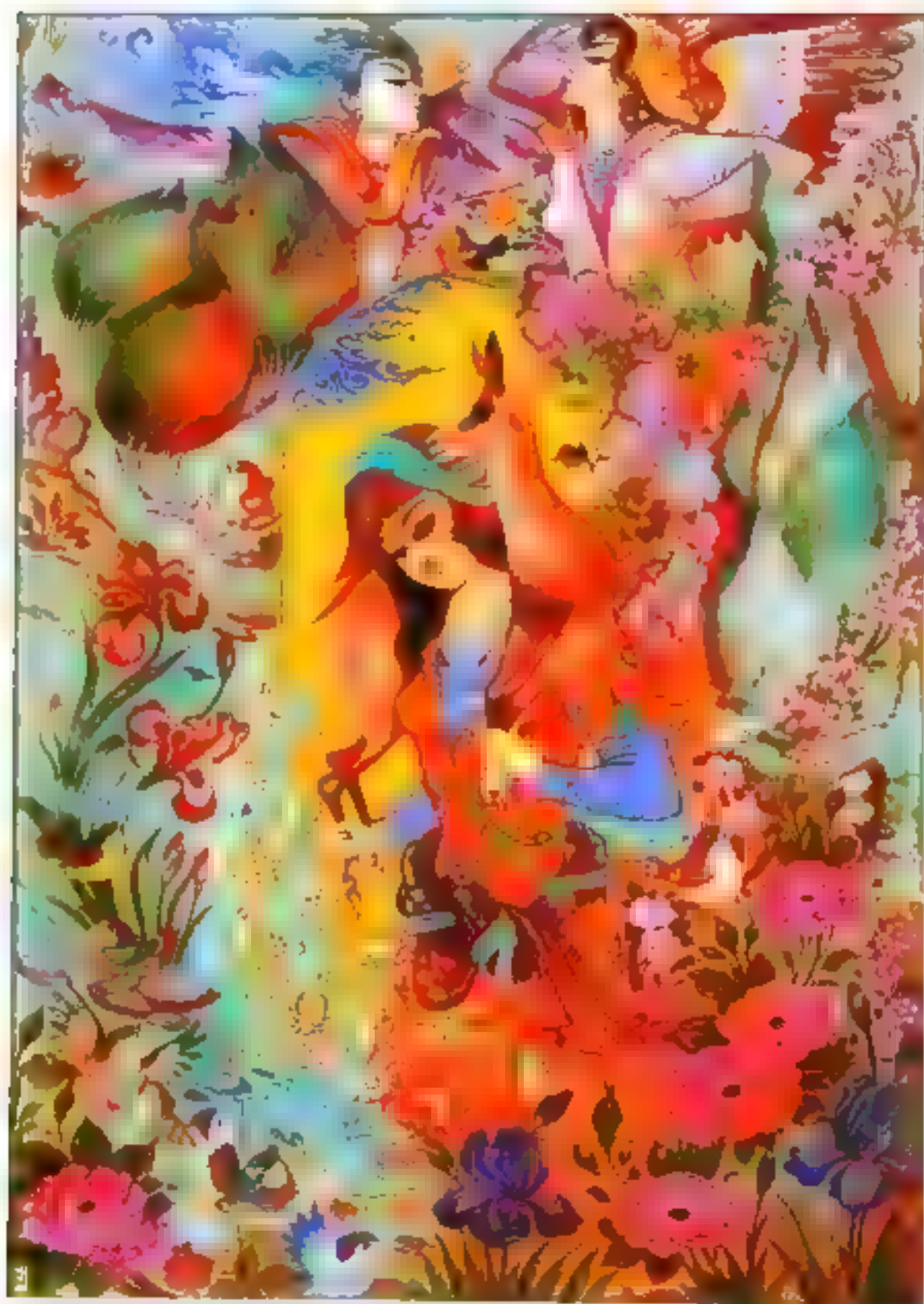
بدوی اندک بشی در هر دیار بیایند
 هزار بار دیار میل است اگر چنانچه
 طریق عشق جابر دست جانان
 اگر چه با هر آید ستاره پیاپی
 در گریز نیستت لیکن از نظرش
 زخون عزیز تو نیست لایای دین
 کمر چسبیل تو بادوستان سپیدند
 فدای جان تو که جان طبع است ای
 هزار سر و حسن زمان به راسی رسد
 حدیث من تو دوستان عشق مرا
 هزار میل و محبتون بر آن بیایند

شال سعدی و دست نامور را

جامعت از نقش و میه میبایند

بدوی اندک بشی در هر دیار بیایند
 هزار بار دیار میل است اگر چنانچه
 طریق عشق جابر دست جانان
 اگر چه با هر آید ستاره پیاپی
 در گریز نیستت لیکن از نظرش
 زخون عزیز تو نیست لایای دین
 کمر چسبیل تو بادوستان سپیدند
 فدای جان تو که جان طبع است ای
 هزار سر و حسن زمان به راسی رسد
 حدیث من تو دوستان عشق مرا
 هزار میل و محبتون بر آن بیایند

چنان در قید مرست پای بندم	که گوی آجوی سهر در گندم
کمی بر در بیدرمان بکریم	کمی بر مسال بی سامان تخیم
مرا بوشی من از عشق و کوشی	که چند بوشند ان کار بندم
بجال میرنگ آمد بر کعبه	حدیث عشق بر محله افکنم
نیمه غم که دل بازم نرود	هوا که مساقی می خوابند
چنین صورت خند و بیخ نشاش	معاذ الله من این صورت خندم
چه جاننا در وقت ذوق و دنا	ز تحسین اسیر و شندم
تو هم باز آمدی ناچار ناگاه	اگر باز آمدی بخت بندم
که آواز من دبی من خست در کو	بر آساید روان در اندم
سری دارم خدای خاک پاست	که آسایش رسائی در گزدم

و اگر در پنج سده ی راحت نت
 من این بیدار و بر خود می بینم

دوش از زودیت جان عالم زغم تبت
 ابر چشم برین از سووی دل سیلاب تبت
 در سطر خل مسکین پاسبان تبت
 با پستیانی دل شورید چشم خواب تبت
 کوی غارت زوافت کرد شرستان
 شمع شفت سزای خل در طباب تبت
 تشنمت کرد دل محراب شمع دوا
 تا محسوس کویان وی در محراب تبت
 دید نام محبت و گفتند منی روی دوا
 خود در فشان بود چشم کانه در طاب تبت
 ز آسمان غار کارم نعت شیرین می نو
 کی کسان بزم که شد آواز زهر تبت

سدی این مثل افتادست در دای تبت
 اول آفر در سبوی اندکی پای تبت

کارم چو زلف یار پریشان درستم چشم بسان بر دی لدا از پرستم
 غم شریقی خون لم نوشم که گفت این شادی کسی که دین دور فرستم
 تنادل من است که قمار در فلان یا خود دین باز دلش دانم که
 زمینان که سید بدل من او پیشی انصاف کف عالم نقش منم است
 دانی خیال دی تو در چشم من گشت آیا چه جاست اینکه به دزد با هم است
 خوابی چو رزق کشن ای تو حاکم از تیر و شب پیرس که از تیر محرم است

ای کاشکی بسان منی و بسیم

چون می غمخیز که میان منم است

شب بکتری ز تن این مثل بی بکام
 یاقوت بیداری غلظت بودست مرغ بام
 کینکله بو این یاشی کز سر تا راج
 با بچان لب بر لبی ناب گرفت کام
 هم تازد و هم چرخش هم شادمان هم نکل
 کز عهد بیستون آمدن تو انم این خام
 کز پای بر ذوق منی تشریف قربت میدی
 بر سر منی دانه منساندن غلظت این قدیم
 چون بخت نیک انجام داد با بختی صلح شد
 بگذارد تا جان میدم بد کوی بدست غلام

سده ی علم شد و جان صوفی دانی کو بیا

بابت پرستی کی کنیم آغذ خین مناسم

و که در عشق چنان میوزم که بیک شد حسان میوزم
شمع و شش پیش رخ شاد بی و مبدم شعله زان میوزم
و خستم که چه غنی یارم گفت که من از عشق فشان میوزم
و عشق کن که بوسه می کردم عشق بر که حسان میوزم
با تو یار این بس در ناخوشیم من کنست کارم از آن میوزم

سعد یار کن اگر بخشم

کس نداند که حسان میوزم

فریاد من ز فراق یار است	و افغان من از غم نگار است
بی روی چو ماه آن نگارین	ز غم زده من چون نگار است
خون جگر من ز فراق تو	از دیده روزگار در نگار است
درد دل من ز غم گذر است	جانم ز فراق بستر است
کس از غم من نمیست	آه که صبا ز پیوسته است
از دست نهاده در غم	زان جان و دم بسی نگار است

سدهی چه کنی شایسته دوست

چون شادی غم من برقرار است

روزی برپای مستر خاکی	تا نکشد مثل به دیوانگی
بوابی های خیانت بیت	پشم خردندی چمنه رنگی
با تو نباشم که ام آبروی	یا بگریزم به سپهر مردگی
با تو بر این خستمن آرزوست	دزد بر کس دشت و بیابانی
پرده براند از شبی شمع دا	تا جسد سوزیم به پرواکی

یاسر د خاندی میال

بسیه دوست به خاکی

ای مرغ چون آینه زخمت	احمد را ز آه من خست
غیرت سلطان جات چو با	پیش من از هر کس جان خست
قتل کمن بار جانی گشت	دبدم از عشق تو زخمت
و که یکبار پراکنده شد	آنچه به جری شد از خست
منم به توفیق بحسب میرا	جان به تنهای تو خست

در دل حدیث پر زلفت

شعشعدهای تابان خست

تاکی ای تشنه دایه سرم بر خیزی تاکی ای تا زار از بس کرم بر خیزی
 تاکی ای چند سبک که در چو خیزی از غم دوست به دی چو زخم بر خیزی
 یکسکه نان یه دهن و بسوی خوابید ای حینال رهشی از کدوم بر خیزی
 ای ال به صبره غمنا به شدی برن زود باشد که تو نشسته از غم بر خیزی
 به چه دشت زنی ای مرغ محروبت که نه صبر هیچ به آه سرم بر خیزی

ای منم از بهشتی تو عالم گرفت

بیعت افتد که خدا از سرم چو خیزی

مهری بوی یاری کردیم تنه‌ی
زان نکت را مارا کشد هیچ کاری
از دولت وصالش مایل نشد مردی
در محنت خوارش دل باز یاری
بردم غم خوارش بر دل سنا و پای
بر خط دست میرش در دل شکست خاری
ای زلف تو کند ی‌بروی تو کافی
دی قامت تو سرخی می‌دی تنجاری
و اتم که خرقی تو از حال در دسه
کو در انتظارش غم شد واید یاری

در یاب شقایق اکا قره‌ن کد صفت

بشنو تو این سخن اکاین یادگار یاری

اشفاقم بر سیه کوی کسی افتادست که در آن کوی چو من گشته بی افتاد
 خبر ما بر ساسیند به مرغان چمن که هم آواز شاد در قفسی افتاد
 به دلا رام بجوای قفس با جوسه کار ما چو جوسه با قفسی افتاد
 بند بر پای قفل چه کند که نکند و بخین است که در وی بکسی افتاد
 بیکس میب بوس با تن بکنند که در آن کس که به دام بوسی افتاد

مسد یا حال پسند که کوی افتاد

که بر مسیتر و چکان کسی افتاد

ای که بمن تاقست مرز و بوم می کرب و دشمنی کنی از بزمستان بیا
 جوهر کن که خاکسان جوگشند پری شیر که پای بند شدن به بد پد و بیا
 از نظرت بکار و در بر و دوسه بری رفت و راهی کنی آمد و نه می و بی
 شاید اگر غنچه کنی ای که ز دردم آگهی در کنی از کند و دو دل حسه می

سده می و ستر زید بر ایچی مل نید بی

دین بسره کاف نیر تم از دل بیان نمی

دیداری منبایی و پرستیر میکنی بزار زویش آتش تپنده میکنی
 که خون دل خوری منسج تفری یوزی در قند جان کنی طرب آگیر میکنی
 بر تخمیشی من اگر خنده آیدت شاید که خند بشکر آید میکنی
 میران دست و دهن زیباتانم کاسکت غن من پناه و بر میکنی

سدهی کنت کشت جاناک صبر

فریاد مبدون محنت خیر میکنی

تو سپندار گزین در به طاعت بودم دلم اینجا است چه تاج سلامت بودم
 ترک سر گفتم از آن پیش که بنا دهم نه بذر و نه آمد، ام تاج سلامت بودم
 من با دارت دیدم به هم جان حسنه خوار او شد ز که از پیش فراست بودم
 کرده از تو به کوشتم میرای سدی تاج کوری به حسن از تو کرامت بودم
 در به افخم بدر گشت که شرم با نیت
 از که رخص گشت آن تاج قیامت بودم

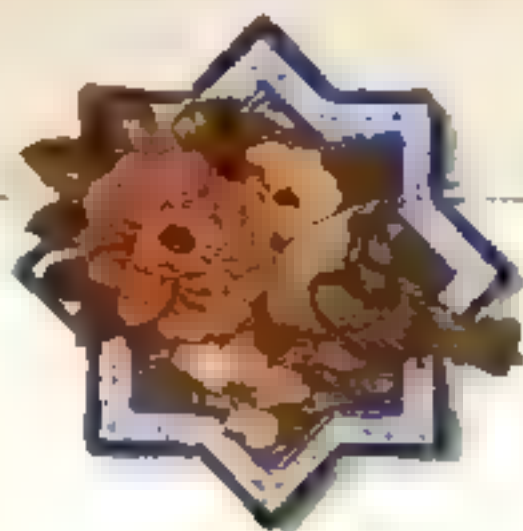
کمر و کمر خن دشمنان پوشیدی که روی چو مسترزدهان پوشیدی
 من از جنایان بیستادم و تنم پوش ترا چه بود که تا صبح غیر پوشیدی
 قصابان را که مستلوم و لایه مردم و که نشود ای نفس بر کوشیدی
 کنون مسلاوت چو زار بادی قد که شربت منم جبران تیغ پوشیدی
 به مقتضای زمان اقتضای کن که آنچه غایت بهر بود کوشیدی

به مهر خویش ندیدم شبی که مرغ دلم نخواهد برگ دیت به چای میل باغ
ترا فراموشت ماکر بود و مکر نبود مرا بروی تو از هر که حالت خان
ز در و عشق تو امید رستگاری نیست که بخین نتوانند بندگان باغ
ترا که این سبب بل خدای عشق زنده چه اوقات بود برادری سکر خان

دیل دی تو هم دی تست صدای

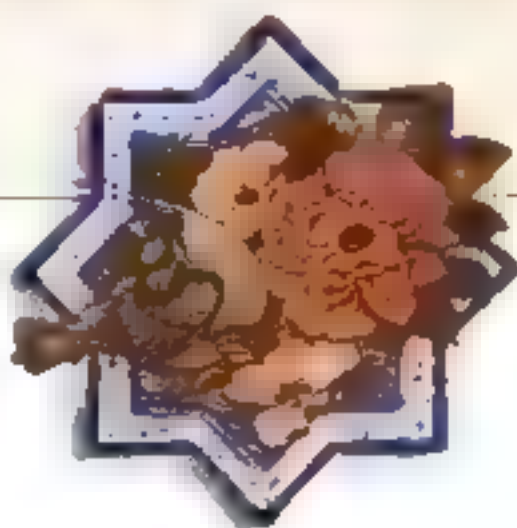
چراغ را نتوانم در جیبم نور چراغ

ایش کمره وقت نواز این خورشید
 عشاق پس نکرده بسنه از کنایه پس
 پستان یار در حسنم کیوی تابدا
 چون کوی صحن در غم چکان بجا
 یکشب که دوست قزق قدرت زینا
 بیدار باش تا زده دهر بر خوش
 تانشنوی از سجد آینه باکنت بهج
 یازده سده ای آنا بکند خرد کوس

لب بر لبی چه چشم خردس ای می بو

برداشتن به گشتن بیو خردس

کز غم که به خواب بینم خیال داشت اینک علی هسبناح تدر بر جان داشت
 مردم مسکون میدیدند پیش میدادست آنک بر روی چون جان داشت
 مادر او که بستر جذبات نیست از او تنی قامت با همتا داشت
 زان بخودم که عاشق من آن نداشت پرده ای نفس و شستن از آفتاب داشت

ای خواب گردید به صدی دیگر کرد

یا دیده جای خواب بود یا خیال داشت

زند و شوهر که پیش او است ببرد

مرد و دل است آنکه بیسج و است بکند

هر که ز دوستش آردن سینه میباید شمع آتش از شادی نگذرد

عالم شفیق دلی چه جویم دست کف به صورت کجین سپند

صورت بکند لی کشنده است

مسره که بدین صورتش کشنده نبرد

بر مسجد مستقیم کل از بوتاق است	امکان میل از نفس دستانت
چون خردید آن لب جان بخش و غیرت	کنش که آب چشمه جوان داشت
یوسف بند کت کمر بسته بر میان	بودش چنین که کعبه داشت آن
بر شاهدی که در غنچه آمد به لبری	در دل نیافت که که آنجا نداشت
بر کز نشان ز چشمه کوشش نیدای	کو در شانی از دهن بی نشان است
از شکست آفتاب جهات بر آفتاب	بر ماه و ماه و دیدم چون بر داشت
این با دروغ پرور از انفس صبر	کوی کوز طسره و غیر نشان است
صد پیر بن قیام کم از غنچه می کرد	بیم که دست من چه کرد در میان است

گفتند یسائی عشاق می کنی

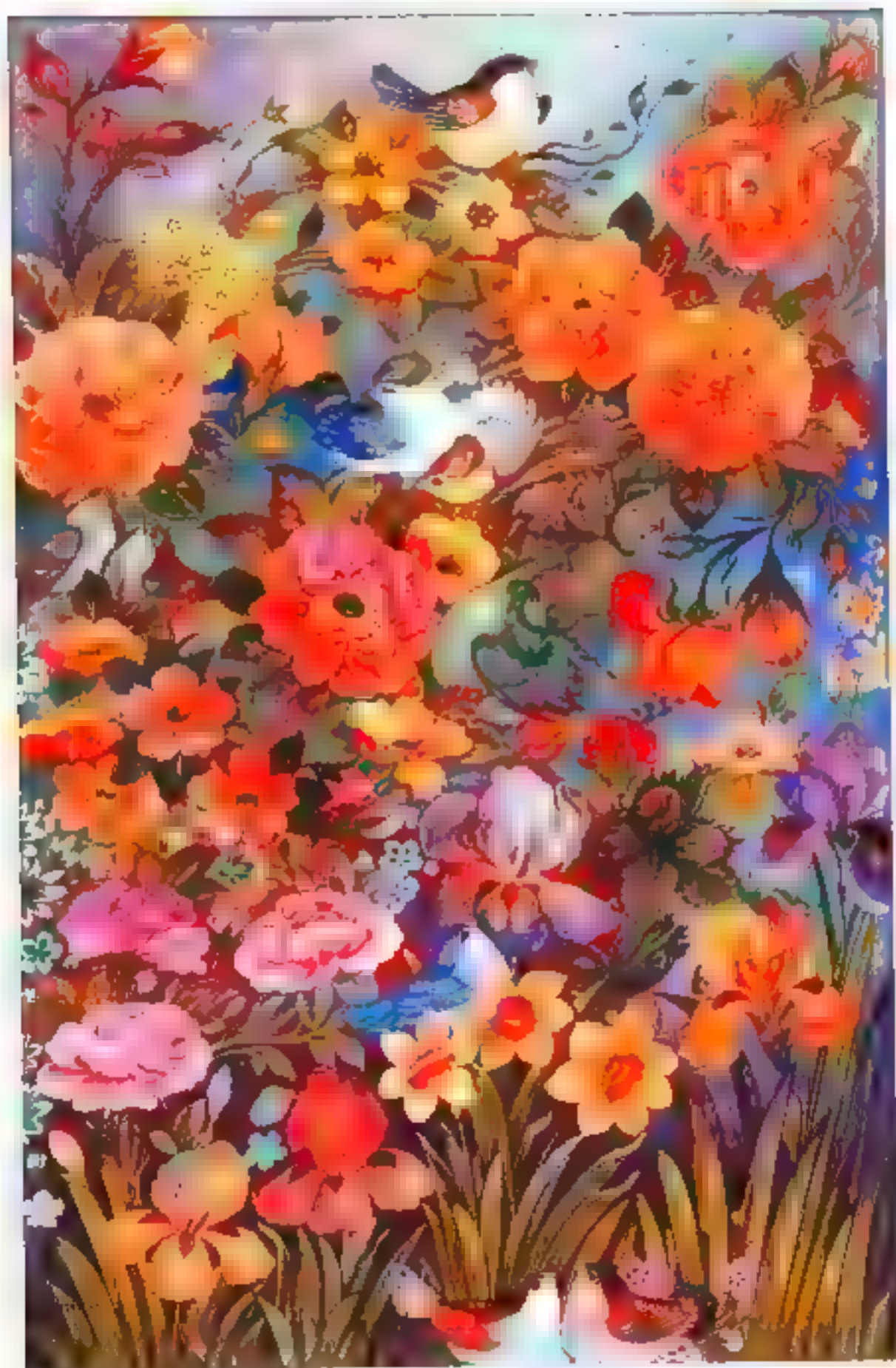
سوی به بوسه ای ز بخت میساخت

برآمد باد صبح و بوی خورده	به کام و دوستان بخت پرورده
بهار که باستان سال برآل	به یون باستان و در بهشت
چو آتش از درخت افکنده گدا	و گر منقل مننه آتش میزد
چو ز کس چشم بخت از خواب بخت	صد که دشمنان او را برآورد
بهاری نغمه مستی گل بجای	که سینی مسلمانان را درآورد
جهان بی مایی بوست باشد	برادر بزرگوار می سیند
کنوی کن که دولت بی بخت	بهر فرمان به کوسه به آواز
منه دل پرستای مریدی	که بر گنبد خواجه اندازد این جور

درینا میس اگر مرگش بوی

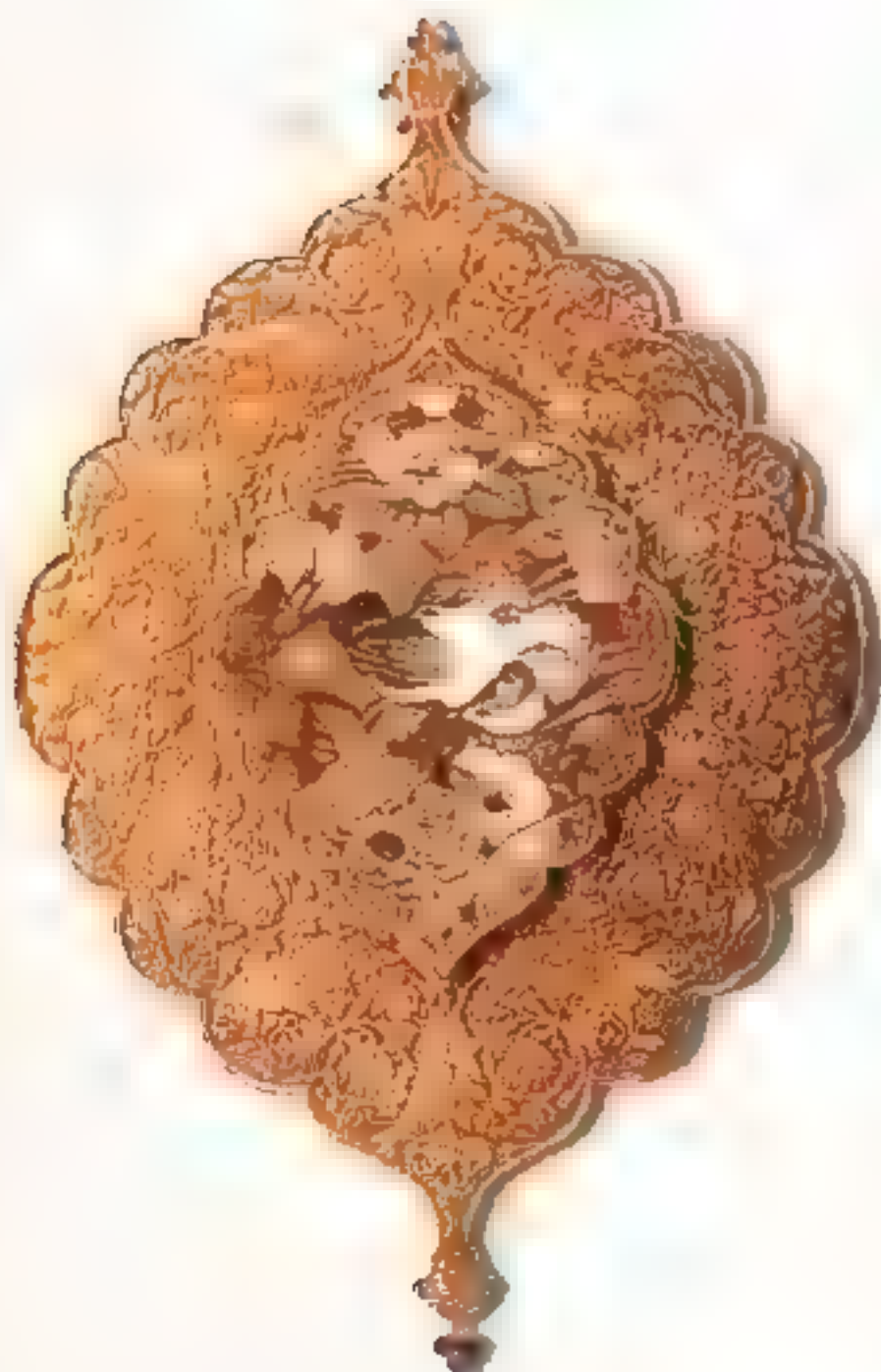
دریخ آهر اگر بگذشتی یزد

اول و شتر به نام این دو دانا	صانع پروردگار سخی توانا
اکبر و اعظم خدای عالم و دانا	صورت خوب آفرید و سیرت زیبا
از در بخشندگی و بنده نوازی	منع جوار انجیب و مای دری
وقت خودی غوزد منم در پیش	روزی خود میسرند پیش چفت
عاجت سوری به علم غیب پند	درین چاهی به زیر صفت سنا
جانور از غصه می کند سگ زانی	برگ تراز چوب شک و چنار خا
شربت نوش شتر به در کس گنا	نخل تنه دار کند ز دانه سنا
از بجان بی سنا ز بر بشتن	از بر عالم صنان و بر بریدن
پرتو نوار سواد قات جوش	از غلت مادر ای حکمت دانا
خود زبانه دانا عارف پیش	معد و نای کند که سوی بر خا
بر که نداند سپاس نیست امروز	حیف خورد و بر نصیب رست فردا
بار حشده ای یا غیبتی و دنا	فردا بسید می تند می کسنا
ما تو اینم حق حد تو گشتن	با به کز و بیان من املانا
سده ای از آنجا که غم دست نداشت	در یک سال تو و هم کی رسد نجا

که این دنیا قابل است برای آن بیتی که سدی شیرازی در سده های نخستین بود و بهر آن

است! آن بیت برج که شوره آفاق و آب است این است!

برگ در خان سبزه در نظر پوشیدنی بر درفش و فریسته سرفرازان

اما سحر جویت سدی در شرق و غرب تمام در فصاحت بافت و من بیان نیست چنانچه

بسی پند اشتنازه، و سدی غواشیر پیرین که شاره که دریا

زمین است غرضت سزای چنان که بهر در که باقی کنه شیشه

که برقی است برضیع پیل فراوان فرو گدشته بر روی شاه پناهن

شاه جانش جسدان جال می است که در پشت پر وضع و نقاب فصاحت بافت سدی چنان

آن شاه است که دلبری بکنده و مسکه که از آن شاه که به تغییر قرآن به سیرین شکلی جان و به

و این خشنوایان خالی اند و نه نوین یکست خوش گنار تر از آنکس که با بیان و تم به خد و خد

میری کی ازین می گفتم

2044re .1

2044re .2

3. 2044re .3

4. 2044re .4

و به حقیقت سده‌ی سمر از معرفت «از برگ برگ کتاب فرخنده» و کام منشو و منوغم و از بخت
آن سده و زکر و دست وین کاری است که بعد شاعر من بزرگ جان پیش از سده‌ی پسین
برگزیده و پیش از دست و زلفت ای کمال پایان برده و ده چنان که تکبیر آشنائی گشت
اگر از غوغای عالم و مشتخالات باطن نیروی امی شاد شویم

و زخان و چمنه از زبان مکتومی یکسیم

و از جویبار و کتاب می خویم

و از کف موطی شنویم

و شان سنیر غوغی را در هر چینه شاید می کنیم

سده‌ی در یکی از قصاید که تا پیش جیتی به همین سنسورن سروده که پس از و دست سالان جای بشم
و نویسنده بزرگ مرغانی سنسورن خرم است کرده و در حکایت بسیار زیبایی شرح میسببی خود را
که و بیان عالم بالا را از این بیت بیان کرده است. خلاصه حکایت این است که یکی از صاحبان
را بر سده‌ی دستام و هنر است او در وادی معرفت و زخان نگاری بود. تا شبی خواب را بگذر
آسمان غوغایی شد دست و در ششگانی چند جیتی از باریا بر سه نهاد و روی عالم خاک کرد و
با حیرت می پرسد که این شو و هستی و غوغا از چیست این پدایا از آن بخت از ششگان پانچ می

مثنی به اسیریدگار داور عاشق مای آفرینش کردی

به جان مستم ز آتم که جان خرم شد

عاشتم بر بر عالم که بسته عالم از تو

و مثنی پاک و مثنی ز اورا بر نگشت به بکون و به مثنی زل و صحت کند و نام یاد مثنی زل

در دل زبان عام و صفت من نه کند به چنانکه گفت

ناله مثنی بر عالم و جابل خوانم ناست از این پیسته جان نه از

این و صفت مثنی به مثنی ز اورا به صفتی از افسوس من به بکون صفت یک کردی

چنانکه یکی از عاشقان و شاعران قوی توانای معاصرین بین فرغانی و زعفرانی

به او گفته است

ز غم مثنی قد صفت هر کی غمت چو آب کشته روان از شعله بخانه تو

به مجلسی که گمان من از مثنی بخانه هزار نفس ایشان یکت از ترانه تو

چو هر اصلی شعر صفتی جهان ترانه ابدی است که سر دودست صفتی کائنات آن رخ

تبسج جمال خلق ایان به سر معرفت حق است چنانکه گفت

آفرینش بر تبسج خداوند دل است دل نذر که نه دارد به صفت او

به معنی جدا گشتن از حق و باطل است تشبیه کرده است اینده مقصود از کلمه پای بسته در اینجا
 تغییرات سنی خاص نبوت که ختم به رسول اکرم شده است نیست، اگر گفت اند که از چون
 و سدهی و حافظ و نظامی و امثال این بزرگان زکات نبوت گوش میسر که مقصود این
 که آنان خبر بزرگ خدا و نبی است و پیروی از اهل صلح را که محور اصلی دعوت نبی است
 سعادت آباد است کاری آخرت است در پرده تغییرات شاعران به گوش صاحب بیان رسانیده
 و به حقیقت چون نبی آورده و به شکوهی پیام انبیا باشند مجاز از آنان به پیام آور و لسان انبیا
 آید غیب و صاحب کتاب غیب را یاد شده است

راهی رفته سدهی به گشتان نه خیانتش یک دل بسته در بیان نه

دوست پیغمبر این نامه چنانچه نه هر که دور آید کار به شیطان نه

عشق سدهی عیدتی است که پنهان نه

و انسانی است که بر هر سر داری نه

در چند دهه اخیر برخی از معاصران تمام و هنر و هنر سنی عرفانی سدهی را در نیافته است
 شاعر سخن پر از و نموده که لخص است بلاغت شعر و تفکرات عاشقانه و در یکسر با هم
 منسوب کرده اند، ادعای که سدهی عارفی است پر شور و حال از عاشقان حضرت حق که

چنان که وقتی در آن صفحات سیری کنیم
 قوه خیال بابی اختیارست و سوری شود
 پیام کلمات بخاطر شیوه زین بیانت دل می نشیند
 شودی که بنسری دل می زیاید
 و بابی سنا که ولی پیرایه شام حسن را در دیده
 و شوشی بهیت را به افقون زیبای عین می کند
 در ایران نیز پوسته ابواب میخانه سدی پڑی بسکان باز بوده و کم و بیش بزرگانی
 که سعادت حضور در آن میخانه را یافته اند به غیر و برکت رسانده است
 شرمساری که کینه دلخیز است تواند که بجای آرد و آهسته
 ملک و شرفی بهار پیشه شاعران بازگشت به بخت خراسانی در تخمین بسیار زیاده
 که از قزل سراف سدی بطبع
 مشنوی دست که خیز از تو را یاری است
 یا شب روز مجسمه کفر توام کاری است
 که در سدی را در مقام پایبندی نشاند و آثار را در بهرستان کوکی از او ساختن

و چون در شمار شاهسوزی آورد دست که تمشان چو دانه تازه با طراوت است

و در رو پاوتنی نخستین بار گشتان بوستان مدی بنیان قاین عرب شد و طبع است
بر مدی از آن بکشتان و گاه بنان آن یار رسید یکی از کشتان گمان کرد که این
از شفق به نسب بای بنی اسرائیل است و یکی از کتب آسمانی است که پس از صاحب
زیر خاک پیداشد است و بهین مسافران مدی در شمار کتب مقدسه طبع رسیده
پروانه بخین شمرید و منظر معروف شوی و یکی از بزرگترین مستشرقان مدینه خیز است
شاید گمان مدی نیز از آن است که دوتی هستی خویش از کلام شیخ در غزل لطیف
بر مکت ز بر آنگار کرد است

ای حکیم قدن

ای سه شاد از غم و حسه انسانی

ای بزرگمنش دین ای که بر صفحات گشتان بوستان است

که کو دکان از آن خواندن می آید

و گشتان لان به خواند نشن مکت و سرف می بیند

مقنوت را با شادی در بخت ای و افغان را با حقیقت

دادی معرفت و مخوران با دور و حالی را نسیه به قدر جام کسبوی که آورد و دهان
شراب برده اند که داند. چون مستی و خود از شاد و طوار حال مستی از آن آید که بیا
است شرابی را که عرض می کند نیز شرح و تفسیر است بمالی آن شاد بهمان عالم است
سعدی شیرین سخن ایند شورانگه

شاد با آبی است این بر خیزد

این شراب به ارضی تمام ایران و جهان صادر شده چنانکه این شمشیر و طوی مشبه
طوی بند گفته است

خمر و سر مست اندر ساغر منی برکت داده از غماز شیمی که در شیر از بود

و بهتری و یوید شود. نویسنده در پیش عارف پیش صاحب دل امریکایی که کتاب معروف
فولدن او از بزرگترین دیپلومی امریکاییه فرنگک جهانی شمرده شده است از او شش
سال مانده است از آن فرنگک فاصده از جهت شیخ مست و مخور شده و در آن سنی
خود را با او یکی دیده که گفته است من جان سعدیم که پس از ششده سال در این سنی
که دادم یا سعدی جان من بود است که ششده سال پیش در شیر از تهنی یافته است
و امرش شاعر و نویسنده و خطیب معروف امریکایی. سعدی را در کناری بشکیر و در آن

مینا شراب این نمیست
 و خلد استیج و دست
 که دانه های مکتب و محسن که در که
 و در آینه در و اثر...

مهری کلا

شراب سخن

یکی از ساقیان مخازن سخن و ترسان چنان بود که هشتاد و یک بقصد سال است که زانوی
 به میان بسته و در فصل و عجبان شراب مکتب و سرفته داد و روی کرد و در شمع صلیب ازین
 شیرازی است. ساقی که خود است از شراب لم یزل است پیش از آفرینش مست شده و
 سر از درم حیات خاکی روی کرده و چنان مست از نقش زین پا که در دلی لهنج قیامت

که سر از خاک برآرد و چنان مست حال یار تا شام قیامت خواهد بود

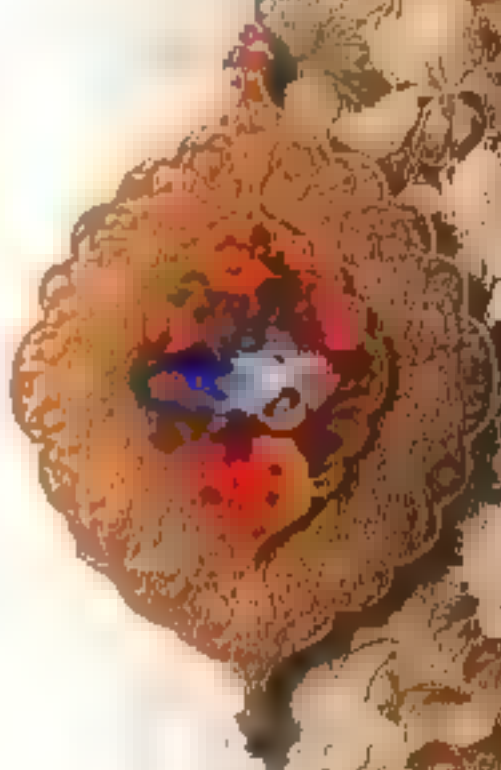
به مسموم بزم سوزین خاک که به سوزین بودم که خود در دلم سستی

علی لهنج قیامت که سر از خاک برآرد

به گنگوی و خسریم به مینوی و شام

ناز شام قیامت به جوش باز آید کسی که غور و بودی ز باره اوست

و به گنگوی شراب طوری که از دست ساقی ازل نوشید که مکتب به میان بسته و شام

بدخترانی وستان بس که شست بهار
 آن دست کوسن درم آن نیکو من نه
 ما بر چشیم تو نورانی منم
 زهاتم برنی غنیز که یکدم بی تو بشیم
 تو پسندار کزین در بهلاست بروم
 به تو مشغول با تو بهسر ایام
 با در غمست بروی خلق چشم
 بگذر تا صفت این دی تو بگذریم
 با که با این غل غل غلیم
 که خشت در دگر گویم
 به غیر که میرا در مستان
 بگذر تا بگریسم بر این برادران
 فراق استانش با دیدان
 احسنه کخی به سی باکن
 ای روی تو در مستان
 ده که عید اینی شود نقش تو از جنت
 ای چشم تو به فریب جان
 ای رخ چون آینه فروخت
 می بر زنده شوق شمع کجاست
 تا بیکم آتشف و فریادی
 تو با این لطف طبع و دلربایی
 که در رحمت رسانی در گزایی
 من نه دستم از اول که تویی مرده کانی

بر کن به شایلی رفتند به صحرای
 به چشیم تا به دلی
 سزاق ندارد و شب که بر آید دهان
 به در بر نه از هم سوزین غمناکی
 گنیم آبن دل گنیم چش
 کمر و کمرش و نشان به چشیدی
 خانه صاحب سلطان میری
 وانی به کشت در آن میل جوی
 رختی و بختان به چشال من نه دی
 گر گنیم در سر و ذات سری
 چو نت حال بستان ای به نه چای
 خیزد پیش در دگر که در آید
 عمری بوی یاری که در بر آتشی
 در ادیت گرفت و رفت از روی
 تا کی ای آتش به به سپهر هر غم
 روی بوش ای مستر خاک
 بیای پسنداید به نغمه شادمانی
 بند دام که به لطف یزانی
 نه انت به چشمت که در جهان بکوان
 ویدای غمناکی به چشیدی کنی
 ای با و سپهر به خبر و نشان کجوی
 ای که به من فاخته سز زید دام می

۸۹
 ۱۵۰
 ۱۶۱
 ۱۰۰
 ۱۰۰
 ۲۸
 ۱۰۰
 ۱۰۰
 ۹۹
 ۱۶۹
 ۱۵۵
 ۱۶۹
 ۲۲
 ۹۱
 ۲۰
 ۲۰
 ۱۶۸
 ۲۵
 ۱۶۰
 ۵۵
 ۲۵
 ۱۶۱
 ۱۵۵

۱۶۵	دست بجان نهند تا تو بر فاشش	۵۰	سر مست ز گاشاید بکوز بر توم
۱۶۴	گر یکی از عشق بر آرد پندش	۱۶۲	کسی که روی تو دیدست حال من آن
۳۶	به عمر خویش ندیدم بی که رخ و لم	۱۶۱	در خسته قهر بر آرد و میون بستند
۸۱	ساقی به آن شراب مگر کف	۱۶۰	پیش رویت دگر من صورت بر دیوانه
۱۶۵	بهر خط بر تو ای بیج مشال	۱۵۹	و چشم مست تو که خواب مع جبین
۱۶۶	به خاک پای عزیزت که مد نگشتم	۱۵۸	مزدگان مستیم از بهانه پیوسته
۵۸	من غمناکی ساقی ازین شوق دارمستم	۱۵۷	یار باید که صیبه یار کند
۱۱۹	دل پیش تو دادید به جای دگرستم	۱۵۶	یار با با میو غالی می کند
۶۶	چو تو آمدی مرا بس که حدیث خویش گفتم	۱۵۵	با دوست باش که بر آفاق بختند
۱۰۵	از در آینه سینه من از غم پیشم	۱۵۴	به بوی آتش در جسمم جای ساید
۱۶	چنان در قید مرستی پای بندم	۱۵۳	ای ساربان بسته ام کارام جانم میرد
۴۳	نکست مدد عودت نگار دهنم	۱۵۲	آن زلف مست که از دل دیوانه می آید
۵۱	آمدی و ده که پریشان پریشانم	۱۵۱	آمد که آنکه به سوز کوز
۱۶۹	شب از تو بهیچید مع بیدم	۱۵۰	دولت جان پر در مست بخت آید کار
۷۵	من آن نسیم که دل از مرده دستم بدارم	۱۴۹	زنده که ام است بر خوشبخت
۸۷	باز از شراب و شمشیر در سر خوار دارم	۱۴۸	هر شب از پیشه دیگر کنم زاری دگر
۹۰	نه دگر ستری به یار دارم	۱۴۷	آن بخت که میرد و بخت
۱۱۳	کرم ز بخت میرم	۱۴۶	کاه ازین شهر خرسیم و درین بخت قبر
۳۷	من این طبع کنم که تو کامم کجسم	۱۴۵	برآمد با صبح و بوی خورده
۳۸	و ده که در عشق چنان می سوزم	۱۴۴	مبارکتر شب و مستم ترین روز
۵۶	و آن غمش میرم در آرزوی تویشم	۱۴۳	بوی میب آید بهال ای می شیرین نفس
۵۶	غم زنده خورم به پندش تو یار کنم	۱۴۲	اشب که به وقت نغمه زان خورس
۱۰۶	بزار جد بگردم که سینه عشق بچشم	۱۴۱	بر که نازک بود تو چرخش

فهرست غزلیات

۱۰۱	اول و فتنه تمام ویران	۱۰۱	نمی پرسم که در دست او است چون است
۱۰۲	اگر تو غارتی از حال استان یار	۱۰۲	بنا جاک شود دست و دست و دست
۱۰۳	شب بگریز زنده این بی بی بخت	۱۰۳	نختم که خواب نیم خیال و دست
۱۰۴	بر غیر تا کیه نسیم این لایق ازرق غم	۱۰۴	دی یکت بل بخت که داری نشان
۱۰۵	دقی دل و دلی میرفت بهستانا	۱۰۵	در خود با تو پسری در میان
۱۰۶	در این شب بی بر و خواب	۱۰۶	در دست و دوش که پیش میست
۱۰۷	سرست و زاده از خوابات	۱۰۷	روز و شب در چه نیست
۱۰۸	چنان بوی تو آشفتم بوی دوست	۱۰۸	دوش و در دست یگان غم ز غم
۱۰۹	دیر آمدی ای نگار سرست	۱۰۹	هر که در دلم دید از دلمش ز غم
۱۱۰	بوی گل با یک مرغ بر جانت	۱۱۰	آتشین خدای بر جانت
۱۱۱	سند محلی است علقه ادم بخت	۱۱۱	کمر نیم محسوس بی یارین
۱۱۲	هر چه دم نسیم گل از بوستان	۱۱۲	با آه و بوی مشرب آه
۱۱۳	اتفاقم بیهوشی کسی افتاد	۱۱۳	زنده و نو و محسوس کوشش
۱۱۴	از هر چه میرد دلمی هست خوشتر	۱۱۴	در دل از دلمس یار بر می کشد
۱۱۵	هر کسی استوان گفت که ما بهتر است	۱۱۵	بگذشت بازدم آتش در منم سکون
۱۱۶	غریب دلم از فتنه لایق نیست	۱۱۶	بیشتر کسی باید که فتنه سپهر
۱۱۷	دل که عاشق و محار بود و کمرنگ	۱۱۷	خوش و مبطل و محراب
۱۱۸	کادم چه زلف یار پریشان در چشم	۱۱۸	شب عاشقان بیدل پیشی و در شب
۱۱۹	بر من که بوی زده ام حلقه حرام است	۱۱۹	تا حال نیست خبر نیاشد
۱۲۰	این با محسوس بوستان است	۱۲۰	دوش و دوشی تو توشن میبرم بر می شد

گزیده غزلیات سعدی

پند و اندرز و نصیحت

کارگری و خدمت و آقا پرستی

سعدی زنده روی انجمنی از قصبین بی قشای

زجر انجمنی غزلیات ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

بازگویی ازین دست سینه قشای

برای کاسه سینه قشای

و علی و کاسه سینه قشای

پند و اندرز و نصیحت ازین دست سینه قشای

نیز ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

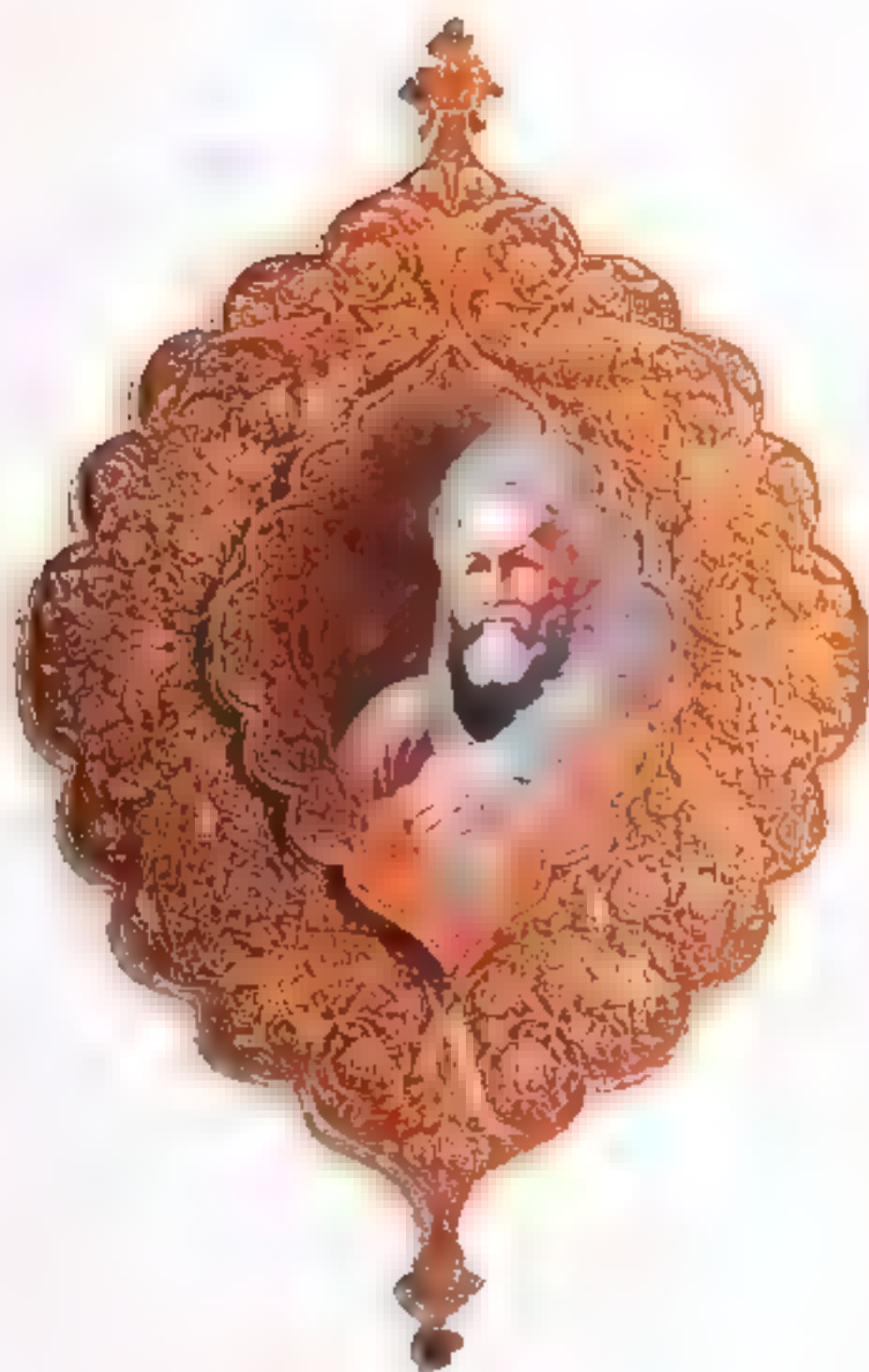
سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

سعدی زنده روی ازین دست سینه قشای

نگارگری: طبرضا آقابیری
سند فارسی: انجمنی دکتر حسین المی و شریک

غزلی

نگارگری : علیرضا آقا میری
مقدمہ فارسی انگلیسی : دکتر حسین الہی قشیری

فرهنگستان کتاب ایران

غزلی

مجله
فلسفہ

نکارگری: علیرضا آقامیری

مقدمہ فارسی: انجمنی، دکتر حسین المصطفیٰ

ترجمہ انجمنی غزلیات: حسین دست سید قاج